

SHRI SHIVAJI EDUCATION SOCIETY, AMRAVATI'S

SHRI SHIVAJI ARTS, COMMERCE AND SCIENCE COLLEGE, MOTALA

(NAAC Re-accredited with C Grade with CGPA 1.86)

ISO 9001: 2015 Certified College

3rd Cycle Assessment & Accreditation by NAAC

CRITERION – I
CURRICULAR ASPECTS

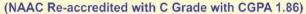
QlM - 1.3.1

Institution integrates crosscutting issues relevant to professional Ethics, Gender, Human Values, Environment and Sustainability in transacting the Curriculum.

Shri Shivaji Education Society Amravati's

HRI SHIVAJI ARTS, COMMERCE & SCIENCE COLLEGE MOTALA, DIST. BULDHANA (M.S.)

O College Code: 317 O E-mail: ssacscm317@gmail.com O Website: www.sscmotala.ac.in O Cell No.: 9422945519 O

Shri. Harshvardhan P. Deshmukh President Shri. Shivaji Education Society, Amravati Dr. Gajanan N. Jadhao M.A., Ph.D., B.Ed. Principal

Date: 20/05/2023

Outward No. SSACSCM/.....

Declaration

This is to certify that the information, reports, true copies of the supporting documents, numerical data, etc. furnished in this file have been verified by the IQAC and the Head of the Institution. The data is found correct.

Hence the certificate.

IQAC CO-ORDINATOR Shri Shivaji Arts, Commerce and Science College, Motala

Principal
Shri Shivaji Arts,Commerce
& Science College Metals.
Diett.Buidana

Sr. No.	Content	Page No.
	Syllabi of Affiliating University related to Crosscutting issues	
1	Professional Ethics	1-6
2	Gender Sensitization	7-9
3	Human Values	10-18
4	Environment and Sustainability	19-42
	Activities Conducted for the Address cross cutting issues relevant to Professional Ethics, Gender, Human Values,	
	Environment and Sustainability into the Curriculum	
5	Activities Conducted in Academic Session 2021-2022	44-78
	Tienvities Conducted in Treddeline (Session 2021 2022	44 70
6	Activities Conducted in Academic Session 2020-21	87-97
7	Activities Conducted in Academic Session 2019-20	99-120
8	Activities Conducted in Academic Session 2018-19	126-127
9	Activities Conducted in Academic Session 2017-18	132-139

English

CLASS/SEM B. COM.-III SEM-V **PROFESSIONAL ETHICS**

PROSE:1 RATAN TATA 2 STEVE JOBS

SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY GAZETTE - 2019 - PART TWO - 130

Appendix - A

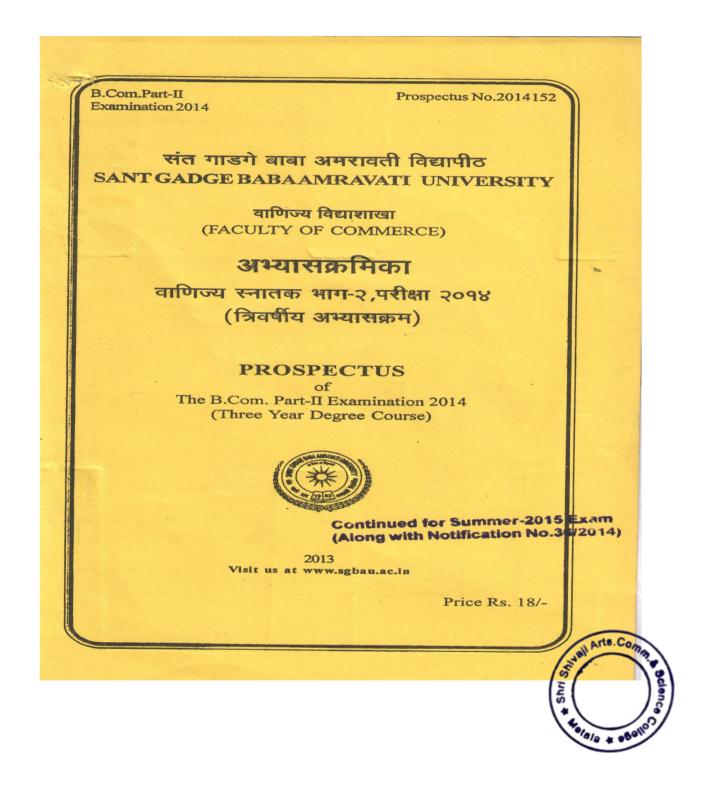
B.Com. III Semester- V Compulsory English

Time: 2 Hours Marks: 40

Prescribed Textbook: Horizons by Board of Editors Published by Orient Blackswan.

CONTENTS

	UNIT I	: PROSE
SR.NO	PROSE	AUTHOR
1	Ratan Tata	
2	Steve Jobs	
3	Vijay Bhatkar	
4	Black Money and the Black Economy	C. Rammanohar Reddy
	UNIT II	POETRY
1	A Red, Red Rose	Robert Burns
2	It is needless to ask the saint the caste to which he belongs	Kabir
3	Love's Philosophy	P.B. Shelly
4	The Garden	Andrew Marvell
	UNIT III: BUSINES	Andrew Marvell S COMMUNICATION
		40/0/0 # 000V

Commerce Professional Ethics ACCOUNTS

2. COMMERCE DISCIPLINE

(i) CORPORATE ACCOUNTING

Time: 3 Hours Marks: 70

Objective: This course enable the students to develop awareness about corporate accounting in conformity with the provisions of Companies Act.

Unit-I Issue, Forfeiture and Re-issue of shares.

Unit-II Final Accounts of Company: Manufacturing Account, Trading Account, Profit & Loss Account, Profit & Loss

Appropriation Account & Balance sheet with Adjustment.

Unit-III 3.1 Liquidation of Company.

1.2 Valuation of Goodwill and shares.

Unit-IV 4.1 Amalgamation and Absorption of Companies.

1.2 Profit prior to incorporation.

Unit-V Funds Flow Statement: Concept of Fund, What is flow of Fund, Rules of Fund flow statement, Schedule of changes in working capital, Statement of sources and

Application of Fund.

BOOKS RECOMMENDED:

- Gupta R.L., Radhaswamy M: Company Accounts; Sultan Chand and Sons, New Delhi.
- Maheshwari S. N.: Corporate Accounting; Vikas Publishing House, New Delhi.
- Monga J. R., Ahuja, Girish, and Sehgal Ashok: Financial Accounting; Mayur Paper Back, Noida.
- Shukla M. C., Grewal T. S. and Gupta S. C.: Advanced Accounts;
   S. Chand & Co., New Delhi.
- Moore C. L. and Jaedicke R. K.: Managerial Accounting; South Western Publishing Co., Cincinnati, Ohio.
- R.R.Gupta: Advanced Accountancy.
- Dr.Medha Kanetkar, Dr.D.R.Baheti: Corporate Accounting -Shri Sainath Prakashan, Nagpur.

हिन्दी:

- गुप्ता : एडवान्स एकाउन्टस.
- जे.के. अप्रवाल : बृहत लेखाकर्म.

Professional Ethics PRINCIPALS OF ORGANISATION

36

प्रा.लांजेवार, गुल्हाने, कडु : लेखाकर्म भाग-१ ; संगम प्रकाशन.

नाथ, लांजेवार, भागवत : उच्च लेखाकर्म भाग-१ ; महाराष्ट्र राज्य ग्रंथ निर्मिती मं.

प्रा.ए.एस.उखळकर : उच्च लेखाकर्म भाग-१ ; विद्या प्रकाशन.

रोडे, स्मार्थ, ढोन्बरे : प्रथम वर्ष जमाखर्च - खंड १ ; एस.चांद कं.लि.

(III) PRINCIPLES OF BUSINESS MANAGEMENT

TIME: 3 Hours

Marks:70

Objective- To develop the basic managerial skills among the students to face domestic as well as global business challanges.

Unit I: INTRODUCTORY

- 1.1 Business Meaning, Nature, Scope & objectives.
- 1.2 Management Concept Nature, Importance and Process.
- 1.3 Managerial Role & it's importance.
- 1.4 Development of Management Science- F. W. Taylor, Feyol's Contributions.

Unit II: PLANNING

- 2.1 Planning- Concept & process.
- 2.2 Types of Planning.
- 2.3 Strategic planning- Meaning and Formulation.
- 2.4 Decision Making- Definition & process.

Unit III: ORGANIZING

- 3.1 Organizing-Concept & nature.
- 3.2 Authority and Responsibility.
- 3.3 Centralization & Decentralization- Concept, Advantages & Disadvantages.
- 3.4 Organization structure- Forms and contingency factors.

Unit IV: DIRECTING

- 4.1 Motivation Meaning, Importance, Type of Motivation, Maslaw theory.
- 4.2 Incentive- Concept, Financial and Non financial Incentives.
- 4.3 Moral Meaning and Importance.
- 4.4 Communication- Meaning, Verbal and Non verbal Communication, Barries to communication.

Unit V: CONTROLLING

- 5.1 Concept and process of control.
- 5.2 Techniques of controls.
- 5.3 Effective Control Systems
- 5.4 Leadership-Concept, Theories and style.

PROFESSIONAL ETHICS COMPUTER AND FUNDAMENTAL SYSTEMS

Reference books:

- Management Concept and Practices, by Manmohan Prasad, Himalaya Publishing House
- Essentials of Management by Weihrich and Koonts. Tata McGraw
- Management Concept & Principles, by Manmohan Prasad, Himalaya Publication.
- Management by Stonel & Foceman. Prentice Hall of India.
- Fundamentals of Management by Robbins.Pearson Education.
- Management Principles and Practices, by Prasad, Lallan & Gulshan, S. Chand.
- व्यवसाय व्यवस्थापनाचे सिघ्दांत Prof. S.M.Kolte, Pimpalapure & Co. Publishers, Nagpur.
- व्यवसाय प्रबंधनाची मुलतत्वे : डॉ. आनंद दत्तात्रय भोसले नभ प्रकाशन, शाम नगर, अमरावती.
- Principles of Business Management: L.N. Chopde, D.H. Choudhary, Dr. Raju L. Rathi - Sheth Publishers Pvt. Ltd. Mumbai-31

(IV) COMPUTER FUNDAMENTALS AND OPERATING SYSTEM

Marks:100 Time:3 Hours

(60 Marks for theory + 40 Marks for Practical)

Objective: The objectives of this course are to provide basic information of computer, Word Processing and Presentation.

Unit-I Fundamentals of Computer:

Introduction: Definition of Computer, Evolution of Computer, Characteristics of Computer, Generations of Computer, Types of Computer (By Logic and By size).

Basic Computer Organization: Computer Block Diagram, Input Unit, Output Unit and CPU: Memory Unit, Arithmetic Unit, Control Unit.

Unit-II

Storage: Primary Storage: Concept of Michory, KAIVI. Read Write: SRAM, DRAM; Read-Only: ROM, PROM and EPROM. Secondary Storage: Concept of Secondary Storage, Secondary Storage, Devices: Magnetic Tape, Magnetic Disk, Floppy Disk, Hard disk, Compact disk, Optical Disk, Pen drive, Memory card, Data Card.

Software: Concept of Software, Types of Software: Application Software & System Software.

Languages: Concept of Computer Languages, Machine Just Arte. Comm Language, Assembly Language, High Level Language, 4th

Generational Languages.

0/a/a # 06

38

Unit-III Operating System: Concept of Operating System.

MS-DOS: Introduction to MS-DOS, MS-DOS Commands: Internal Commands: DIR, COPY, DEL, TYPE, REN, CD, MD,RD,PROMPT, COPY CON; External Commands: FORMAT, DISKCOPY, X-COPY, BACK UP, RESTORE, CHKDSK, PATH, ATTRIB, EDIT.

Window: Window XP/Vista: Introduction to Windows, Features of Windows, Types of Windows: Application Window, Document Window & Dialog box, Desktop, Icons: My Computer, My Documents, Recycle Bin, Internet Explorer, Task Bar, Properties, Management of the Files & Folders.

Unit-IV

MS Word 2003/2007/Higher: Concept of Word processing, Working With MS-WORD: MS-Word Screen, Working with Menus, Creating and Saving Document, Formatting Text and Document Setup, Header & Footer, Creating tables and chart, Inserting Clip Arts, Links, Text Box, Word Arts, Drop Cap, Mail Merge, Printing a Document.

Unit-V

Ms PowerPoint 2003/2007/Higher: Concept of Presentation, MS-PowerPoint Screen, Creating, Saving and Opening presentations, Adding text, Clips & Word Art to Slides, Working with different Slide Views, Background features, Gallery, Color Layout, Slide Effects & Slide Show, Saving and Printing.

BOOKSRECOMMENDED:

- Fundamentals of Computers-V Rajarman (PHI)
- Computer Fundamentals-B.Ram (WE)
- Introduction to IBMPC & Applications-Taxali.
- MS-OFFICE (PHI)
- MS-OFFICE (BPB)
- MS-OFFICE (TMH)
- Yeats: Systems Analysis & Design; Macmillan India, New Delhi.
- Basics of Computer and Business Mathematics, By Dr. Rajiv Ashtikar, Dr.Santosh Sadar and Prof. Vilas Chopade: Payal Prakashan, Nagpur.
- Computer Fundamentals & Operating System : Supriya Bhagade-Pimpalapure & Co. Pub., Nagpur.
- संगणक मूलतत्वे आणि चलन प्रणाली- Prof. S.M. Kolte, Pimpalapure & Co. Publishers, Nagpur.

Arts.Com

ENGLISH CLASS- B. COM. II SEM IV GENDER

PROSE 2: FLORENCE NIGHTINGALE: LYTTON STRACHEY

SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY GAZETTE - 2018 - PART TWO - 97

Unit V Formulas, Functions and Chart in Excel:

Introduction to Formulas, Functions and Categories of Functions.

Working with Common Excel Functions: TODAY, DATEDIF, NOW, UPPER, LOWER, PROOPER, CONCATENATE, AVERAGE, MAX, MIN, COUNT, COUNTBLANK, COUNTIF, SUM, SUMIF, AUTOSUM, IF Chart in Excel: Introduction, Types, Creating and formatting a Chart Displaying, Saving & Printing.

Books Recommendation:

- Microsoft Ofice Excel 2007 Free Text Book at BOOKBOON.COM
- Curtis D. Fry "Microsoft Excel 2007 Step by Step" Published by Microsoft Press
- MS OFFICE (BPB)
- Pradeep K. Sinha and Priti Sinha's "Fundamentals of Computing" BPB Publication.
- Alexis Leon and Mathews Leon's Fundamentals of Information Technology "Published by Leon Vikas.
- Practical Based on Microsoft Excel

Appendix - M

B.Com Part-II SEMESTER-IV ENGLISH (COMPULSORY)

****

Time :- 2 Hours Marks :- 40

I) Text Prescribed -

Impressions

(An Anthology of Prose and Poetry) Published by Raghav Publishers & Distributors, Nagpur.

Unit- I :- Prose

Florence Nightingale	-	Lytton Strachey	
5) The Oilt of Magi		OTTERITY	
4) Three Hermits	-	Leo Tolstoy	
Unit-II :- Poetry			
1) On His Blindness	(20)	John Milton	
2) Solitude		Alexander Pope	
3) Still I Rise		Maya Angelou	
4) Money Madness	320	D.H.Lawrence	

2) Book Prescribed :-

'Synergy'

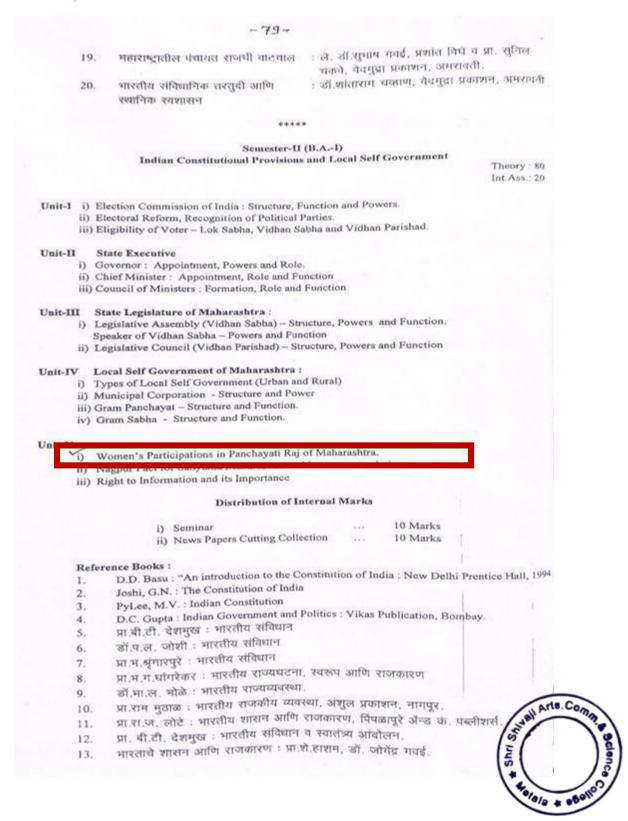
(Communication in English and Study Skills Ed.by Orient Black Swan. Following chapters from Communication Skills are prescribed:-

- 1) Interview and Interviewing skills.
- 2) Meeting skills
- 3) Nonverbal Communication.

POLITICAL SCIENCE CLASS/SEM B.A.-I SEM-I Gender Sensitization

UNIT 5: I) WOMEN PARTICIPATION IN PANCHYATRAJ OF MAHARASHTRA

MARATHI

CLASS B.A.-II SEM-IV

Gender Sensitization

STRI PURUSH TULANA

		विभाग व	) ललित	
1		27	मचंद्रपंत अ	मात्य
	आज्ञापत्र माझे दत्तक वढील		. वि. जोशी	
	देवस असे होते	The state of the s	या पवार	
1.0	ST THE ST	विभाग व	s) कविता	
To	संतवाणी	39	) चोखामेळ	
4	diddi-ii		) सोयराबाई	
) 3	अखेर कमाई		कुसुमाग्रज	
1	पाखरे		ज्ञाव मेश्राम	
	जातं		र्गिकांत देशम् स्थ्मण महारि	
	सात बाराची नोंद		सध्दार्थ भगर	
) 1	शांतता	विभाग ड) व्य	वहारिक म	राठी
	यक्तत्व कला	संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोगि		
)	appea area	मराठी' मधील प्रकरण	२२ वे	संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंघा
2)	सूत्रसंचालन	संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजि मराठी' मधील प्रकरण		प्रकाशन, पुणे
		बी. ए. भाग २ -		ावश्यक)
		स	8 - R	
		विभाग	अ) वैचारिक	
9)	ज्जी-परुष तलना	विभाग	अ) वैचारिक ताराबाई	
()	स्त्री-पुरुष तुलना आरता विज्ञानयुगात भारत	विभाग		शिदे
۲)	9114411		ताराबाई	शिंदे रळीकर
3)	कारसा विज्ञानयुगात भारत	विभाग	ताराबाई जयंत ना व) ललित प्रबोधनक	शिंदे रळीकर जर के.सी. ठाकरे
3)	विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनातव	विभाग ने सरवझान	जयंत ना व) ललित प्रबोधनक अण्णा भ	शिंदे रळीकर जर के.सी. ठाकरे गुज साठे
ع) ع)	विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनातव	विभाग	जयंत ना व) ललित प्रबोधनक अण्णा भ	शिंदे रळीकर जर के.सी. ठाकरे गुज साठे
ع) ع) ع)	विज्ञानयुगात भारत विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनातत स्मशानातील सोन स्त्रीवादी चळवळीने आम	विमार ने तस्वज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वार्थ	जयंत ना व) ललित प्रबोधनक अण्णा भ	शिंदे रळीकर गर के.सी. ठाकरे गुज साठे गुगवत
२)	विज्ञानयुगात भारत विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनातत स्मशानातील सोन स्त्रीवादी चळवळीने आम	विमार ने तस्वज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वार्थ	ताराबाई जयंत ना व) ललित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ	शिंदे श्रेकर शर के.सी. ठाकरे गुज साठे गुग्यत
۶) ۹) ۶)	विज्ञानयुगात भारत विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनातत स्मशानातील सोन स्त्रीवादी चळवळीने आम	विमार ने तस्वज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वार्थ	जाराबाई जयंत ना व) ललित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ	शिंदे रळीकर जर के.सी. ठाकरे गुज साठे गुग्यत
9) 2) 3)	विज्ञानयुगात भारत विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनातत स्मशानातील सोन स्त्रीवादी चळवळीने आम जाणीव दिली	विमार ने तरवज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वार्थ विभाग	ज्यंत ना ब) ललित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ	शिंदे रळीकर जर के.सी. ठाकरे गुज साठे गुग्यत
9)	विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनातत स्मशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आम जाणीब दिली संतवाणी	विमार ने तरवज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वार्थ विभाग	जयंत ना ब) ललित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ क) कवित अ) एक ब) कान	शिंदे रळीकर जर के.सी. ठाकरे गुज्ज साठे गुग्चत
9) 3) 3) 3)	विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनातत स्मशानातील सोने स्त्रीवादी चळवळीने आम जाणीव दिली संतवाणी सारेच दीप कसे मंदाव	विमार ने तरवज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वार्थ विभाग	ताराबाई जयंत ना व) लिलत प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ व को कवित अ) एक ब) काल	शिंदे रळीकर जर के.सी. ठाकरे जज साठे जगवत गा नाथ होपात्रा
3) 3) 3) 4) 5) 3) 4)	विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनातत स्मशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आम् जाणीव दिली संतवाणी सारेच दीप कसे मंदाव जिवलगा जागजागी	विमार ने तरवज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वार्थ विभाग	ताराबाई जयंत ना व) लितत प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ विद्युत भ ज) कवित	शिंदे रळीकर जर के.सी. ठाकरे ताज साठे तागवत नाथ होपात्रा ळिके पर सावळे पठी अहमद थेग
3) 3) 4) 4) 4)	विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनातत स्मशानातील सोने स्त्रीवादी चळवळीने आम जाणीव दिली संतवाणी सारेच दीप कसे मंदाव	विमार ने तरवज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वार्थ विभाग	ताराबाई जयंत ना व) लिलत प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ व को कवित अ) एक ब) काल	शिंदे रळीकर जर के.सी. ठाकरे ताज साठे तागवत नाथ होपात्रा ळिके पर सावळे पठी अहमद थेग
9) 2) 3) 3) 9)	विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनातत्व स्मशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आम् जाणीव दिली संतवाणी सारेच दीप कसे मंदाव जिवलगा जागजागी पेटयू नका देश	विमार ने तस्वज्ञान हाला आमच्या अस्तित्वार्थ विभाग ले आता	ताराबाई जयंत ना व) लितत प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ विद्युत भ वा क) कवित अ) एक ब) कान अनिल शांता र	शिंदे रळीकर जर के.सी. ठाकरे गुज्य साठे गुज्य साठे
3) 3) 4) 4) 4)	विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनातत्व स्मशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आम् जाणीव दिली संतवाणी सारेच दीप कसे मंदाव जिवलगा जागजागी पेटयू नका देश	विमार ते तस्वज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वार्थ विभाग से आता विभाग ड) संदर्भ ग्रंथ : 'उपय मराठी' मधील प्रव	ताराबाई जयंत ना व) लितत प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ विद्युत भ कान् अनिल शांता रे भ,मा, । निक्षा र	शिंदे रळीकर हार के.सी. ठाकरे हाज साठे हागवत होपात्रा हिए।त्रा क्रिके परसावळे प्री अहमद थेग महल्ले र मराठी संपा. केतकी मोडक व इतर, प्रव्मगं
4) 3) 4) 3) 4) 4)	विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनातत स्मशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आम् जाणीव दिली संतवाणी सारेच दीप कसे मंदाव जिवलगा जागजागी पेटयू नका देश माती	विमार ने तस्वज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वार्थ विभाग से आता विभाग ड)	ताराबाई जयंत ना व) ललित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ कान अतेल शांता रे भ,मा. । भिक्रा र	शिंदे रळीकर जर के.सी. ठाकरे जिस्साठे ग्राग्यत ग्रा नाथ होपात्रा जिस्सावळे प्की अहमद बेग महल्ले

ENGLISH CLASS B.A.-I SEM-I HUMAN VALUES

1. PROSE 3 SPEECH ON INDIAN INDEPENDENCE 7. MIDDLE AGE

SANT GADGE BARA AMRAVATI UNIVERSITY GAZETTE

Official Publication of Sant Gadge Baba Amesvati Universit

PART - TWO

Thursday, the 15th June, 2017 NOTIFICATION

No. 40/2017 Date: 15 June, 2017

Subject: Implementation of Syllabi of Various Courses / Subjects as per Semester and Credit Grade System in the Faculty of Humanites from the session 2017-2018 and Omwards.

It is notified for general information of all concerned that, the authorities of the University has accepted of Semester & Credit Oracle System syllabit of various Courses/ Subjects of B.A. Part-I Semester-I & Semester - II mentioned in column No.2 and which is to be implemented stagewise from the session 2017-2018 and onwards, with appendices as shown in column No.3 of the following table.

TABLE

Sr.No. Course / Subjects	Appendices of the New Syllabi
1 2	3,
B.A.Part-I Semester – I & II 1. English	The Syllabi prescribed for the subject Compulsory English, English Literature, Functional English & Supplymentary English which is appended herewith as Appendix-A
2. Marathi	The Syllabi prescribed for the subject Compulsory Marathi, Marathi Literature, which is appended herewith as Appendix-B
3. Hindi	The Syllabi prescribed for the subject Compulsory Hindi, Hindi Literature, & Prayojanmulak Hindi which is appended herewith as Appendix-C
4. Sanskrit	The Syllabi prescribed for the subject Compulsory Sanskrit & Sanskrit Literature, which is appended herewith as Appendix-D
5. Urdu	The Syllabi prescribed for the subject Compulsory Urdu & Urdu Literature, which is appended herewith as Appendix-E
6. Persian Literature	The Syllabi prescribed for the subject Persian Literature which is appended herewith as Appendix-F
7. Pali & Prakrit	The Syllabi prescribed for the subject Compulsory Pali & Prakrit & Pali Literature which is appended herewith as Appendix-G
8. Music	The Syllabi prescribed for the subject Indian Music which is appended herewith as Appendix-H

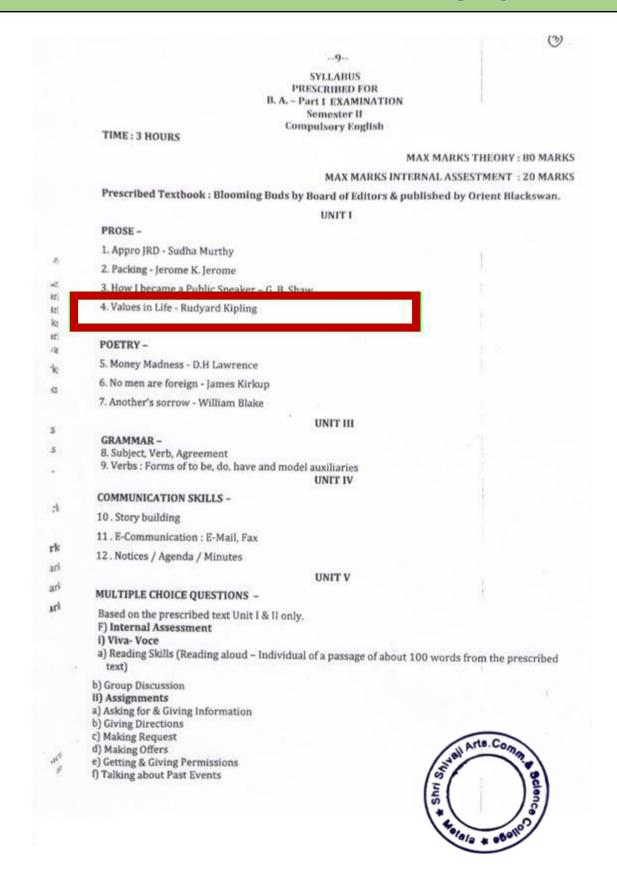
Sd/-Registrar Sant Gadge Baba Amravati University

SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY GAZETTE - 2017 - PART TWO-19

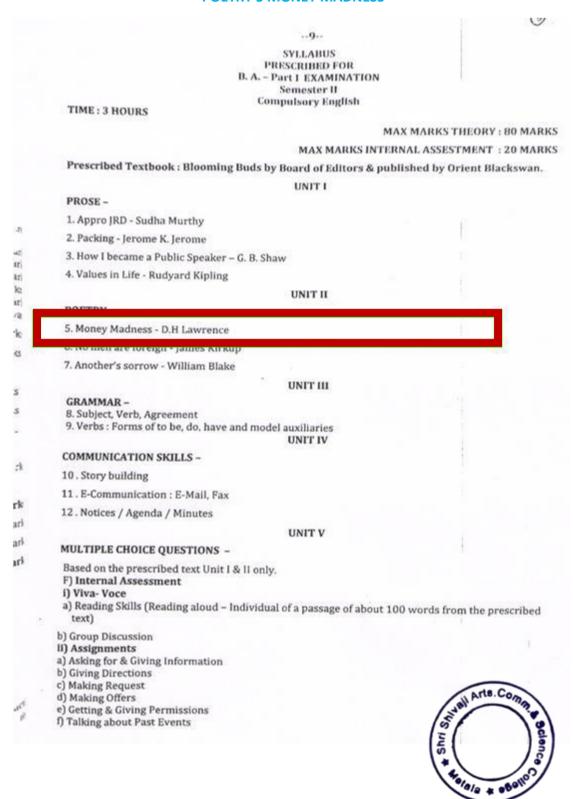
ENGLISH CLASS B. A.-I SEM-II HUMAN VALUES PROSE 4 VALUES IN LIFE

	100	I.
	-7-	
	VSLLABUS PRESCRIBED FOR	
	B. A Part I EXAMINATION	
-	Semester I Compulsory English	
TIME: 3 HOURS	100000000000000000000000000000000000000	
		MAX MARKS THEORY: 80 MARKS
		TERNAL ASSESSTMENT: 20 MARKS
Prescribed Textbook: Blooming Buds	by Board of Editors & publishe	ed by Orient Blackswan.
PROCE	UNITI	
PROSE -		
Education Provides a Solid Foundation	n - A.P.J Abdul Kalam	
7 I am Fig. 11 a m .		
3. Speech on Indian Independence - Jaw	aharlal Nehru	10
	PR 822 PM	
DELCO CONTRACTOR CONTR	UNIT II	
POETRY -		
5. In the Bazaar of Hyderabad - Sarojini !	Vaidu	
6. She Walks in Reauty - Lord Buron		
7. Middle Age - Kamala Das		
GRAMMAR -		
8. Parts of Speech		
9. Tenses	3.53	
2. Teli3e3		
COMMUNICATION SKILLS -	UNIT IV	1
10. Unseen Passage		
		1
11. Letter Writing (Personal & Business L	etters)	
12 . Curriculum Vitae (CV)		
CONTRACTOR OF PROPERTY OF THE	UNIT V	
MULTIPLE CHOICE QUESTIONS -		
Based on the prescribed text Unit 1 & II or	lly.	1
INTERNAL ASSESSMENT		1
) Viva- Voce		
a) Personal Interview		
o) Seminar		Arts. Com
i) Assignments		ETAB.
) Making Introduction		(2)
)Greeting People		Arte. Comm. Science
Talking about Family		*\ /o'/
) Describing People, Places & Animals		401010 + 0801100
e) Expressing Feelings		
Inviting, Suggesting, Accepting & Re	fusing	

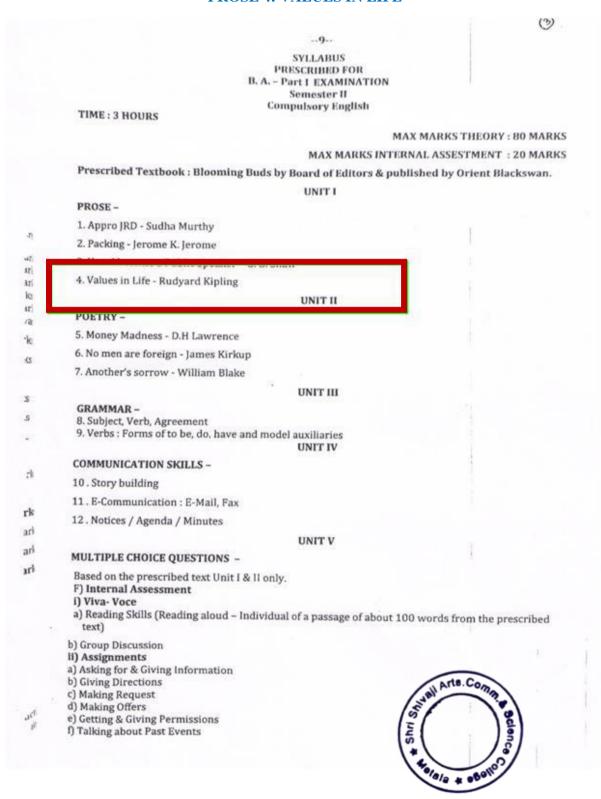

ENGLISH CLASS/SEM B.A.-I SEM-II HUMAN VALUES

POETRY 5 MONEY MADNESS

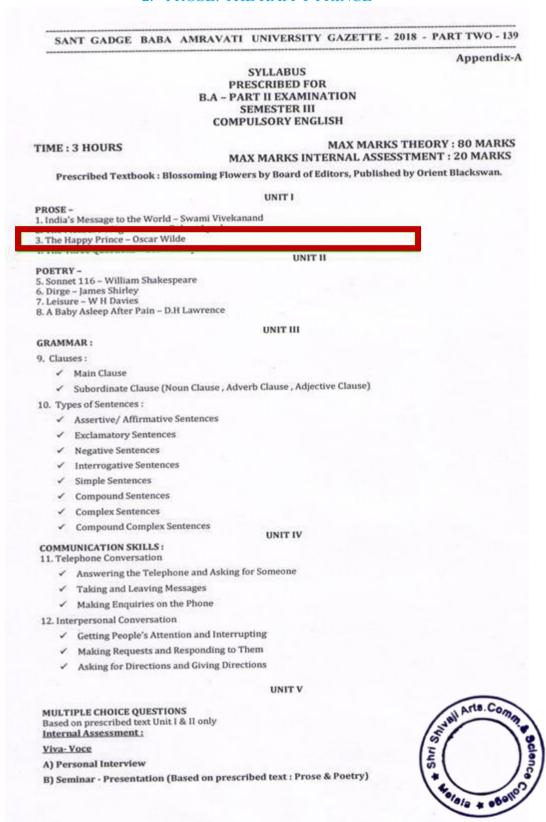

English CLASS B.A.-I SEM-II Human Values PROSE 4: VALUES IN LIFE

ENGLISH CLASS/SEM B.A.-II SEM-III HUMAN VALUES

2. PROSE: THE HAPPY PRINCE

ENGLISH CLASS B. A.-III SEM-VI **HUMAN VALUES PROSE 1. QUALITY**

SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY GAZETTE - 2019 - PART TWO - 183

UNIT III (16 Marks)

C) POETRY: Prescribed Text Sands of Time by Board of Editors & published by Orient Blackswan f) The students shall have to answer TWO out of THREE questions in Two or Three sentences of 3 marks

each. = 6 Marks ii) The students shall have to answer TWO out of THREE questions in about 100 words of 5 marks each = 10 Marks

UNIT IV (16 Marks)

WRITING SKILLS

- 1. Précis Writing: i) The students shall have to write a précis of the given paragraph with suitable title
- 2. Developing a Thought: i) The students shall have to develop a thought, choosing one of the two in about 250 words for 08 marks

UNIT V (16 Marks)

E) Multiple Choice Questions (MCQ)

Based on Unit I, II & III: The students shall have to attempt multiple choice questions= 16 Marks

F) Internal Assessment i) Viva- Voce = 20 Marks

- a) Personal Interview = 10Marks
- b) Seminar Presentation = 10 Marks

SYLLABUS

PRESCRIBED FOR **BA - PART III EXAMINATION** SEMESTER VI COMPULSORY ENGLISH

TIME: 3 HOURS

MAXIMUM MARKS THEORY: 80 MARKS MAXIMU MARKS INTERNAL ASSESSTMENT: 20 MARKS

Prescribed Textbook: Sands of Time by Board of Editors, Published by Orient Blackswan.

UNITI

- Quality John Galsworthy

UNIT II

ESSAYS:

- 1. My Financial Career -Stephen Leacock
- 2. Socrates and the Schoolmaster FL Brayne

UNIT III

POETRY:

- The Solitary Reaper- William Wordsworth
- 2. Stay Calm -Grenville Kleiser

UNIT IV

WRITING SKILLS:

- Report Writing: i) The students shall have to write a Report on the given topic in about 250 words for 08 marks
- Essay: i) The students shall have to write an essay, choosing from the four given topics in about 250 words for 08 marks

UNIT V

MULTIPLE CHOICE QUESTIONS

Based on Prescribed Text: Unit I, II & III

Internal Assessment:

Viva-Voce

- A) Personal Interview
- B) Seminar Presentation (Based on Prescribed Text : Short Stories, Essay & Poetry)

POLITICAL SCIENCE CLASS/SEM M.A.-I SEM-II

Unit 2: Gender Sensitization
Unit 4: Environment and Sustainability
Unit 5 Human Rights

SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY GAZETTE - 2017 - PART TWO -389 Reference Books : P.Allan and K. Goldman (Eds.), The End of the Cold War, Dordrencht, Martinus Nijhoff, 1992.

A Appadorai, National Interest and Non-Alignment, New Delhi, Kalinga Publications, 1999.

R. Aron, Peace and War: A Theory of international relations, Laondon, Fontana, 1966.

R. Axelrod, the Evolution of Co-operation, New York, Basic Books, 1984.

D.A. Baldwin (Ed.), Neo-realism and Neo-liberalism, New York, Columbia University Press, 1993.

J.C. Bennett (Ed.), Nuclear Weapons and the Conflict of Conscience, New York, Charles Scribner's Sons, 1962. D.G. Brennan (Ed.), Arms Control, Disarmament and National Security, New York, D.G. Brenian (1964) Braziller, 1961. K. Von Clausewitz, War, Politics and Power : Selections, Chicago, Henry Regnery Company, 1962. हो शैलेंद्र देवळणकर - समकालीन आगरिक राजकारण, विद्या बुक्स प्रकाशन, औरंगावाद. टो वा मा पाटील - आंतरराष्ट्रीय संबंध, प्रशांत पब्लीकेशन, जळगांव 10. डॉ.वा.भा.पाटील - आंतरराष्ट्रीय राजकारण 11. प्रा. वराडकर C. Eleman land M.F. Elman (Ed.), Bridge and Boundaries: Historians, Political Scientists and the Study of International Relations, Masschusetts, MIT Press, 2001.
 F.I. Greenstein and N.W. Polsby, Theory of International Relations, Reading Massachusetts, Addison-Westley, 1979.
 S.H. Hoffman, Essays in Theory and Politics of International Relations, Boulder Colorado, Westview 1989. 15. K.P. Karunakaran, India in World Affairs Vols. 2, Delhi, Oxford University Press, 1952 Semester-II (Paper-IV) Major Issues in Contemporary World Politics Marks: Theory - 80 In. Ass - 20 Unit-1 End of Cold War World: Meaning, Factors leading to the end of Cold War. Unipolarity and North-South Dialogue and South-South Dialogue and their Major Issues. Gender Issues: Theories, Conference, Impact of World Politics Environmental Issue: Environmental Degradation as Global Concerns its effects, Steps taken for Environmental Protection at International Level: Stockholm to Paris. Unit-V Terrorism: Meaning, Factors which give ri se to Terrorism, Types of Terrorism, Effects of Terrorism on international Politics. Human Rights: Meaning Nature and UDHR, Critically Examine of Human Rights. 10 Marks i) Seminar ii) Educational Study Tour 10 Marks (a) Compulsory Report Writing - 05 Marks (b) Interview of Local Leader - 05 Marks Reference Books : S.P. Varma, International System and Thrid World, New Delhi, Vikas Pub., 1988.
Vinaykumar Malhotra - International Relation. Chosh, Peu – International Relation.

Ghosh, Peu – International Relation, PHI Learning Pvt. Ltd., Delhi, 2009.

Prem Arora – Comparative Politics and International Relations, Bookhives, New Delhi.

Kashikar, M.S. – SAARC: Its Genesis, Development & Prospects, Himalaya Publishing House, Mumbai, 2000.

B. Aller, & Coldman (Cold.) Mumbai, 2000.

6. P. Allan & Goldman (Ed.), The End of the Cold War, Dordrecht, Martinus Nijhoff, 1992.

7. A. Appadurai – National Interest and Non-Alignment, New Delhi, Kalinga, Publication, 1999.

8. R. Aron, Peace and War: A Theory of international relations, Laondon, Fontana, 1966.

9. S. Burchill Et. Al., - Theories of International Relations, Hampshire, Macmillan, 2001.

10. I. Claude – Power and International Relations, New York, Random House, 1962.

11. A.A. Couloumbis & Wolf – Introduction to International Relations: Power and justice, New York, Program 1989. Praeger, 1989.

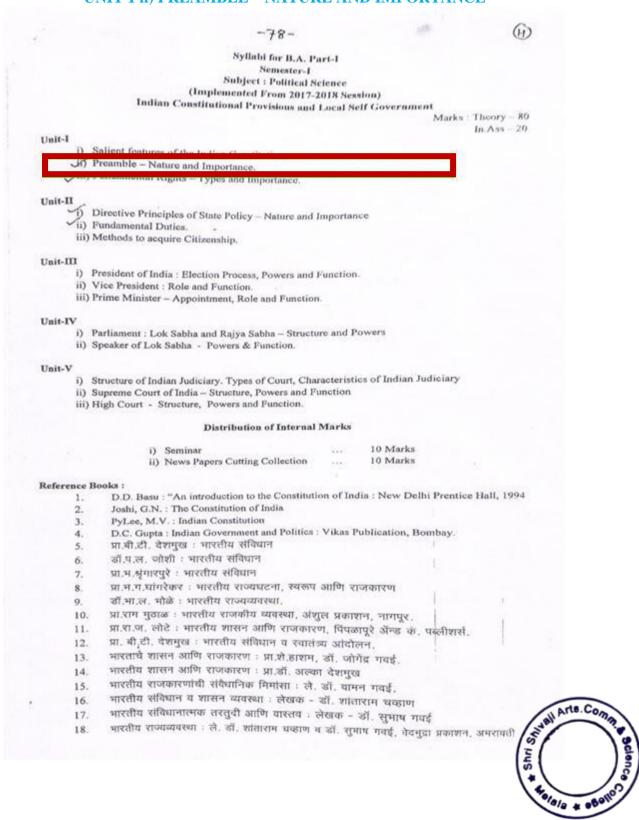
12. K.W. Deutsch - The Analysis of International Relations, New Delhi, Prentice Hall, 1989.

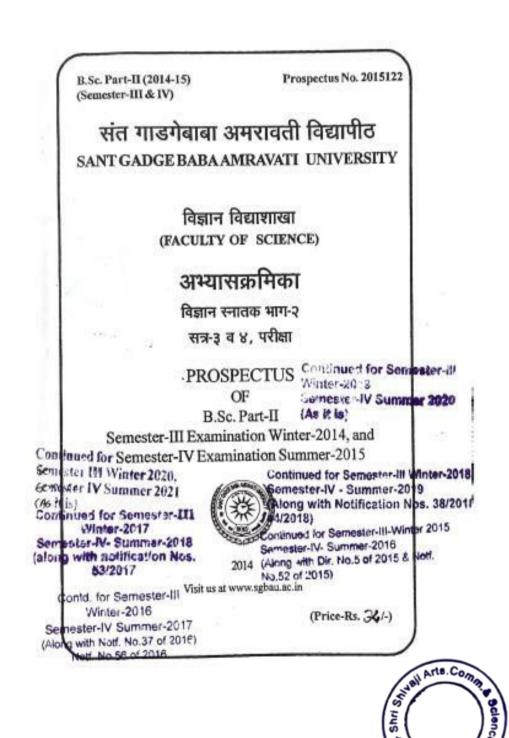
POLITICAL SCIENCE CLASS B.A.-I SEM-I

Human Rights

UNIT 1 ii) PREAMBLE - NATURE AND IMPORTANCE

PHYSICS CLASS/SEM B. SC. S. Y. SEM (III) Environment And Sustainability UNIT VI: ATMOSPHERE & GEOPHYSICS

0/0/0 # 080

5

Reference Books:

- T. M. Karade, M. S. Bendre: Lectures on Mechanics, Sonu-Nilu Publication, Nagpur.
- H. Goldstein: Classical Mechanics (2nd edition), Narosa Publishing House, New Delhi.
- S. L. Loney: Statics, Mc-Millan and co., London.
- R. S. Verma: A Text Book on Statics, Pothishala Pvt. Ltd., Allahabad.
- S. L. Loney: An Elementary Treatise on the Dynamics of a particle and of rigid bodies, Cambridge University Press, 1956.
- D. K. Daftari, V. N. Indurkar: Elements of Statics, Published by Dattsons, J. Neharu Marg, Nagpur.
- M. A. Pathan: A modern Text Book of Statics, Pragati Prakashan, Nagpur.

2. PHYSICS 3S PHY

Unit I: Mathematical background and Elecrostatics (12)

Gradient, divergence and curl of a vector fields and their physical significance, line surface and volume integral. Gauss divergence theorem, Stocks theorem. Work done on charge in electrostatic field, flux of electric field, force on moving charge, Lorentz force equation and definition of B. Ampere's force law, Ampere's Law and its applications.

Unit II : Magnetostatics and Maxwell's Equations (12)

Faraday's Law, Integral and differential form of faraday's law, displacement current and Maxwell's Equation, wave Equation satisfied by E and B. Plane electromagnetic wave in vacuum, Poynting vector and Poynting theorem.

Solid State Electronics Devices-I – (12)

Physics of semiconductors: Introduction to semiconductors; Charge carriers & electrical conduction through semiconductors; Doping, extrinsic semiconductors; Fermi level & energy level diagrams; Drift current in

6

semiconductor, mobility, conductivity; Hall effect, Hall coefficient, Semiconductor diode & its biasing, LED, Varactor diode.

Unit-IV : Solid State Electronics Devices-II - (12)

Introduction to BJT; working of BJT; modes of operation; Current gains á and â, their relation; CB & CE characteristics; JFET- construction & working, characteristics of FET; Basic concept of Difference amplifier, IC-OP AMP, electrical parameters of OP AMP, inverting & noninverting modes; OP AMP as adder, subtractor, differentiator & integrator.

Unit: V : Special Theory of Relativity (12)

Postulates of Special Theory of Relativity, Lorentz transformations, Length contraction, Time dilation, relativistic addition of velocities, relativity of mass, Einstein's Mass - energy relation.

Unit: VI: Atmosphere and Geophysicss

(12)

Structure of earth - The crust, mantle, core.

Part of the earth - As a planet; The Atmosphere, The lithosphere, The Hydrosphere Composition of Atmosphere

Earthquakes - Causes, terminologies associated with earthquakes. Type of earthquakes scale of intensity, recording of earthquakes.

Radiation in the atmosphere, Propagation of energy through vacuum, Intensity of radiation, Scattering, absorption and reflection of solar radiation by the atmosphere. Moisture and clouds: mechanism that produces clouds, Cloud produced by mixing and by cooling.

follows:

10 marks
10 marks
20 marks
10 marks

Total Total 50 marks

PHYSICS

Environment and Sustainability

CLASS B. SC. S. Y. SEM (IV) UNIT VI: RENEAWABLE ENERGY SOURSES

9

21. To draw the BH curve of iron by using a Solenoid and to determine the energy loss due to Hysteresis.

Reference Books:--

- Solid state Electronics Devices- B.G.Streetman (PHI)
- 2. Electronics Devices & Circuits A. Mottershead (PHI)
- 3. Integrated Electronics—J.Millman; C.Halkias (TMH)
- 4. Electronics Devices & circuits Sanjeev Gupta (Dhanpat Rai Pub.)
- Electronics Devices & circuits-I & II Godse & Bakshi (Tech. Pub., Pune)
- Solid State Devices & Electronics—Kamal Singh & S.P.Singh (S. Chand & Co.)
- 7. Electromagnetic theory and holography satya parakash
- 8. A text book of geology G.B. mahapatra
- 9. Engineering and general geology parbin singh.
- The atmosphere Richard A. Anthes, Hans A. Panotsky, Jhon J Cahir, Albert Rango.
- 11. Relativity—Goyal and Gupta
- 12. Text book of Physics --- V. K. Sewane
- 13. Elements of Special theory of relativity—S.P.Singh and M.K.Bagde
- A course in Electromagnetic field by S.W.Anwane, B.P.B. Publication, New Delhi.

4SPHY

Unit I: Geometrical optics and interference (12)

Cardinal points of an optical system, equivalent focal length and power of coaxial lens system, Interference in thin films due to reflected and transmitted light, interference in wedge shaped thin film, Newton's ring by reflected light, measurement of wavelength of monochromatic light by Newton's, ring, determination of refractive index of liquid by Newton's rings.

Unit II : Diffraction (12)

Fresnel and Fraunhofer Diffraction, Fresnel half period zone, zone plate construction and theory. Double slit diffraction,

10

Plane diffraction grating; construction and elementary theory, determination of wavelength of monochromatic light by using grating. Resolution of images, Rayleigh's criteria for resolution, R. P. of grating.

Unit III : Polarization

(12)

Concept of polarization, optic axis, double refraction, polarization by double refraction, phase retardation plate: Quarter wave plate, half wave plate, (Nicol prism-production and analysis of polarized light). Theory of production of elliptically and circularly polarized light, production and detection of elliptically and circularly polarized light. Half shade polarimeter, blue of the sky.

Unit IV : Laser

(12)

Introduction to Maser, Absorption, spontaneous and stimulated emission, population inversion, pumping characteristics of laser beam. Main components of laser system, three level and four level laser system. Ruby laser, He-Ne laser, semiconductor laser, application of laser. Holography-principle.

Unit V: Fiber optics

(12)

introduction of fiber optics, total internal reflection, structure and classification of optical fiber. Propagation of light wave in an optical fiber, Acceptance angle and

numerical aperture, dispersion, fiber losses, fiber optic communication. Advantages and Disadvantages of optic

Unit VI : Renewable Energy Sources

(12)

Introduction to various renewable energy sources – Solar energy, Wind energy, ocean energy- Waves & tides, geothermal energy, Hybrid Systems, Hydrogen energy systems, Fuel cells.

Solar energy - Solar radiations on earth - availability and seasonal variations, Solar constant, Spectral distribution, Measurement of solar radiation and sun shine.

11

Solar Energy Storage: - Methods of storage, properties of storage materials. Principle of Solar Thermal Applications, Solar water heater, Solar concentrating collectors - Types, applications.

Solar Photovoltaic systems -- Operating principle, Photovoltaic cell concepts, power of a solar cell and solar PV panel; Applications.

Practical: The distribution of marks for practical examination will be as follows:

Total	50 marks
Assignment	10 marks
Experiment	20 marks
Viva-voce	10 marks
Record Book	10 marks

 A student will have to perform at least ten experiments per semester.

b) The semester examination will be of Four Hour duration and student will have to perform one experiment in the semester examination.

c) In assignment, every student should be asked to submit the detailed report on one of experiments he or she has performed. The detailed report should include the theoretical background of the experiment..

Evaluation of the student during the semester:

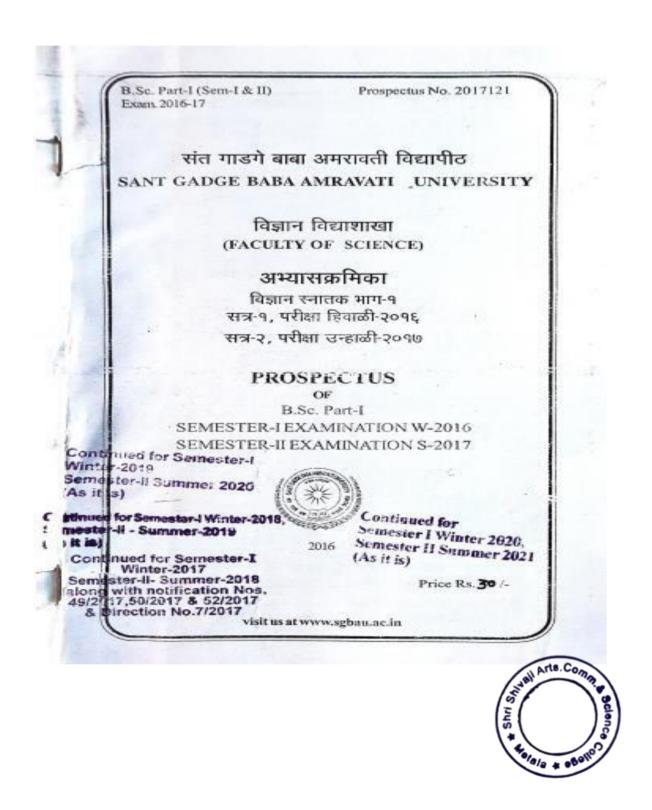
The teacher should explain, discuss and demonstrate one experiment per turn in the first twelve turns of the semester. At the same time in every turn; a teacher will have to conduct a test in the first period of the turn, based on the experiment; he or she has

explained in the previous turn. The test is to be carried out with the interest to make the student aware of the basics of the experiments. This will enhance the viva voce competence of the student. A record of these tests is to be maintained in the department duly signed by the teacher in-charge and head of the department. The record is to be maintained in the following format. Each assignment should be of at least 15 marks. Find the average and assign it in the end Semester practical examination.

BOTANY CLASS B. SC. F. Y. SEM (I) ENVIRONMENT

1.3 DIVERSITY OF PLANTS WITH RESPECT TO HABITAT NUTRITION & ECOLOGICAL SYSTEM

13. BOTANY

There shall be following paper and practical for B. Sc. Part-I Semester one examination. The syllabus is based on six theory periods and six practical periods per week (Total 75 - 80 theory sessions and 25 practical sessions per complete semester). There shall be one compulsory paper of 3 hours duration, in theory as stated below and practical examination extending for 4 hours. Every examinee shall offer the following paper of 100 marks (out of which 80 marks will be for written examination and 20 marks for internal assessment) and practical examination of 50 marks. Candidates are required pass separately in theory and practical examination.

	Earth - Redigartive Metho	Total Crus	150 Marks
2.	Practical Property Comments	of Branches i war and Tidal	50 Ag
	b. Internal Assessment	elly -	20
wage b	a. Theory		80
1.	Paper - 1		Marks

NULL Mescales and IS - BOTANY - Definition of Miseral, Reck

Diversity & Applications of Microbes and Cryptogams

UNIT-I: Plant Diversity Laure Habit, Cleavage, Fracture, Hardn(15)

- 1.1 Cyanobacteria and its impact on origin of life to balance
- ction to Plant Kingdom: Cryptogams
- 1.3 Diversity of plants with respect to habitat, form, nutrition and ecological status
- 1.4 General Account of Viruses and structure of TMV and HI
- 1.5 Bacteria: structure, Nutrition and reproduction
  - 1.6 Role of microbes in Agriculture, Medicine and Industries

UNIT-II: Algae

- 2.1. Classification according to F. E. Fritsch and G. M. Smith up to classes
- General characters of algae with reference to Habitat, Thallus organization, Pigmentation, Reserve food and Reproduction
- General characters of following classes with special reference to examples mentioned -
  - Chlorophyta Oedogonium 2.3.1.
  - Charophyta Chara (Thallus structure and 2.3.2. reproduction)
  - Phaeophyta Sargassum (Thallus structure and reproduction)
  - Rhodophyta Batrachospermum

		32
UNIT-III:	Fungi	anon - Gracian of Valous, Fraduction Veletion 1 (15)
	3.1.	Classification according to Ainsworth (1973)
– I Somester	3.2.	General characteristics of following classes with specia
leuiserquis		reference to examples mentioned –
enoteranton		3.2.1. Mastigomycotina: Albugo (Cystopus)
	0060	3.2.2. Ascomycotina : Aspergillus
		3.2.3. Basidiomycotina: Puccinia graminis-tritici
	a va. a Standa	3.2.4. Deuteromycotina: General characters
Lanicement one	3.3	Lichen-Types & Economic importance
Unit-IV:	Bryoph	tyte minera hasineng bes vicedi ni vistasagoz 226 (15
	4.1.	Classification according to G. M. Smith
	42.	General characters, thallus organization and life cycle of-
		1.2.1. Hepaticopsida – Marchantia
		1.2.2. Bryopsida – Funaria
	4.3.	Evolution of sporophyte in bryophytes
	4.4.	Affinities of bryophytes with algae and pteridophytes
	4.5.	Brief Account on some Indian Bryologist.
Unit-V:	Pterido	
		Pteridophytes as First Vascular Plants.
	5.2.	Classification according to G. M. Smith
1000	5.3.	General characters of the following classes with specia
N.		reference to examples mentioned -
		5:3.1. Sphenopsida – Equisetum
		5.3.2. Filicopsida – Marsilea
VIII blie V	5.4.	Stele types in pteridophytes
	5.5	Heterospory and Seed Habit in Pteridophytes
Unit-VI:	App	olication of Microbes Cryptogams (15)
6.1.		nomic Importance of Algae with special reference to Food
		ustries, Agriculture and Harmful aspects
6.2.		corrhiza - Types and Application
6.3.	A STATE OF STREET	e of Fungi in Industries, Medicine, Food & Agriculture
6.4.	THE RESERVE THE PARTY OF THE PA	nt Diseases –
Protes leigh	6.4.	1. Viral – TMV
		2. Bacteria – Black arm of cotton
na.		(Xanthomonos malvacearum)
18	6.4.	3. Fungal – Tikka disease of groundnut

6.5.

Economical and Ecological Importance of Bryophytes

(Cercospora sps.)

BOTANY

CLASS B. SC. S. Y. SEM (III) **ENVIRNMENT**

UNIT 1 CONCEPT OF BIODIVERSITY ENVIRONMENT

45

7. BOTANY

3S-BOTANY

ANGIOSPERM SYSTEMATICS, ANATOMY & EMBRYOLOGY

Angiosperm Systematics and Biodiversity. UNITI:

- 1.1 Angiosperms: Origin and Evolution (Pteridospermean and Bennititalean Theory)
- 1.2 Botanical Nomenclature: Principles of rules, Taxonomic Ranks, Type concept, Valid publication.
- 1.3 Herbarium Concept & significance, Royal Botanical Garden, Kolkata.
- 1.4 Concept of biodiversity, Ex situ and In situ conservation
- 1.5 Concept & importance of Biodiversity.

UNITH: Angiosperm Systematics

- 2.1 Systems of Classification: Bentham and Hooker's System, Engler and Prantle's system.
  - 2.2 Systematic studies & economic importance of following Families Dicotyledons (Polypetalae): Malvaceae, Brassicaceae, Leguminosae, Apiaceae,

UNIT III: Angiosperm Systematics

- 3.1 Systematic studies & economic importance of following Dicotyledons (Gamopetalae): Asteraceae, Asclepiadaceae, Apocynaceae, Solanaceae, Verbenaceae, Lamiaceae.
- 32 Dicotyledons (Monoclamydeae): Euphorbiaceae.
- 3.3 Monocotyledons: Liliaceae, Poaceae.

UNITIV: Anatomy

- 4.1 Types of Tissues: Meristematic - Types of meristems Permanent - Simple and complex.
- 4.2 Characteristics of growth rings, Sapwood and heartwood.
  4.3 Anatomy of root: Primary structure in dicot and monocot root, normal secondary growth in dicot root.

5.1 Anatomy of stem: Primary structure in monocot and dicot

BOTANY

CLASS/SEM B. SC. T. Y. SEM (V)
UNIT 05: ECOLOGY & ENVIRONMENT

46

- 22. Dynamic Earth Skinner Potter Pub. John, Wiley.
- 23. Text Book of Physical Geology G.B.Mahaptra- Pub. C.B.S., New Delhi.
- 24. Dynamic Earth Patwardhan A.M., E E.E Publications, New Delhi
- 25. Physical Geology A. Holmes, Orient Longman Publications.
- 26. Concepts in Geology Chakranarya, Kulkarni, Pub. Scientific Publication, Pune.
- 27. Dynamic Earth- Whiley, John Wiley and Sons, New York.
- 28. Radhakrishnan N. General Geology, V.V.P Pub, Vellore.
- 29. Text Book of Engineering Geology Parbin Singh, Katson Publishing, Ludhina.

B.Sc. Final Year, Semester-V 7: BOTANY

The examination in Botany of fifth Semester shall comprise of one theory paper, internal assessment and practical examination. Theory Paper will be of 3 Hrs. duration and carry 80 marks. The internal assessment will carry 20 marks. The practical examination will be of 4 hours duration and carry 50 marks.

The following syllabi is prescribed on the basis of six lecturers per week and 6 practical periods per batch per week. Each theory paper has been divided into 6 units. There shall be one question in every unit with internal choice for each of 12 marks & one compulsory question covering all the syllabus of Semester-V (8 marks).

5S - BOTANY PLANT PHYSIOLOGY AND ECOLOGY

Unit - I: Plant Water Relations

- 1.1 Importance of water to plant life.
  Imbibition, Diffusion, Osmosis, Plasmolysis.
- 1.2 Active and passive Absorption of water.
  - 1.3 Ascent of sap Root Pressure and Transpiration Pull Theory.
    - 1.4 Transpiration Types of transpiration, Stomatal movements, Mechanism of transpiration (Starch) sugar hypothesis), Significance. Antitranspirant, Guttation.
- 1.5 Mineral uptake Active uptake Career Concept,
  Passive up take Ion
  Exchange.

47

Unit - II: Metabolism-

- 2.1 Photosynthesis Introduction, Role of Light, Photosynthetic Apparatus and Pigments, Two Pigment Systems, Photophosphorylation, C3 and C4 cycle, CAM Pathway.
- 2.2 Respiration Introduction, Mitochondria as a Respiratory centre, Types of Respiration Aerobic and Anaerobic, Mechanism of aerobic respiration- Glycolysis, Kreb cycle, Electron transport system and Chemiosmotic ATP generation, Respiratory Quotient.

Unit - III: Metabolism and growth

- Nitrogen Metabolism- Sources of nitrogen, Symbiotic nitrogen fixation, Role of Nitrate reductase.
  - 3.2 Growth Phases of growth, Growth curve, Physiological role of growth hormones (Auxins, Gibberellins, Cytokinins, Abscisic acid, and Ethylene).
  - 3.3 Physiology of Senescence and Abscission.

Unit-IV: Plant responses

- 4.1 Photoperiodism Concept of Florigen, Role of Phytochrome,
  - 4.2 Vernalization-Concept and Significance.
  - 4.3 Plant movement-Tropic (Phototropic and Geotropic) and Nastic (Epinasty, Hyponasty and Seismonasty)
  - 4.4 Stress physiology- Concept, Types of stress, Water

and Sammy sucess.

Unit - V: Ecology and Environment:

- 5.1 Concept of environment, Concept and scope of ecology.
- 5.2 Ecological factors-Climatic-Light, Temperature and
- 5.3 Atmosphere and its composition.
- 5.4 Edaphic factor- Process of soil formation, soil profile, soil biota and their role.
- file, soil biota and their role.

  5.5 Ecological Adaptations Morphological and Anatomical adaptation in Hydrophytes, and Xerophytes.

Unit - VI: Ecosystem:

- 6.1 Population Ecology- Natality and Mortality, Community characteristics – Frequency, Density and Abundance
- 6.2 Ecological Succession Hydrosere and Xerosere
- 6.3 Ecosystem Definition, Structure and Function,

48

Food chain, Food web, Energy flow model (Single channel model)

6.4 Types of Ecosystem- Pond ecosystem, Desert ecosystem.

LABORATORY EXERCISE:

Plant Physiology: Major experiment (Any Seven)

- To study the effect of temperature and organic solvent on permeability of plasma membrane.
- To study osmotic pressure of cell sap by plasmolytic method.
- 3. To determine water potential of plant tissue.
  - 4. To determine the path of water (ascent of sap)
  - 5. To determine the rate of transpiration by Ganongs photometer.
  - 6. To determine rate of photosynthesis under varying quality of light and CO2 concentration.
    - To study the rate of photosynthesis in terrestrial plants with the help of Ganongs Photosynthometer.
    - Separation of chloroplast pigments by paper chromatography/ solvent extraction method.
  - 9. Separation of amino acids by paper chromatography method.
    - 10. To determine R.Q. using different substrates.
  - 11. To determine the rate of respiration by Ganongs respirometer.
  - 12. To study antagonism of salts.
  - 13. To study phenomenon of adsorption.14. To study effect of IAA and Gibberellins on seed germination.
    - 15. Test for secondary metabolites- Alkaloid, Phenolics, Tannin, Flavonoids and Lignin
  - 16. To study Endo and Exo-osmosis by egg membrane osmoscope Plant Physiology: Minor experiment- (Any Three)
  - 1. To demonstrate fermentation.
    - To demonstrate exo and endosmosis
    - To demonstrate transpiration by Bell jar.
    - 4. To demonstrate light is necessary for photosynthesis
    - To demonstrate anaerobic respiration in germinating seeds. 5.
    - To demonstrate the evolution of CO2 in respiration. 6.
    - To demonstrate the phenomenon of nastic movement with help of Mimosa pudica / or Biophytum sensitivum.

Ecology: Major experiment (Any Three)

1. Study of morphological and anatomical adaptations in hydrophytes - Hydrilla, Eichhornia, Typha, Vallisneria and Nymphaea (any two)

ZOOLOGY CLASS B. SC. S. Y. SEM (IV)

ENVIRONMENT UNIT 05 ECOLOGY UNIT 06 ECOSYSTEM ENVIRONMENT

70

E)	Histological SI	ides :- Amphloxus, Frog, Rat	
	Slides:		oner of
	Amphioxus:	T.S, Oral hood, Pharynx, Tail	
	Frog:-	T.S. lung, Stomoch, Kidney,	r.S. Intestine
	Rat:-	T.S. Liver, Pancrease, Ovary Thyroid, Adrenal	, Testies, Pit
3.4		ISTRIBUTION OF MARKS FO PRACTICAL EXAMINATION.	R
1.	Dissection: -		10
2	Permanent stai	ned micro preparation.	05
3.	Spotting. (Spec	cimens, Slides, bones, fossil)	28 10
4.	Practical on ev	olution -	10
5.	Class record		0.5
5.	Viva - Voce		05
7.	Submission of	study tour report.	05
	of State of States	. Total Marks:	50

BSc.II Semester IV

ZOOLOGY

There shall be the following paper and practical for B.Sc. Part-II Semester IV examination. The syllabus is based on 6 theory periods and six practical periods per week (Total 75-80 theory sessions and 25 practical sessions) during the complete semester. There shall be one compulsory theory paper of 3 hours duration the semester, as stated below and a practical examination extending for four hours. Every examinee shall offer the following paper of 100 marks (80 for written examination and 20 marks for internal assessment) and a practical examination of 50 marks. Candidates are required to pass separately in theory and practical examination.

uitary,

71

	Semester IV	
D	Paper-I:	Marks Allotted
	Advanced Genetics and Animal Ecology.	M. Defero Control
	Written examination	80
2)	Internal assessment	20
	Practical:	50

ZOOLOGY Paper 4 S ADVANCED GENETICS AND ANIMAL ECOLOGY

· Concept of genes.

Total:

Mendel's laws of hereditary - Monohybrid - Laws of dominance, law of segregation. Dihybrid cross - Law of

150 Marks

independent assortment. Interactions of genes:, Supplementary factor, complementary factor, duplicates factor, inhibitory factors, and lethal factors – dominant and recessive.

UNITII: Linkage - Types of linkage, linkage group, arrangement of linked genes, and significance of linkage.

Crossing over – Mitotic and meiotic crossing over, Mechanism of crossing over, theories of crossing over – Darlington's theory, breakage and exchange theory, and copy choice theory. Types of crossing over – Single, double and multiple crossing overs. Factors affecting crossing over, Significance of crossing over.

Multiple alleles. Multiple alleles in relation to eye color in Drosophila.Blood group in man, Erythroblastosis foetalis

UNITIII: Sex determination: Autosomes and sex chromosomes, Sex determination in animals, Chromosomal Theory. Genic Balance Theory. Environmentally and hormonally controlled sex determination, Gynandromorphs.

Genetic disorders; Sickle cell anemia, , Huntington's chorea. Diabetes mellitus. Non-disjunction: Turner's syndrome, Klinefelter's syndrome, Down's syndrome.Edwrd's

72

Syndrome, Biochemical genetics:; Cystic fibrosis, Phenylketonuria, Albinism, Alkaptonuria, Goiters, cretinism. Sex linked genetic disorders and their inheritance in man; Hemophilia and color blindness.

UNITIV: Genetic Screening and parental diagnosis: - Parental, Carrier, Predictive, CVS (Chorionic Villous Sampling), Amniocentesis, Gene probe and DNA analysis. Genes in Human Heredity: - Inheritance of eye color. Skin color. Recessive genes and consanguineous marriages Genetic counseling: - Risk of marriages in affected family. Birth control measures (male and female).

Kinds of twins: - Identical, Fraternal, Siamese twins. Significance of twins study

UNITY: Ecology: concept and scope:

Abiotic factors:

Water: Properties, water problem in terrestrial and aquatic habitat. Temperature: Temperature range, Temperature tolerance, Effects of temperature on animals. Homeotherms, poikilotherms. Dormancy, hibernation, aestivation & diapauses. Light: Spectral

distribution, Biological effects of light on aquatic and terrestrial animals: Reproduction, Metamorphosis, pigmentation, vision, photo kinesis, phototropism, photoperiodism, migration.

Biotic factors:

Intra specific and interspecific associations, Predation, parasitism, Antagonism., commensalisms, mutualism, competition, (Gauze's Principle).

UNITVI: Ecosystem: Relationship between habitat and ecological niche - Autotrophic and heterotrophic producer, consumer - trophic level - energy flow in an ecosystem - food chain food web - pyramids - Ecotypes. Homeostasis of ecosystem.

Terrestrial ecosystem: Classification and Biomes, Aquatic ecosystem: Fresh water ecosystem-Lentic and lotic ecosystem,

73

Marine ecosystem: Characteristics, salinity, temperature - pressure, zonation and stratification Estuarine ecology: Characteristics types, fauna and their adaptations.

REFERENCE BOOKS:

- Cell Biology, Genetics, Molecular Biology, Evolution & Ecology P.S. Verma & V.K. Agrawal.
- 2. Principles of Genetics S.K.Jain
- 3. Genetics P.K. Gupta
- 4. Applied Genetics C.Pmmanuol.
- 5. Genetics: M.W.Strickberger, New York.
- 6. Principles of Genetics: Sinnot, Dunn and Dobzansky.
- 7. Principles of Genetics: Edidon Gardner.
- 8. Genetics. Verma, P.S. and V.K. Agarwal.. S. Chand & co. New Delhi
- 9. Gene VI .Lewin, B. 1998. Wiley Eastern Ltd., New Delhi.
- Human Genetics. Rothwell, N.V.1979. Prentice Hall of India, New Delhi

Practical:-

Two practical per week of 3 periods duration. Examination shall be of 5 Hrs. duration and of 50 marks.

A) Genetic experiments:

- 1. Recording of Mendelian traits in man.
- 2. Detection of monohybrid and dihybrid cross with the help of plastic beads.
- 3. Culturing *Drosophila* using standard methods .Drosophila male and female identification, Mutant forms (from pictures)
- 4. Demonstration of bar bodies.
- 5. Preparation of human Karyotypes from Xerox pictures.
- Photo slides for, Turner's syndrome, Klinefelter's syndrome,
   Down's syndrome
- 7. Detection of syndrome from chromosome spread picture.
  - Study of following human genetic traits and application of Hardy-Weinberg Principle to them Baldness, length of index and ring Finger, attached and free earlobes, rolling of tongue, PTC taste. Other notable traits.

74

B) Ecology

- Use of pH meter for estimation of pH in soil samples, b. Use of pH meter for estimation of pH in water samples
- Estimation of Dissolved oxygen, salinity, pH, free CO2, carbonates and bicarbonates, calcium in water samples.
- Adaptations of aquatic and terrestrial animals based on a study of museum specimens. Such as rocky, sandy, muddy shore animals, flying and burrowing animals.
- Study of natural ecosystem and field report of the visit.
- Field collection methods;
- Identification of common animals Soil invertebrate diversity, diversity of birds and mammals in parks / botanical gardens, threats to local biodiversity.
- Construction of a food web diagram based on a field visit.
- 8. Mounting of plankton.
- Qualitative analysis of fresh water plankton

C) General:-

Visit to a National park or sanctuary, and submission of report.

DISTRIBUTION OF MARKS FOR PRACTICAL EXAMINATION.

1.	Ecological: Estimations -/Analysis	10
2	Spotting. (2Spot from Sec. A & 3 Spot from	turing Dry
	Section B of 2 Marks each)	10
3.	Micro preparation.	05
4.	Genetic experiment -	10
5.	Class record	05
6.	Viva - Voce	05
7.	Submission of study tour report.	05

Total Marks: 50

CLASS B. A. I SEM I

PROSE: SPEECH ON INDIAN INDEPENDENCE: JAWAHARLAL NEHRU PROSE 4: VALUES IN LIFE ENVIRNMENT

SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY GAZETTE - 2017 - PART TWO -77

Appendix-A

SYLLABUS
PRESCRIBED FOR
B. A. - Part I EXAMINATION
Semester I
Compulsory English

TIME: 3 HOURS

MAX MARKS THEORY: 80 MARKS MAX MARKS INTERNAL ASSESSTMENT: 20 MARKS

Prescribed Textbook : Blooming Buds by Board of Editors & published by Orient Blackswan.
UNIT I

PROSE -

- 1. Education Provides a Solid Foundation A.P.J Abdul Kalam
- 2. Love Story Maneka Gandhi
- 3. Speech on Indian Independence Jawaharlal Nehru
- 4. Film Making Satyajit Ray

UNIT II

POETRY -

- 5. In the Bazaar of Hyderabad Sarojini Naidu
- 6. She Walks in Beauty Lord Byron
- 7. Middle Age Kamala Das

UNIT III

GRAMMAR -

- 8. Parts of Speech
- 9. Tenses

UNIT IV

COMMUNICATION SKILLS -

- 10. Unseen Passage
- 11. Letter Writing (Personal & Business Letters)
- 12. Curriculum Vitae (CV)

UNIT V

MULTIPLE CHOICE QUESTIONS - Based on the prescribed text Unit I & II only.

INTERNAL ASSESSMENT

- i) Viva- Voce
- a) Personal Interview
- b) Seminar
- ii) Assignments
- a) Making Introduction
- b)Greeting People
- c) Talking about Family
- d) Describing People, Places & Animals
- e) Expressing Feelings
- f) Inviting, Suggesting, Accepting & Refusing

Recommended Books:

- 1. Spoken English: A Foundation Course Part 1 (With Audio CD) by Kamlesh Sadanand & Susheela Punitha (Revised Edition) Published by Orient Blackswan.
- 2. Spoken English: A Foundation Course Part 2 (With Audio CD) by Kamlesh Sadanand & Susheela Punitha (Revised Edition) Published by Orient Blackswan.

TIME: 3 HOURS

MAX MARKS THEORY: 80 MARKS

MAX MARKS INTERNAL ASSESSMENT: 20 MARKS

MIN PASSING MARKS: 32 MARKS
MIN PASSING MARKS: 08 MARKS

Distribution of Marks

each.

- A) Prose i) The students will have to answer THREE out of FOUR short answer questions of 2 marks each. = 6 Marks
  - ii) The students will have to answer TWO out of FOUR long answer questions of 5 marks each.
     = 10 Marks
- B) Poetry i) The students will have to answer TWO out of THREE short answer questions of 3 marks each. = 6 Marks ii) The students will have to answer TWO out of THREE long answer questions of 5 marks

= 10 Marks

English CLASS/SEM B.Sc.-I

Environment And Sustainability PROSE 4: WATER THE ELIXIR OF LIFE – C. V. RAMAN

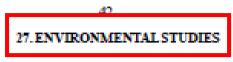
For I So) Every () Prepa	mication Skills: emester yday English Part I aring Curriculum Vitae r Writing (Applications,	Business, Formal let	ters)		
) Every	Semester yday English Part II rt Writing graph Writing		SORY ENGLISH		
		- S	ulsory English		
	y 40 m nal Assessment 10 m Total 50 m ry: Time: 2 Hours	arks	Total	marks: 40	
Prose S			- Premchand - Seathal		
	r- The Elixir of Life		- C.V.Raman		
	New York Control of the Control of t		E-2-200100 00 4 000-001000 00		
. Say N . God's . Ode t	Section : Not the Struggle Naught : s Grandeur to Autumn le Sellers Calm	Availeth	- Arthur Hugh Clough - GM Hopkins - J Keats - S Naidu - G. Kleiser		
) Parts) Use o	nar: For Sem-I of Speech. of Articles, Prepositions of ormation.	and Tense.			
) Every	anication Skills: For So yday English Part I aring Curriculam Vitae r Writing (Applications,		ters)		
		Distribu	tion of Marks.	. Torre House	
	ım Marks : 40			: Two Hours	
Q.1 : Q.2 :	There shall be four lo prescribed prose. Out	ng answer questions of these, students wi		05 marks	
2.3 :	any two questions of There shall be four lo prescribed poems. Ou	ng answer questions t of these, students w		10 marks	
any two questions of five marks each. Q.4: There shall be five questions of one mark each, for Do as directed from Grammer - Parts of Speech, Use of articles and Prepositions, Tenses, Transformation of Sentences. 05 marks					
Q.5 : Q.6 :	There shall be five qu	estions of one mark	each, from Everyday English Curriculam Vitae or Letter Writ	05 marks	
i) Inter		i) One Unit Tests ii) One Assignment	- 06 marks - <u>04 marks</u> Total 10 marks		
		2S Comp	oulsory English		200
) Theor	ry 40 m nal Assessment 10 m Total 50 m	arks			Arts.Con
			Total	Marks: 40	
i) Inter	ry: Time: 2 Hours				

Marathi CLASS/SEM B.A.-II SEM-III Environment And Sustainability ADNYAPATRA

विवस असे होते वस पयार	विधान क) कदिता (विधान क)			विभाग	ब) ललित	-
विभाग क) कविता अ) थोखानेका अग्नेथानंका अग्नेथा अग्नेथानंका अग्नेथा अग्नेथा अग्नेथानंका अग्नेथा	विभाग क) कविता अ) चोरवामंका अग्रे चेरवामंका चारवाचे नोद तत्थ्याचां चेरवामंका त्याचां चेरवामंका व्याचां चेरवा	1)	आज्ञापत्र		रामचंद्रपंतः	अमात्य
विभाग क) कविता अ) चोरवानिका अग्रेचरावाई कृत्युमाप्रण अग्रेकात देशमुख कृत्युमाप्रण अग्रेकात देशमुख अग्रेकात देशमुख त्रवसण महाङिक विभाग क) व्यावहारिक मराठी विभाग क) व्यावहारिक मराठी विभाग क) व्यावहारिक मराठी विभाग को व्यावहारिक मराठी विभाग को व्यावहारिक मराठी विभाग को व्यावहारिक मराठी विभाग को व्यावहारिक मराठी मोडक व इतर, प्रवृमगंचा प्रकाशन, पुणे प्रकाशन, पुणे विभाग अ) वैचारिक विभाग अ) वैचारिक विभाग अ) वैचारिक विभाग अ) वैचारिक विभाग को वैचारिक विभाग को वैचारिक विभाग को वैचारा के विभाग को विवाव माराठी विभाग को विवाव माराठी विभाग को विवाव माराठी विचाव माराठी विभाग को किता विभाग के किता वि	विभाग क) कविता अ) चोरवामंका अग्रे चेरवामंका चारवाचे नोद तत्थ्याचां चेरवामंका त्याचां चेरवामंका व्याचां चेरवा	·/-	Community and		sem mana	
श्री संतवाणी अ) चोखानेका श्री संववार्ष श्री संववार श्री संववार्य श्री संववार्य श्री संववार्य	अंदेश कमाई अर्थिय कमाई अर्थिय प्रधान है अर्थेर कमाई अर्थिय महाज अर्थेर कमाई अर्थेय कमाई अर्थेर कमाई अर्थेय कमाई अर्थेर कमाई अर्थेय केशव मेशाम अर्थेर कमाई अर्थेय किशव मेशाम अर्थेर कमाई अर्थेय मेशाम अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर कमाई अर्थेर	÷)	विवस अस हात			
व्यक्तवार्ष क्यार्ष क्यार्थ क्यार्य क्यार्थ क्याय्य क्यार्थ क्याय्य क्याय्य क्याय्य क्याय्य क्याय्य क्याय्य क्याय्य	व्यक्तं विभाग क्ष्णे विभाग क्षणे विभाग	-				
अर्थर कमाई कुसुमाज अरावरे केशव भेजाम अरावरे केशव भेजाम अरावरा अरावरा अरावरा अ	अव्येश कमाई कुसुमाप्रज केशव मेश्रम अर्जा प्रवर्श केशव मेश्रम अर्जा प्रवर्श केशव मेश्रम अर्जा प्रवर्श केशव मेश्रम अर्जा प्रवर्ण अर्जा प्रवर्ण अर्जा प्रवर्ण अर्जा प्रवर्ण अर्जा प्रवर्ण अर्जा प्रवर्ण अर्जा प्रवर्ण कला संवर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २२ वे संपा केतकी मोडक व इतर, पद्मगंघा अर्जा प्रवर्ण मराठी' मधील प्रकरण २३ वे प्रकाशन, पुणे अर्जा प्रवर्ण मराठी' मधील प्रकरण २३ वे प्रकाशन, पुणे अर्जा प्रवर्ण प्रवर्ण प्रवर्ण स्वर्ण प्रवर्ण स्वर्ण प्रकाशन, पुणे अर्जा प्रवार्ण क्षेत्र	4)	सतवाणी			
व्याव्यदे केशव मेशाम श्री कात वाराची गोंद तस्यण महाडिक तस्यण महाडिक श्री तता वाराची गोंद तस्यण महाडिक श्री तता वाराची गोंद तस्यण महाडिक श्री तता त्रिमाग इ) व्यावहारिक मराठी वक्तृत्व कला संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी 'भग्रील प्रकरण २२ वे संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे प्रकाशन, पुणे स्वार्ण ग्रंथ केतकी मोडक व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे स्वार्ण ग्रंथ केतकी मोडक व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे स्वार्ण ग्रंथ केतकी मोडक व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे स्वार्ण अविद्या केति वार्ण व	शाखरे केशव मेशाम शीकांत देशमुख शीकांत देशमंत शीकांत देशमंत देशमंत शीकांत देशमंत शीकांत देशमंत देशमंत देशमंत शीकांत देशमंत देशमंत शीकांत होते हो स्थान देशमंत देशमंत शीकांत होते हो स्थान देशमंत देशमंत देशमंत शीकांत होते हो स्थान देशमंत देशमंत देशमंत देशमंत शीकांत होते हो स्थान देशमंत देशमंत होते होते होते होते होते होते होते होत	70	arrier werest		अध्यक्तमामाज	15
श्री आतं वाराची नोंच श्रीकांत देशमुख तक्ष्मण महाडिक रातता रिकाराचे मगत रातता रिकाराचे मगत रातता रिकाराचे मगत रातता रातत	जातं श्रीकांत देशमुख तसमण महाहिक सात बाराची नींद सात करावी सात करावी सात करावी सात करावी मंदि प्रकरण २२ वे संपा, केतकी मोडक व इतर, पद्मगंघा प्रकाशन, पुणे सात करावी मंदि प्रकरण २३ वे सात करावी मंदि प्रकाशन, पुणे सात करावी मंदि प्रकरण २३ वे सात करावी मंदि प्रकरण २३ वे सात करावी सात करावी सात करावी मंदि प्रकाशन, पुणे सात करावी मंदि प्रकाशन, पुणे सात वाराचाई शिंद तहराचाई शिंद तह				केमत मेशा	7
(विभाग क) व्यावहारिक नराठी विभाग क) व्यावहारिक नराठी विभाग क) व्यावहारिक नराठी विभाग क) व्यावहारिक नराठी विभाग को व्यावहारिक नराठी विभाग को व्यावहारिक नराठी विभाग को विभाग को विभाग करावा संपा केतकी मोठक व इतर, पद्मगंघा प्रकाशन, पुणे संवान प्रकाशन, पुणे सम्रा प्रकाशन, पुणे प्रवाशन, पुणे प्रकाशन, पुणे पुणे पुणे पुणे पुणे पुणे पुणे पुणे	सात बारायी नींद लक्ष्मण महाहिक सित्रार्थ मगत सिवाग क) व्यावहारिक मराठी वक्त्त्व कला संवर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २२ वे संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंघा प्रकाशन, पुणे स्तर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २३ वे संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंघा प्रकाशन, पुणे स्त्र मंदा अधिव प्रकरण २३ वे स्त्र मंदा अधिव प्रकाशन, पुणे स्त्र मंदा अधिव प्रकाशन स्त्र मंदा अधिव प्रकाश स्त्र	-				
विभाग ड) व्यावहारिक मराठी वक्त्व कला संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी प्रवसंघालन संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी प्रवसंघालन संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी प्रकरण २२ वे प्रवसंघालन संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी प्रकरण २३ वे विभाग अ) वैचारिक विभाग अविवासाहेब अबिडकर जयंत नारळीकर विभाग अ) लिलत विभाग अ) लिलत विभाग के अण्णा भाऊ साठे विद्युत मागवत विभाग के किता विभाग के अल्ला विभाग के अल्ला विभाग के किता विभाग के अल्ला विभाग के अल्ला विभाग के अल्ला वेच	विभाग ड) व्यावहारिक मराठी विभाग ड) व्यावहारिक मराठी विभाग ड) व्यावहारिक मराठी वक्त्व कला संदर्भ ग्रंथ: 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २२ ये संवा, केतकी मोडक व इतर, पद्मगंघा प्रकाशन, पुणे विभाग अ) वैचारिक विभाग अं विचारिक विभाग कं के.वी. ठाकरे अण्णा भाऊ साठे विद्युत मागवत विभाग कं कविता विभाग कं विभाग कं विवार					
विभाग ड) व्यावहारिक मराठी श) वकुत्व कला संवर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २२ वे संपा. केतकी मोडक व इतर, पव्नगंधा प्रकाशन, पुणे बी. ए. भाग २ - मराठी (आवश्यक) सन्न – ४ विभाग अ) वैद्यारिक सन्न – ४ विभाग अ) वैद्यारिक विभाग अ) वैद्यारिक विभाग अ) वैद्यारिक श) सन्न – ४ विभाग अ) वैद्यारिक विभाग व) लेलत विभाग व) लेलत विभाग व) लेलत श) गाडगेबाबांच्या कीर्तनातले तस्वज्ञान प्रबंधनकार के.सी. ठाकरे ३) स्त्रानातील सोन अण्णा भाऊ साठे २) स्मशानातील सोन अण्णा भाऊ साठे विद्युत मागवत विभाग क) कविता विभाग क) कविता श) एकनाध्य व) एकनाध्य व) एकनाध्य व) कान्होपात्रा ३) जिवदगा शांता शेळके १) पोटवू नका देश मित्रावले आता शांता शेळके १) पेटवू नका देश मित्रावले अशांता एउसावळे विभाग क) व्यावहारिक मराठी	विभाग ड) व्यावहारिक मराठी व क्लत्व कला संवर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २२ ये प्रवर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २३ ये प्रवर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २३ ये प्रकाशन, पुणे प्रकाशन, पुणे प्रकाशन, पुणे सम्र - अ विभाग अ) वैचारिक विभाग अं विचारिक विभाग व) लिलत विभाग कं लिलत विभाग कं लिलत विभाग कं कविता					
भराठी' मधील प्रकरण २२ वे संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंघा प्रकाशन, पुणे संतर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २३ वे प्रकाशन, पुणे प्रकाशन, पुणे स्त्र — ४ विभाग अ) वैचारिक विभाग अ) विचारिक विभाग अ) लेतत विभाग अ) लेतत विभाग अ) लेतत विभाग क) किता	भराठी' मधील प्रकरण २२ वे संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंघा प्रकाशन, पुणे बी. ए. भाग २ - मराठी (आवस्यक) सन्न - ४ विभाग अ) वैचारिक विभाग अं वैचारिक विभाग अं वैचारिक विभाग अं वैचारिक विभाग वं लित विभाग कं कार्या कर्तिनातले तत्त्वज्ञान प्रबोधनकार के.सी. ठाकरे अण्णा भाऊ साठे सन्दानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे विभाग कं कित्ता विभाग कं कितत्वा विभाग कं कित्त्वा विभाग कं कित्त्वा विभाग कं कित्त्वा विभाग कं कित्त्वा विभाग कं कित्वा विभाग कं विभाग कं कित्वा			विभाग ड) र	यावहारिक म	मराठी
भराठी' मधील प्रकरण २२ वे संवर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २३ वे स्वर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २३ वे स्वर्भ - ४ विभाग अ) वैचारिक विभाग अ) वैचारिक विभाग अ) वैचारिक विभाग अ) वैचारिक विभाग अं वैचारिक विभाग वं लित विभाग वं लित भ गाडगेबाबांच्या कीर्तनातले तत्त्वज्ञान भ मंद्रानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे स्त्रीचादी चळवळीने आम्हाला आमच्या अरितत्वाची जाणीव दिली विभाग कं किंवत वें के लहेता स्वार्थ विभाग कं मंद्रावले आता अनिल अं पिटत्र नका देश भागा महत्वे विभाग कं व्यावहारिक मराठी	भराठी' मधील प्रकरण २२ वे संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंघा प्रकाशन, पुणे बी. ए. भाग २ - मराठी (आवस्यक) सन्न - ४ विभाग अ) वैचारिक विभाग अं वैचारिक विभाग अं वैचारिक विभाग अं वैचारिक विभाग वं लित विभाग कं कार्या कर्तिनातले तत्त्वज्ञान प्रबोधनकार के.सी. ठाकरे अण्णा भाऊ साठे सन्दानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे विभाग कं कित्ता विभाग कं कितत्वा विभाग कं कित्त्वा विभाग कं कित्त्वा विभाग कं कित्त्वा विभाग कं कित्त्वा विभाग कं कित्वा विभाग कं विभाग कं कित्वा	9)	तकत कला	शंदर्भ रांध : 'जपकोर्	जेत	
श्री सूत्रसंघालन संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २३ वे	शे सूत्रसंचालन संवर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २३ वे बी. ए. भाग २ - मराठी (आवश्यक) सत्र - ४ विभाग अ) वैधारिक विभाग अ) वैधारिक विभाग अं वैधारिक विभाग वं लित वे ल	1)	चपुरस्य कला	The second secon		संपा, केतकी मोडक व इतर, पदमगंधा
मराठी' मधील प्रकरण २३ वे बी. ए. भाग २ - मराठी (आवश्यक) सन्न - ४ विभाग अ) वैचारिक विभाग अ) वैचारिक विभाग अ) वैचारिक विभाग अ) वैचारिक विभाग अं विचारिक विभाग वं जिंदि विभाग वं जिले विभाग वं जिंदि विभाग वं ज	मराठी' मधील प्रकरण २३ वे बी. ए. भाग २ - मराठी (आवश्यक) सत्र - ४ सत्र - ४ विभाग अ) वैचारिक विभाग अ) वैचारिक विभाग अं वैचारिक विभाग वं जिलत विभाग वं लित	2)	सत्रसंचालन			प्रकाशन, पुणे
सन्न-प्रथ तुलना ताराबाई शिंदे अगरशा उत्ती वाराबाई शिंदे अगरशा अगरत अगरत वाराबाई शिंदे अगरत वाराबांच्या कार्यत वाराबांच्या कार्यत वाराबांच्या कार्यत वाराबांच्या कार्यत वाराबांच्या कार्यत अग्राबांच्या कार्यावांच्या कार्यावांच्या कार्यावांच्या कार्यावांच्या कार्यावांच्या कार्यावांच्या कार्यावांच्या कार्यावांच्या अग्रावांच्या अग्रावांच्या वार्यावांच्या वार्यावांच्या वार्यावांच्या वार्यावांच्या वार्यावांच्या वार्यावांच्या वार्यावांच्यावांच्या वार्यावांच्या वार्यावांच्यावां	संत्र - ४ विभाग अ) वैधारिक विभाग अ) वैधारिक विभाग अ) वैधारिक विभाग अं वैधारिक विभाग अं विधानयुगात भारत विभाग कं विधानयुगात भारत विभाग कं विधानयुगात कं विधानयुगात भारत विधानकार के सी. ठाकरे विधानकार के सी. ठाकरे विधानयातील सोनं अण्णा भाऊ साठे विधान भागवत विधानयात विधाय	-/	Manager			
सन्न-प्रथम तुलना ताराबाई शिंदे अगरसा डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अगरसा उर्जात नारळीकर विज्ञानयुगात भारत जयंत नारळीकर विज्ञानयुगात भारत जणंत नारळीकर अणंता कार्या अरितत्वाची विद्युत भागवत विज्ञानयुगात भारत जगंति विज्ञानयुगात भारत चर्जाव विज्ञानयुगात भारत चर्जाव विज्ञानयुगात भूमा, प्रसावळे विज्ञानयुगात मुंदाव मुंदाव विज्ञानयुगात चर्जाव विज्ञानयुगाव चर्जाव चर्जाव चर्जाव चर्जाव चर्जाव विज्ञाव चर्जाव चर्जा	संत्र - ४ विभाग अ) वैधारिक विभाग अ) वैधारिक विभाग अ) वैधारिक विभाग अं वैधारिक विभाग अं विधानयुगात भारत विभाग कं विधानयुगात भारत विभाग कं विधानयुगात कं विधानयुगात भारत विधानकार के सी. ठाकरे विधानकार के सी. ठाकरे विधानयातील सोनं अण्णा भाऊ साठे विधान भागवत विधानयात विधाय					*
स्त्री-पुरुष तुलना ताराबाई शिर्द अगरसा डॉ. बाबासाहेब ओबेडकर अगरसा उत्तराबाई शिर्द अगरसा उत्तरावादां व्याक्षकर अगरसा	विभाग अ) वैधारिक (व) स्त्री-पुरुष तुलना ताराबाई सिदे (२) आरसा डी. बाबासाहेब ओबेडकर (वेभाग ब) लिलत (विभाग ब) लिलत (वेभाग क) लिलत (वेभाग क) कार्या भाउत साठे (वेधात भागवत जाणीव दिली (वेभाग क) कविता			बी. ए. भाग २	- मराठी (उ	गवश्यक)
(विभाग व) स्त्री-पुरुष तुलना ताराबाई सिदे (र) आरसा (र) आरसा (र) विज्ञानयुगात भारत (र) विज्ञानयुगात भारत (र) विज्ञानयुगात भारत (र) सम्रानातील सोनं (र) स्त्रानातील सोनं (र) स्त्रानाणी (र) स्त्रानाणी (र) सारेच दीप कसे मंदावले आता (र) प्रान्ताना (र) सारेच दीप कसे मंदावले आता (र) प्रान्तानानानानानानानानानानानानानानानानानान	त्रिंग पुरुष तुलना श) स्त्री-पुरुष तुलना श) आरसा विभाग व) लिलत विभाग व) लिलत विभाग व) लिलत प्रश्लेष्मकार के.सी. ठाकरे समशानातील सोनं श) स्त्रीवादी चळवळीने आम्हाला आमच्या अस्तित्वाची जाणीव दिली विभाग क) कविता विभाग क) कविता श) संतवाणी श) एकनाथ व) कान्होपात्रा श) सारेच दीप कसे मंदावले आता श) जिवलगा श) जागजागी भ म.ग. परसावळे भ मंदा रेण्डे अहमद बेग ह) माती विभाग ठ) व्यावहारिक मराठी			स	3 - 8	
(विभाग व) स्त्री-पुरुष तुलना ताराबाई सिदे (र) आरसा (र) आरसा (र) विज्ञानयुगात भारत (र) विज्ञानयुगात भारत (र) विज्ञानयुगात भारत (र) सम्रानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे (र) स्त्रशानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे (र) स्त्रशानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे (र) स्त्रशानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे (र) स्त्रीवादी चळवळीने आम्हाला आमच्या अस्तित्वाची विद्युत भागवत (र) स्त्रीवाणी (र) कित्वाणी (र) सारेच दीप कसे मंदावले आता (र) सारेच दीप कसे मंदावले आता (र) प्रात्वाणी (र) आरच्या शांता शेळके (र) प्राव्याणी (र) प्याणी (र) प्राव्याणी (र) प्राव्याणी (र) प्राव्याणी (र) प्राव्याणी (र) प्राव्याणी	त्रिंग पुरुष तुलना श) स्त्री-पुरुष तुलना श) आरसा विभाग व) लिलत विभाग व) लिलत विभाग व) लिलत प्रश्लेष्मकार के.सी. ठाकरे समशानातील सोनं श) स्त्रीवादी चळवळीने आम्हाला आमच्या अस्तित्वाची जाणीव दिली विभाग क) कविता विभाग क) कविता श) संतवाणी श) एकनाथ व) कान्होपात्रा श) सारेच दीप कसे मंदावले आता श) जिवलगा श) जागजागी भ म.ग. परसावळे भ मंदा रेण्डे अहमद बेग ह) माती विभाग ठ) व्यावहारिक मराठी			7		
श्री विज्ञानयुगात भारत अंति वालात अर्थत नारळीकर श्री वाज्ञानयुगात भारत अर्थत नारळीकर श्री वाज्ञानयुगात भारत अर्था नारळीकर श्री वाज्ञान अर्था नारळीकर श्री वाज्ञान अर्था नार्थ के सी. ठाकरे श्री वाज्ञान अर्था नार्थ साठे श्री वाज्ञान अर्था नायत श्री वाज्ञान अर्था नायत श्री वाज्ञान अर्था नायत श्री वाज्ञान अर्थ नाथ श्री वाज्ञान श्री वाज्ञान श्री वाज्ञान श्री वाज्ञान श्री वाज्ञान श्री वाज्ञान श्री वाज्ञान श्री वाज्ञान श्री व्याव्ञान श्री व्याव्ञान श्री व्याव्ञान श्री श्री श्री श्री श्री श्री श्री श्री	श्री विज्ञानयुगात भारत डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अयंत नारळीकर अथंत नारळीकर अथंत नारळेकर			विभाग	100	
विज्ञानयुगात भारत जयंत गारळीकर विज्ञानयुगात भारत जयंत गारळीकर विज्ञानयुगात भारत प्रबंधनकार के.सी. ठाकरे रमशानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे रमशानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे रसशानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे विश्वत भागवत विश्वत भागवत विभाग क) कविता विभाग क) कविता विभाग क) कविता शारेच वीप कसे मंदावले आता अनिल अ) एकनाथ व) कान्होपात्रा शारेच वीप कसे मंदावले आता अनिल अ) जागजागी भ.मा. परसावळे अ) पेटवू नका देश मिर्झा एकी अहमद बेग हो माती राजेश महल्ले	विज्ञानयुगात भारत जयंत गारळीकर विज्ञानयुगात भारत जयंत गारळीकर विज्ञानयुगात भारत प्रबोधनकार के.सी. ठाकरे रमशानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे स्त्रीवादी चळवळीने आम्हाला आमच्या अस्तित्वाची विद्युत भागवत जाणीव दिली जोणी अ) एकनाथ वेश वीष कसे मंदावले आता अनिल जो जियलगा शांता शेळके अ) परसावळे अ) परसावळे अमा परसावळे अमा परसावळे अमा परसावळे अमा परसावळे अमा परसावळे अहमद बेग अमा परालेश अहमद बेग अमा परालेश अहमद बेग अमा परालेश महल्ले	-	स्त्री-पुरुष तुलना		1dr/r	
विभाग ब) लिलत प्रबोधनकार के.सी. ठाकरे स्मशानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे स्मशानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे स्त्रीवादी चळवळीने आम्हाला आमच्या अस्तित्वाची विद्युत मागवत विद्युत मागवत जाणीव दिली विभाग क) कविता विभाग क) कविता विभाग को कन्होपात्रा वे कान्होपात्रा वे का	विभाग ब) लिलत 9) गाडगेबाबांच्या कीर्तनातले तत्त्वज्ञान प्रबोधनकार के.सी. ठाकरे २) स्मशानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे ३) स्त्रीवादी चळवळीने आम्हाला आमच्या अस्तित्वाची विद्युत मागवत जाणीव दिली विभाग क) कविता 9) संतवाणी अ) एकनाथ ब) कान्होपात्रा २) सारेच दीप कसे मंदावले आता अनिल ३) जिवलगा शांता शेळके ४) जागजागी म.मा. परसावळे ५) पेटवू नका देश मिझां रफीं अहमद बेग ६) माती राजेश महल्ले				cuciais	1814
१) गाडगेबाबांच्या कीर्तनातले तत्त्वज्ञान प्रबोधनकार के.सी. ठाकरे २) स्मशानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे ३) स्त्रीवादी चळवळीने आम्हाला आमच्या अरितत्वाची जाणीव दिली विद्युत भागवत प्राणीव दिली अ) एकनाथ ब) कान्होपात्रा २) सारेच दीप कसे मंदावले आता अनिल ३) जिवलगा शांता शेळके ४) जागजागी भ.मा. परसावळे ५) पेटवू नका देश मिर्झा रफी अहमद बेग ६) माती राजेश महल्ले	नाडगेबाबांच्या कीर्तनातले तत्त्वज्ञान स्मशानातील सोनं उण्णा भाऊ साठे स्त्रीवादी चळवळीने आम्हाला आमच्या अस्तित्वाची विद्युत भागवत चिमाग क) कविता विमाग क) कविता संतवाणी उण्णाभाऊ साठे विद्युत भागवत विभाग क) कविता संतवाणी उण्णाभाऽ साठे सारेच वीप कसे मंदावले आता जिवलगा शांता शेळके जागजागी भ.मा. परसावळे भागा परसावळे माती पोठेश महत्ले	२)	आरसा		डॉ. बाबा	साहेब आंबेडकर
२) स्मशानातील सोनं अण्णा भाऊ साठे ३) स्त्रीवादी चळवळीने आम्हाला आमच्या अस्तित्वाची विद्युत मागवत जाणीव दिली विभाग क) कविता १) संतवाणी अ) एकनाथ ब) कान्होपात्रा २) सारेच दीप कसे मंदावले आता अनिल ३) जिवलगा शांता शेळके ४) जागजागी म.म. परसावळे ५) पेटवू नका देश मिझाँ रफी अहमद बेग ६) माती राजेश महल्ले	२) स्मशानातील सोनं ३) स्त्रीवादी चळवळीने आम्हाला आमच्या अस्तित्वाची विद्युत भागवत विभाग क) कविता विभाग क) कविता विभाग क) कविता अ) एकनाथ ३) एकनाथ ३) जारेच दीप कसे मंदावले आता ३) जिवलगा शांता शेळके ४) जागजानी भ.मा. परसावळे ४) पेटवू नका देश ६) माती विभाग ड) व्यावहारिक मराठी	₹)	आरसा		डॉ. बाबा	साहेब आंबेडकर
क्ष्रीवादी चळवळीने आम्हाला आमच्या अस्तित्वाची विद्युत भागवत जाणीव दिली विभाग क) कविता विभाग क) कविता विभाग को एकनाथ व) कान्होपात्रा व) सारेच दीप कसे मंदावले आता अनिल व) जिवलगा शांता शेळके व) जागजागी व) म.ग. परसावळे व) पेटवू नका देश मिझी रकी अहमद बेग देश माती राजेश महल्ले विभाग ड) व्यावहारिक मराठी	क्ष्रीवादी चळवळीने आम्हाला आमच्या अस्तित्वाची विद्युत मागवत जाणीव दिली विमाग क) कविता विमाग क) कविता विभाग को एकनाथ व) सारेच दीप कसे मंदावले आता व्याप्त को किल व) जियलगा शांता शेळके व) जागजागी व) माती व) पेटवू नका देश विभाग क) व्यावहारिक मराठी विभाग क) व्यावहारिक मराठी	२) ३)	आएसा विज्ञानयुगात भारत	550000	डॉ. बाबा जयंत ना व) ललित	साहेब अबिडकर रळीकर
जाणीव दिली विमाग क) कविता अ) एकनाथ अ) एकनाथ अ) एकनाथ अ) फान्होपात्रा अ) लारेच दीप कसे मंदावले आता अनिल अतिल	जाणीव दिली विमाग क) कविता अ) एकनाथ ब) कान्होपात्रा अ) एकनाथ ब) कान्होपात्रा अनेल अगेल अग	२) ३)	आएसा विज्ञानयुगात भारत गाउगेबाबांच्या कीर्तनात	550000	डॉ. बाबा जयंत ना व) ललित प्रबोधनक	साहेब आंबेडकर रळीकर गर के.सी. ठाकरे
9) संतवाणी अ) एकनाथ द) सारेच दीप कसे मंदावले आता अनिल 3) जिवलगा शांता शेळके ४) जागजागी म.मा. परसावळे ५) पेटवू नका देश मिझाँ रफी अहमद बेग ६) माती राजेश महल्ले	9) संतवाणी अ) एकनाथ ब) कान्होपात्रा २) सारेच दीप कसे मंदावले आता अनिल ३) जिवलगा शांता शेळके ४) जागजागी म.मा. परसावळे ५) पेटवू नका देश मिझी रफी अहमद बेग ६) माती राजेश महल्ले	२) ३) १) २)	आरसा विज्ञानयुगात भारत गाउगेबाबांच्या कीर्तनात स्मशानातील सोनं	ले तत्त्वज्ञान	डॉ. बाबा जयंत ना व) ललित प्रबोधनक अण्णा भ	साहेब अबिडकर रळीकर गर के.सी. ठाकरे ाऊ साठे
व) कान्होपात्रा २) सारेच दीप कसे मंदावले आता अनिल ३) जिवलगा शांता शेळके ४) जागजागी म.मा. परसावळे ५) पेटवू नका देश मिझा रफी अहमद बेग ६) माती राजेश महल्ले	व) कान्होपात्रा शारेच दीप कसे मंदावले आता अनिल जिवलगा शांता शेळके जागजागी म.मा. परसावळे पेटवू नका देश मिझी रफी अहमद बेग दे) माती राजेश महल्ले	२) ३) १) २)	आरसा विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनात स्मशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आग	ले तत्त्वज्ञान	डॉ. बाबा जयंत ना व) ललित प्रबोधनक अण्णा भ	साहेब अबिडकर रळीकर गर के.सी. ठाकरे ाऊ साठे
२) सारेच दीप कसे मंदावले आता अनिल ३) जिवलगा शांता शेळके ४) जागजागी भ.मा. परसावळे ५) पेटवू नका देश मिझा रफी अहमद बेंग ६) माती राजेश महल्ले	२) सारेच दीप कसे मंदावले आता अनिल ३) जियलगा शांता शेळके ४) आगजागी भ.मा. परसावळे ५) पेटवू नका देश मिझी रफी अहमद बेंग ६) माती राजेश महल्ले	२) ३) २) २)	आएसा विज्ञानयुगात भारत गाउगेबाबांच्या कीर्तनात समशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आग्जाणीव दिली	ले तत्त्वज्ञान हाला आमच्या अस्तित्वाची	डॉ. बाबा जयंत ना व) लितत प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ	साहेब अबिडकर रळीकर गर के.सी. ठाकरे ाऊ साठे गगवत
उ) जियलगा शांता शेळके ४) जागजागी भ.मा. परसावळे ५) पेटबू नका देश मिर्झा रफी अहमद बेग ६) माती राजेश महल्ले	इ) जियलगा शांता शेळके ४) जागजागी भ.मा. परसावळे ५) पेटवू नका देश मिझा रफी अहमद बेग ६) माती राजेश महत्ले	२) ३) २) २)	आएसा विज्ञानयुगात भारत गाउगेबाबांच्या कीर्तनात समशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आग्जाणीव दिली	ले तत्त्वज्ञान हाला आमच्या अस्तित्वाची	डॉ. बाबा जयंत ना व लित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत म	साहेब अबिडकर रळीकर गर के.सी. ठाकरे गुज साठे गुग्यत
४) जागजागी भ.मा. परसावळे ५) पेटवू नका देश मिर्झा रफी अहमद बेंग ६) माती राजेश महल्ले विभाग ७) व्यावहारिक मराठी	8) जागजागी भ.मा. परसावळे 4) पेटवू नका देश मिर्झा रफी अहमद बेंग ६) माती राजेश महल्ले विभाग ङ) व्यावहारिक मराठी	9) 2) 3)	आरसा विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनात समशानातील सोन स्त्रीवादी चळवळीने आग् जाणीव दिली	ले तत्त्वज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वाची विभाग	डॉ. बाबा जयंत ना व लित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत म क) कविता अ) एक- ब) कान्ह	साहेब अबिडकर रळीकर गर के.सी. ठाकरे गुज साठे गुग्यत
(4) पेटवू नका देश मिर्झा एफी अहमद बेंग ह) माती राजेश महल्ले विभाग ड) व्यावहारिक मराठी	(4) पेटवू नका देश मिर्झा एफी अहमद बेंग ६) माती राजेश महल्ले विभाग ड) व्यावहारिक मराठी	9) 2) 3) 3) 3)	आएसा विज्ञानयुगात भारत गाउँगेबाबांच्या कीर्तनात समशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आग् जाणीव दिली संतवाणी सारेच दीप कसे मंदाव	ले तत्त्वज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वाची विभाग	डॉ. बाबा जयंत ना व लित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत म क) कवित अ) एक- ब) कान्ह अनिल	साहेब अबिडकर रळीकर गर के.सी. ठाकरे गियत
६) माती राजेश महल्ले विभाग ङ) व्यावहारिक मराठी	६) माती राजेश महल्ले विभाग ङ) व्यावहारिक मराठी	9) 3) 9) 2) 3)	आरसा विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनात समशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आग् जाणीव दिली संतवाणी सारेच दीप कसे मंदाय	ले तत्त्वज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वाची विभाग	डॉ. बाबा जयंत ना व लित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत म क) कविता अ) एक- ब) कान्ह अनिल शांता शे	साहेब अबिडकर रळीकर गर के.सी. ठाकरे गज साठे गयत
विभाग ड) व्यावहारिक मराठी	विभाग ड) व्यावहारिक मराठी	3) 3) 4) 5) 3) 5)	आरसा विज्ञानयुगात भारत गाउगेबाबांच्या कीर्तनात स्मशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आग् जाणीव दिली संतवाणी सारेच दीप कसे मंदाव	ले तत्त्वज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वाची विभाग	डॉ. बाबा जयंत ना व लित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ क) कवित अ) एकन् ब) कान्ह अनिल शांता शे	साहेब अबिडकर रळीकर गर के.सी. ठाकरे जिस्साहे गियत
		9) 9) 9) 9) 9)	आरसा विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनात स्मशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आग् जाणीव दिली संतवाणी सारेच दीप कसे मंदाव जियलगा जागजागी पेटवू नका देश	ले तत्त्वज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वाची विभाग	डॉ. बाबा जयंत ना व लित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ क) कवित अ) एकन् ब) कान्ह अनिल शांता शे भ.मा. प भिझाँ १ए	साहेब अबिडकर रळीकर गर के.सी. ठाकरे जि. साढे गियत
भराठी' मधील प्रकरण ९ वे संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंघा क्रिकेट वे इतर, पद्मगंघा क्रकेट वे इतर, पद्मगंघा क्रिकेट वे इतर	भराठी' मधील प्रकरण ९ वे संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंघा स्था २) निमंत्रणपत्रिका व संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित प्रकाशन, पुणे कार्यक्रमपत्रिका मराठी' मधील प्रकरण १० वे	9) 9) 9) 9) 9)	आरसा विज्ञानयुगात भारत गाडगेबाबांच्या कीर्तनात स्मशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आग् जाणीव दिली संतवाणी सारेच दीप कसे मंदाव जियलगा जागजागी पेटवू नका देश	ले तत्त्वज्ञान हाला आमध्या अस्तित्वाची विभाग	डॉ. बाबा जयंत ना व लित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ क) कवित अ) एकन् ब) कान्ह अनिल शांता शे भ.मा. प भिझाँ १ए	साहेब अबिडकर रळीकर गर के.सी. ठाकरे जि. साढे गियत
 हो निमंत्रणपत्रिका व संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित प्रकाशन, पुणे कार्यक्रमपत्रिका मराठी' मधील प्रकरण १० वे 	२) निमंत्रणपत्रिका व संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित प्रकाशन, पुणे कार्यक्रमपत्रिका मराठी' मधील प्रकरण १० वे	9) 9) 9) 7) 3) 8) 9) 8)	आरसा विज्ञानयुगात भारत गाउगेबाबांच्या कीर्तनात समशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आग् जाणीव दिली संतवाणी सारेच दीप कसे मंदाव जियलगा जागजागी घेटवू नका देश माती	ले तत्त्वज्ञान हाला आमच्या अस्तित्वाची विभाग ले आता	डॉ. बाबा जयंत ना व लित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत म क) कवित अ) एक- ब) कान्ह अनिल शांता शे भ.मा. प मिर्झा एए राजेश म	साहेब अबिडकर रळीकर गर के.सी. ठाकरे गुज्य साठे गुज्य साठे गुज्य साठे गुज्य साठे हो अहमद बेग इंटलें
कार्यक्रमपत्रिका मराठी' मधील प्रकरण १० वे	कार्यक्रमपत्रिका मराठी' मधील प्रकरण १० वे	9) 9) 9) 7) 3) 8) 9) 8)	आरसा विज्ञानयुगात भारत गाउगेबाबांच्या कीर्तनात समशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आग् जाणीव दिली संतवाणी सारेच दीप कसे मंदाव जियलगा जागजागी घेटवू नका देश माती	ले तत्त्वज्ञान हाला आमच्या अस्तित्वाची विमाग ले आता विभाग उ) संदर्भ ग्रंथ : 'उपयो मराठी' मधील प्रक	डॉ. बाबा जयंत ना व लित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ क) कवित अ) एकन् ब) कान्ह अनिल शांता शे भ.मा. प पिझाँ एए राजेश म	साहेब अबिडकर रळीकर गर के.सी. ठाकरे गुज्य साठे गुज्य साठे गुज्य साठे गुज्य साठे हो अहमद बेग इंटलें
	[2]	9) 9) 9) 9) 8) 8) 8) 4)	आएसा विज्ञानयुगात भारत गाउगेबाबांच्या कीर्तनात समशानातील सोनं स्त्रीवादी चळवळीने आग् जाणीव दिली संतवाणी सारेच दीप कसे मंदाव जिवलगा जेपलुगाना वेश गाती माहितीपत्रक निमंत्रणपत्रिका व	ले तत्त्वज्ञान हाला आमच्या अस्तित्वाची विभाग ले आता विभाग उ) संदर्भ ग्रंथ : 'उपयो मराठी' मधील प्रकः संदर्भ ग्रंथ : 'उपयो	डॉ. बाबा जयंत ना व लित प्रबोधनक अण्णा भ विद्युत भ क) कवित अ) एकन् ब) कान्ह अनिल शांता शे भ.मा. प सिझाँ एए राजेश म	साहेब अबिडकर रळीकर गर के.सी. ठाकरे गुज्य साठे गुज्य साठे गुज्य साठे गुज्य साठे हो अहमद बेग इंटलें

ENVIRONMENT STUDIES

B.A./B.Com./B.Sc. II

Total Marks: 100

PART-A

SHORT ANSWER PATTERN

25 Marks

The Multidisciplinary nature of environmental studies

- Definition, scope and importance.
  - Need for public awareness.

(2 lecture hours)

2. Social Issues and the Environment

- . From Unsustainable to Sustainable development
- . Urban problems related to energy
- Water conservation, rain water harvesting, watershed management
- Resettlement and rehabilitation of people; its problems and concerns.
   Case studies.
- Envionmental ethics: Issues and possible solutions.
- Climate change, global warming, acid rain, ozone layer depletion, nuclear accidents and holocaust. Case studies.
- Wasteland reclamation.
- Consumerism and waste products.
- Environment Protection Act.
- Air (Prevention and Control of Pollution) Act.
- Water (Prevention and Control of Pollution) Act.
- Wildlife Protection Act
- . Forest Conservation Act.
- Issues involved in enforcement of environmental lesislation.
- Public awareness.

(7 lecture hours)

3. Human Population and the Environment

- Population growth, variation among nations.
- Population explosion Family Welfare Programme.
- Environment and human health.
- . Human Rights.
- Value Education.
- . HIV/AIDS.
- Women and Child Welfare.
- Role of Information Technology in Environment and human health.

Case Studies.

(6 lecture hours)

SHRI SHIVAJI ARTS COMMERCE AND SCIENCE COLLEGE MOTALA

43

PART-B ESSAY TYPE WITH INBUILT CHOICE

50 Marks

4. Natural resources:

- Renewable and non-renewable resources:
  - Natural resources and associated problems.
    - Forest resources: Use and over exploitation, deforestation, case studies.
       Timber extraction, mining, dams and their effects on forests and tribal people.
    - Water resources: Use and over-utilization of surface and ground water, floods, drought, conflicts over water, dams-benefits and problems.
    - Mineral resources: Use and exploitation, environmental effects of extracting and using mineral resources, case studies.
    - Food resources: World food problems, changes caused by agriculture and overgrazing, effects of modern agriculture, fertilizer - pesticide problems, water logging, salinity, case studies.
    - Energy resources: Growing energy needs, renewable and non renewable energy sources, use of alternate energy sources, Case studies.
    - Land resources: Land as a resource, land degradation, man induced landslides, soil erosion and desertification.
- Role of an individual in conservation of natural resources.
- Equitable use of resources for sustainable lifestyles.

(8 lecture hours)

Ecosystems

- Concept of an ecosystem.
- Structure and function of an ecosystem.
- Producers, consumers and decomposers.
- Energy flow in the ecosystem.
- Ecological succession.
- Food chains, food webs and ecological pyramids.
- Introduction, types, characteristic features, structure and function of the following ecosystem:-
  - Forest ecosystem.
  - Grassland ecosystem.
  - Desert ecosystem.
  - Aquatic ecosystems (ponds, streams, lakes, rivers, oceans, estuaries)

(6 lecture hours)

44

Biodiversity and its conservation

- Introduction Definition : genetic, species and ecosystem diversity.
- Biogeographical classification of India.
- Value of biodiversity: consumptive use, productive use, social, ethical, aesthetic and option values.
- Biodiversity at global, National and local levels.
- India as a mega-diversity nation.
- Hot-spots of biodiversity.
- Threats to biodiversity: habitat loss, poaching of wildlife, man-wildlife conflicts.
- Endangered and endemic species of India.
- Conservation of biodiversity: In-situ and Ex-situ conservation of biodiversity.
   (8 lecture hours)

7 Environmental Pollution

- . Definition
  - . Causes, effects and control measures of :-
    - Air pollution
    - Water pollution
    - Soilpollution
    - Marine pollution
    - Noise pollution.
    - Thermal pollution
    - Nuclear hazards
- Solid Waste Management : Causes, effects and control measures of
  - Role of an individual in prevention of pollution.
  - Pollution case studies.
  - Diaster management: floods, earthquake, cyclone and landslides.

(8 lecture hours)

PART-C

ESSAY ON FIELD WORK

25 Marks

8. Field work

- Visit to a local area to document environmental assets river / forest / grass land / hill / mountain
- Visit to a local polluted site Urban / Rural / Industrial / Agricultural
- Study of common plants, insects, birds.
- Study of simple ecosystems pond, river, hill slopes, etc.

(5 lecture hours)

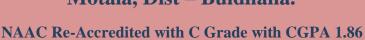

Shri Shivaji Education Society Amravati's

Shri Shivaji Arts, Commerce & Science College,

Activities Conducted for the Address cross cutting issues relevant to Professional Ethics, Gender, Human Values, Environment and Sustainability into the Curriculum

	CURRICULAR ASPECTS	QIM-1.3.1
Acad	lemic Session	2021-2022
	Acad	Academic Session

Activity Conducted for Gender Sensitization

Shri Shivaji Education Society, Amravati's Shri Shivaji Arts, Commerce & Science College Motala, District : Buldana (M.S.) Accredited by NAAC with "C" Grade

Organized By ICC in collaboration with IQAC and Taluka Patrakar Sangh Motala

Dr. Lata Bahekar Psychiatrist

Nine Day's Online State Level Workshop on the occasion of "Navratri"

Mrs. Anjali Paranjpe Yoga Expert

Mrs. Shahina Pathan Socialist

"जागर स्त्री शक्तीचा"

Date: 7/10/2021 to 14/10/2021 Time: 12:30 pm to 1:30 pm

Dr. Vaishali Padghan Doctor

Mrs. Jayashri Dutonde Dy.RTO

<u>Principal</u> Dr.Sunil H. Pande

Dr. Vandana Kakde Associate Professor

Mrs. Alka Nikalje API

Mrs. Sarika Bhagat Tahsildar, Motala

Miss. Anuradha Jadhav Journalist

Organizing Committee

Prof. A.V. Meherkar Prof. N.N. Maskar Dr. S.S. Behere Dr. C.D. Morey **IQAC** Coordinator Convener Co- Convener **Organizing Secretory**

Technical Support

Prof. B.S. Bhise Prof. D.M. Mangate Prof. N.R. Rahate Prof. N.D. Gattuwar

Registration Link: https://forms.gle/o5uo8NFHS1XA3cVs9

- to will be on Google Meet Platform.

  Ster yourself by clicking on registration link.

  Its App group by clicking on Whats App link.

  Ster will be issued only to those participants

  Included the session regularly.

  Included the session will be provided on Whats App

  Included the session of the session will be provided on Whats App

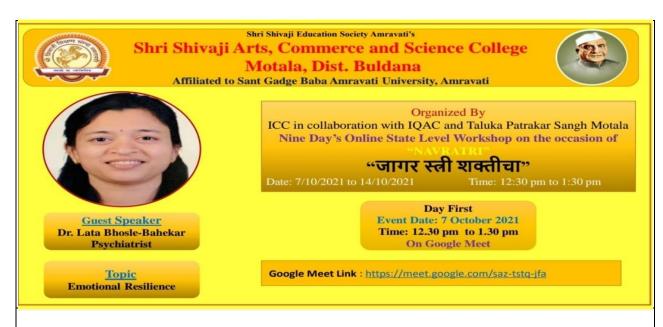
  Included the session of the sessio

Nine days online workshop on "Women Empowerment" on Navratri Festival.

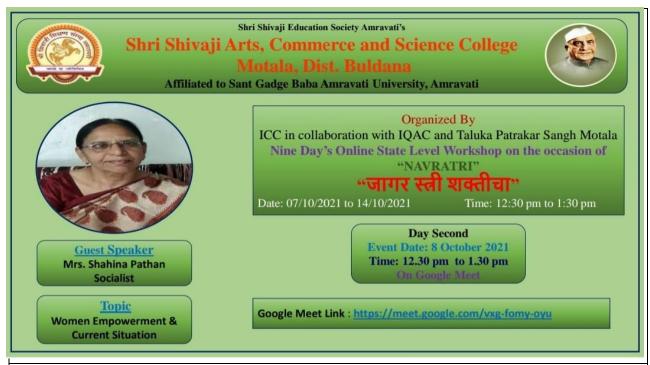
Schedule Of Workshop

Name of Speaker	Date & Time	Subject
Dr. Lata Bahekar Psychiatrist	7/10/2021	Emotional Resilience
Mrs. Shahina Pathan Socialist	8/10/2021	Women Empowerment & Current Situation
Mrs. Jayashri Dutonde Dy. RTO	9/10/2021	Motor Vehicle Act & Role of Women
Mrs. Alka Nikalaje API	10/10/2021	Women in Modern Times
Dr. Vaishali Padghan Doctor	11/10/2021	Health, Diet and Routine of youngsters.
Mrs. Sarika Bhagat Tahsildar, Motala	12/10/2021	Competitive Exam Guidance
Mrs. Anuradha Jadhav Journalist	12/10/2021	Women and Journalism
Dr. Vandana Kakde Associate Professor	13/10/2021	Women Empowerment and Social Views
Mrs. Anjali Paranjape Yoga Expert	14/10/2021	Health of Women- Yoga, Pranayam & Naturopathy

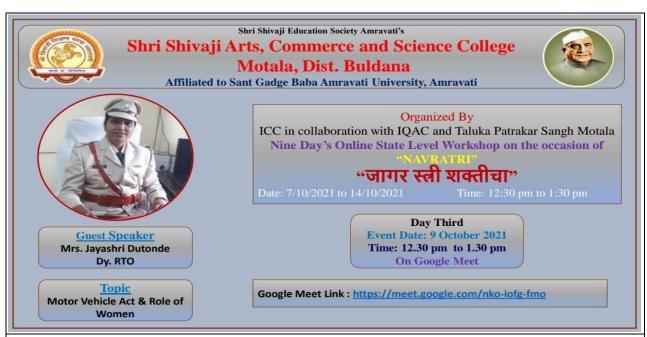
Nine days online workshop schedule on "Women Empowerment" on Navratri Festival.

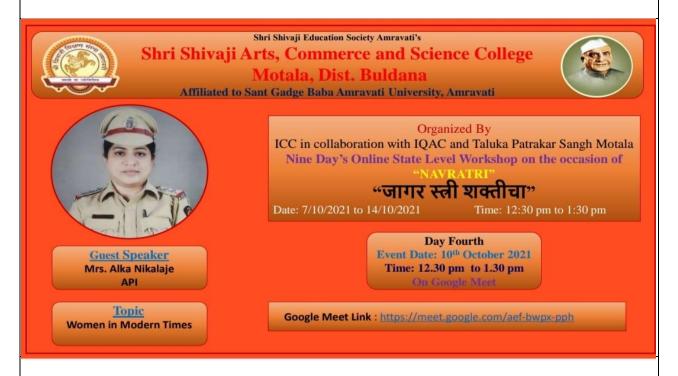
Guest lecture organized on "Emotional Resilience" on 07/10/2021 on the occasion of Navratri by Dr. Lata Bhosle-Bahekar (Psychiatrist).

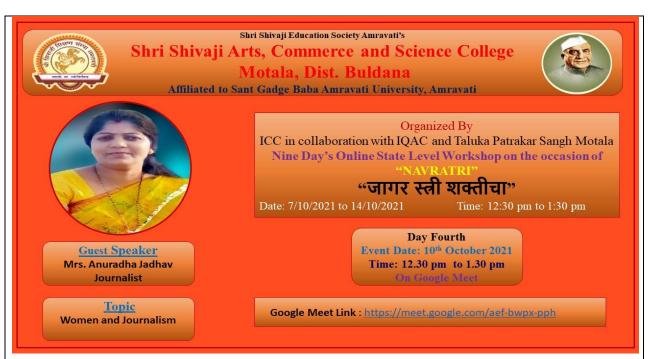
Guest lecture organized on "Women Empowerment & Current Situation" on 08/10/2021 on the occasion of Navratri by Mrs. Shahina Pathan (Socialist).

Guest lecture organized on "Motor Vehicle Act & Role of Women" on 9/10/2021 on the occasion of Navratri by Mrs. Jayashri Dutonde (Dy. RTO).

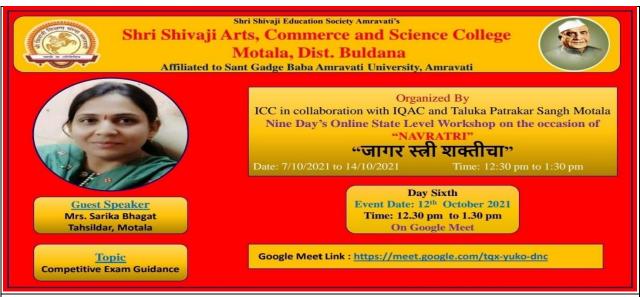
Guest lecture organized on "Women in Modern Times" on 10/10/2021 on the occasion of Navratri by Mrs. Alka Nikalaje (API).

Guest lecture organized on "Women & Journalism" on 10/10/2021 on the occasion of Navratri by Mrs. Anuradha Jadhav (Journalist).

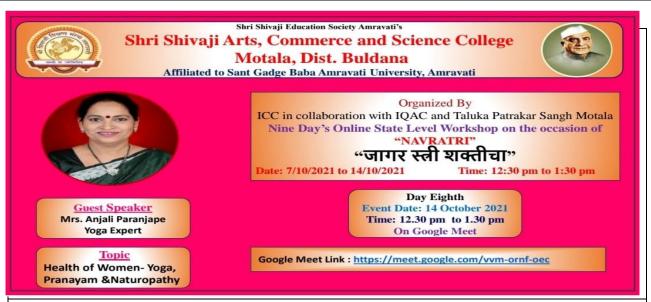
Guest lecture organized on "Health, Diet and Routine of youngsters" on 11/10/2021 on the occasion of Navratri by Mrs. Dr. Vaishali Padghan (Doctor).

Guest lecture organized on "Competitive Exam Guidence" on 12/10/2021 on the occasion of Navratri by Mrs. Sarika Bhagat (Tahsildar, Motala).

Guest lecture organized on "Women Empowerment and Social Views" on 13/10/2021 on the occasion of Navratri by Dr. Vandana Kakde (Asso. Prof).

Guest lecture organized on "Health of Women- Yoga, Prayam & Naturopathy" on 14/10/2021 on the occasion of Navratri by Mrs. Anjali Paranjape (Yoga Expert).

Online Guest speakers on google meet application on the occasion of Navratri (Jagar Stree Shakticha)

जागर स्त्री शक्तीचा,सन्मान स्त्री कर्तृ

मोताळा (अनुराधा जाधव)

सगळीकडे नवरात्रीची धम सुरू असताना वेगवेगळ्या रूपातील देवींच्या भक्तीचा जागर सुरू असताना श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात प्राचार्य डॉ. स्निल पांडे यांच्या प्रेरणेने आणि मार्गदर्शना खाली ICC in Collaboration with IQ-C and तालुका पत्रकार संघ मोताळा यांच्या संयुक्त विद्यमाने नवरात्रीचे औचित्य साधत वेगवेगळ्या क्षेत्रात उल्लेखनीय कामगिरी केलेल्या नवदगाँचा आणि त्यांच्या कर्तत्वाचा अनोखा नक दिवसीय ऑनलाईन राज्य स्तरीय workshop चे आयोजन करण्यात आले.

ठरली. यात सहभागी झालेल्या द्य्यम स्थान दिले जाते महिला.

महिलांनी मानसिक स्वास्थ्य जपले पाहिजेत मानवी मनाचा शरीरावर कसा परिणाम होतो, मन

शुद्ध तर शरीर शुद्ध. मनावर संस्कार करण्यासाठी कुटुंबातील वातावरण पालकांची मुलाच्या बाबतीत असलेली भूमिका मुलांवर अध्यात्म आणि चांगले संस्कार असतील तर मुले गुन्हेगारी कडे वळत नाहीत म्हणून महिलांनी त्यांचे शारिरीक व मानसिक स्वास्थ्य जपले पाहिजेत तसेच मानसिक आरोग्य सुद्धा सांभाळले पाहिजे.

डॉ.लता बाहेकर

आजही स्त्री ला समाजात द्य्यम स्थान दिले जाते स्रीच्या आरोग्याचे, मानसिकतेचे खाच्चीकरण केले

जाते. एकोणिसाव्या शतकात सुद्धा मुलीच्या जन्माचे स्वागत उत्स्फूर्तपणे होताना दिसत नाही. स्त्री या व्याख्यान मालेत बुलडाणा निर्माती आहे. तिच्या कुशीत गर्भ जिल्ह्यातील कर्तबगार महिलांना वाढतो ही सृष्टी निर्माण होते. पण तिचे आमंत्रित करून त्याचा जीवन स्थान आजही दुय्यम आहे. ती शिकली। प्रवासाबदल आणि त्यांनी केलेला सावरली पुरुषाच्या खांद्याला खांदा संघर्ष उलगडून मिळवलेले यश याची लावून काम करत आहे. पण ती स्वतंत्र यशोगाथा उपस्थितांना प्रेरणा देणारी नाही तर आजही स्त्रीला समाजात

सामाजिक कार्यंकर्त्यां

परिवहन विभाग मुलींसाठी आव्हानात्मक परिवहन विभाग मुलींसाठी आव्हानात्मक

हे क्षेत्र बोटावर मोजण्या इतक्याच महिला यात आपले यश संपादन करित आहेत. मात्र आपल्या जीवनात रस्ते नियम, रोड सुरक्षा खुप महत्वाची आहे. त्यामुळेच तुमचे जीवन सुरक्षित राह् शकते.

उपप्रादे. परिवहन अधिकारी

महिलांनी मोठ्या प्रमाणात पत्रकारिता क्षेत्रात उतरावे हा एका पुरुषी मक्तेदारी असलेला व्यवसाय असून महिला आणि मुलींसाठी आव्हानात्मक तसेच स्वतः

ला सिद्ध करण्यासाठी अवघड क्षेत्र असून आजही या क्षेत्रात महिलांना पाहिजे तसा वाव मिळत नाही. महिला सबलीकरण करायचे असेल तर लोकशाही चा चौथा स्तंभ अधिक बळकट करायला हवा.

महिला पत्रकारिता विकसनशील असून ती विकसित करायची असेल तर महिलांनी मोठ्या संख्येने या क्षेत्रात उतरायला प्रा.अनुराधा जाधव

पत्रकार दै.लोकमंथन

मुलीचा जन्मदर वाढला पाहिजेत

स्त्रीचे आरोग्य, आहार आणि दिनचर्या तरुण मुलींनी वयात आल्यावर आपल्या शरीरात होणारे बदल, घ्यावयची काळजी, तसेच समाजात वावरताना स्वतःला कसे सुरक्षित ठेवता येईल याचे घडे घेतले पाहिजेत. 🖁

आहाराकडे लक्ष दिले पाहिजेत. डॉ.वैशाली पडघान मुलीचा जन्मदर वाढला पाहिजेत. सामाजिक कार्यकर्त्या साध्य केले पाहिजेत

आजचे युग हे स्पर्धेचे युग आहे

आजचे युग हे स्पर्धेचे असून महिला आणि मूली तसेच तरण पिढी आपले लक्ष्य साध्य करण्यासाठी बीवाचे रान करतात. जिंद, चिकाटी, मेहनत या जोरावर ते आपले लक्ष्य साध्य करू शकतात मेहनत ही प्रत्येक यशाची चावी आहे. महिलांनी 🔏 आपल्या मनातील न्युनगंड बाजुला ठेवून ध्येय

महिलांनी स्वतःला कमजोर समजू नये प्रत्येक क्षेत्रात आपले नाव कमव

शिक्षण, करिअर करायचे असेल तर आपण स्वतःला सिद्ध केले पाहिजेत. आजच्या आधुनिक काळात स्तियांनी सुरक्षित राह्न आपले ध्येय साध्य करावे.

पुरुषी मानसिकता बदलणे काळाची गरज

महिलांच्या सबलकरणासाठी महिलांनी च पुढे यायला हवे. महिला आणि मुली यांनी सामजिक भान राखून समाज आणि कुटुंब अबाधित राखले पाहिजेत.स्री आणि पुरुष ही समाज रुपी चाके आहेत, परुषी मानसिकता बदलण्याची गरज आहे. तेंव्हाच स्त्री ही सबल होऊन सामाजिक प्रा.वंदना काकडे बुलडाणा

आरोग्य चांगले राहील. या workshop ला प्राचार्य डॉ. सुनील पांडे,प्रा.सुनील मामलकर, प्रा.दिनेश ढगे, प्रा.पुरुषोत्तम चाटे, प्रा.प्रवीण ठेंग,

महिलांनी योग,प्राणायाम नियमित करावा

आजच्या धकाधकीच्या जीवनातून महिलांनी स्वतः साठी किमान एक तास द्यावा. स्थियांचे आरोग्य हा एक महत्वाचा मुद्दा बनला असून योग, प्राणायाम आणि आहार तसेच महिलांनी त्यांच्या दिनचर्येत थोडासा बदल करावा.रोज कपालभाती, अनुलोम विलोम, ऑकार याचे जप करावे. व्यायाम करणे आवश्यक आहे. महिला स्वस्थ तर समाज स्वस्थ, महिलांनी त्यांचे मानसिक आरोग्य चांगले राहण्यासाठी योग प्राणायाम याला प्राधान्य द्यावे. योग हे अंजली परांजपे अनुभूतीचे शास्त्र आहे.

प्रा.राहल उके,प्रा.धीरज सर,प्रा. गायकी सर, प्रा.पराग ब्राह्मणकर, आयोजन विद्यार्थी, विद्यार्थिनी, प्राध्यापक, शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचारी

ऑनलाईन .प्रा.अरुण गवारे, प्रा.श्भम साखरे, यांची ऑनलाईन उपस्थिती होती. कार्यक्रमाचे या ICC in

प्रा.विजय धुमाळ, प्रा.अविनाश प्रा.आशिष चौढरी, तसेच महिला Collaboration with IQAC and तालुका पत्रकार संघ यांनी केले. कार्यक्रमात तांत्रिक सहकार्य

प्रा.भास्कर भिसे, प्रा.निलेश राहते. प्रा.नागेश गडुवार, प्रा.दादा मनगटे यांनी केले. सुंदर असे प्रास्ताविक प्रा.नंदा मास्कर मॅडम तर आभार प्रदर्शन डॉ. चित्रा मोरे मॅडम यांनी

Buldana Edition Oct 17, 2021 Page No. 3 Powered by : eReleGo.com

News Cutting:- Seven days online Guest lectures are organized by ICC Collaboration with IOAC on the occasion of Navratri (Jagar Stree Shakticha)

International Women's Day Celebrated on 08/03/2022

Guest speaker was Dr. Sarika Bhagat (Tahsildar Motala) on the occasion of "International Women's Day" on 08/03/2022. She explain women's protection.

लोकामत

विविध उपक्रमांनी महिला दिन उत्साहात साजरा

लोकमत न्यूज नेटवर्क बुलडाणा : जिल्हाभरात शाळा, महाविद्यालयांमध्ये विविध उपक्रमांनी महिला दिन उत्साहात साजरा करण्यात आला.

मासरुळ

मासरूळ : शिवसाई ज्ञानपीठ व उच्च माध्यमिक विद्यालय मासरूळ येथे जागतिक महिला दिन मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला. विद्यार्थ्यांनी लेझीम व ढोल-

विद्यार्थ्यांनी लेझीम व ढोल-ताशांच्या गजरामध्ये संपूर्ण गावातून रेली काढली, तसेच गावातील चौकाचौकात जाऊन स्वच्छता अभियान राबवले व लोकांना आपले गाव व परिसर स्वच्छ ठेवण्याचा संदेश दिला. अध्यक्षस्थानी दौलतराव नरवाडे होते प्राथमिक आरोग्य केंद्र मासरूळच्या येथील काकडे तसेच आशा सेविका आशा सुरङकर ,वंदना शिंदे, रेखा गायकवाड, कविता कापरे यांचा दौलतराव नरवाडे, ज्ञानपीठच्या मुख्याध्यापिका संगीता नरवाडे यांच्या इस्ते सत्कार करण्यात आला.

अमडापुर जिल्हा परिषद कन्या शाळेत महिला दिन साजरा करण्यात आला.

प्रभात फेरीतून केली ग्रामस्थांची जनजागृती

अमडापूर : येथील जिल्हा परिषद कन्या शाळेत जागतिक महिला दिन साजरा करण्यात आला. सकाळी महिला दिनानिमित्त विद्याध्यीची गायातून प्रभात फेरी काढण्यात आली. या प्रभात फेरीमध्ये स्त्रीभूण हत्या करू नका, मुलगी वाचवा मुलगी शिकवा, स्वच्छता पाळून आरोग्य सांभाळण्याचा संदेशसूद्धा देण्यात आला. त्यानंतर शाळेच्या प्रांगणात जागतिक पातळीवर कार्य केलेल्या महिला समाज सुधारकांच्या प्रतिमेचे पूजन करण्यात आले. आपल्या नाविन्यपूर्ण उपक्रमातून नेहमीच भारतीय संस्कृतीचे संस्कार मुलांमध्ये रुजविण्यासाठी प्रयत्नशील असलेल्या शाळेच्या सहाय्य शिक्षिका संजीवनी शितोळे यांनी जागतिक महिला दिनानिमित्त विद्याध्याकट्टन आपल्या स्वतःच्या मातांचे पाय धुऊन पूजन करून घेतले. यायेळी शाळेचे मुख्याध्यापक विश्वनाथ जाधव यांनी आयुष्ट्यात आईचे स्थान काय आहे. यांचे स्त्रांला मार्गदर्शन करून राष्ट्रनिर्माणात महिलांच्या योगदानाची माहिती विद्याध्यांना दिली.

Hello Buldhana Page No. 2 Mar 10, 2022 Powered by: erelego.com

श्री शिवाजी महाविद्यालय मोताळा

मोताळा : स्थानिक श्री शियाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे राष्ट्रीय सेवा योजनेंतर्गत महिला तकार निवारण कक्ष आणि समान संधी केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने जागतिक महिला दिन साजरा करण्यात आला. अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. सुनील मामलकर, तर प्रमुख अतिथी स्णून तहसीलदार डॉ. सारिका भगत व प्रा. येशाली धुमाळ यांची उपस्थिती होती. प्रस्ताविक प्रा. तंद्रा मास्कर यांनी केले. राधिका भगत लक्ष्मी जयरे, शालिनी गुळे या विद्यार्थिनीनी आपले मनोगत व्यक्त केले. यायेळी प्रा. विज्ञय धुमाळ, प्रा. वंदन राठोड, प्रा. अविनाश मेहेरकर, डॉ. प्रवीण ठेंग, डॉ. अभय ठाकुर, डॉ. सुप्रिया बेहेरे, प्रा. शुभ्म साळरे यांच्यासह महाविद्यालयातील विद्यार्थी व राष्ट्रीय सेवा योजनेचे स्वयंसेवक उपस्थित होते. सूत्रसंचालन रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा. पुरुषोत्तम चाटे यांनी केले. आभार डॉ. चित्रा मोरे यांनी मानले.

News Cutting:- International Women's Day celebrated on 08/03/2022 at Shri Shivaji College Motala.

News Cutting:- The guest speaker during the NSS Camp was Dr. Anant Shirsath presented his thoughts on the issue of equality between men and women. He said that every woman and every man should have exemplary behavior in their respective place.

क्रांतीज्योतीच्या धाडसाने देशात महिला साक्षरतेची क्रांती झाली:डॉ.संतोष कुटे

मोताळा:दिनांक ३ जानेवारी ला स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविदयालय मोताळा येथे अर्थशास्त्र,राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग व अंतर्गत तकार समिती (महिला कक्ष)यांच्या संयुक्त विद्यमाने स्त्री शिक्षणाच्या प्रणेत्या, आद्य शिक्षिका महाविद्यालय अमरावती व डॉ. बालिका दिनाच्या कार्यक्रमात केली. कार्यक्रमाचे संचालन प्रा. क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले संतोष वुज्टे सर अध्यक्ष प्रत्येक मान्यवरांनी सावित्रीबाई पुरुषोत्तम चाटे यांनी केले तर यांची १९१ वी जयंती साजरी अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळ संत फुले यांच्या जीवन कार्यावर आभार डॉ. चित्रा मोरे यांनी करण्यात आली. या वेळी गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ यथोचित प्रकाश टाकला. या मानले, या कार्यक्रमात रासेयो मान्यवरांच्या हस्ते प्रतिमा पूजन अमरावती या वेळी प्रमुख वेळी कार्यक्रमात महाविद्यालया स्वयं सेवक व राष्ट्रीय छात्र करण्यात आले. या कार्यक्रमात उपस्थिती मध्ये प्रा. विजय तील प्रा. भास्कर भिसे, प्रा. से ने चे विद् यार्थी अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. सुनिल धूमाळ,प्रा. सौ. नंदा मास्कर, दिनेश ढगे, डॉ. चित्रा मोरे, डॉ. महावी द्यालयातील विदयार्थी मामलकर सर तर प्रमुख वक्ते प्रा.चंदन राठोड,प्रा.अविनाश प्रविण ठेंग,डॉ. अभय ठाकुर, मोठया संख्येने उपस्थित म्हणून प्राचार्य डॉ. रामेश्वर भिसे मेहेरकर हे उपस्थित होते. डॉ. अरुण गवारे, डॉ. सृप्रिया होते. शेवटी राष्ट्र गीताने सर श्री शिवाजी कला व वाणिज्य सावित्रीबाई फुले जयंती व राष्ट्रीय बेहेरे, प्रा. धिरज चन्नेकर, कार्यक्रमाची सांगता झाली.

प्रा. निलेश राहाटे प्रा. दादा मनगटे, प्रा.श्भम साखरे, प्रा. पराग ब्राम्हणकर, प्रा.प्रतिक गायकी यांची उपस्थिती होती. कार्यक्रमाची बैठकव्यवस्था रासेयो स्वयंसेवक पुरुषोत्तम क्यटे व स्भाष ध्रंधर,यांनी

Kranti Jyoti Savitribai Jayanti was celebrated on 03/01/2022. Guest speaker was Principle Dr. Rameshwar Bhise (Shri Shivaji College Amravati) and Dr. Santosh Kute.

Activity Conducted for Human Values

महाविद्यालय व प्रेस कुलब मोताळाच्या संयक्त विद्यमाने रक्तदान

मोताळा (पंकज थिगळे): राष्ट्रपीता महात्मा गांची व माजी पंतप्रधान लाल बहाद्र शास्त्री यांच्या जयंतीनिमिल्त १ ऑक्टोबर रोजी सकाळी १० वाजता श्री शिवाजी शिक्षण संस्था अमरावती द्वारा संचाहित श्री शिवाजी कला, वाणिज्य, विज्ञान महाविदयालय परिसरात रक्तदान शिबीराचे आयोजन करण्यात आले अनन्य साधारण महत्त्व आले आहे घेणा आजार असलेल्या कोरोना पांडे यांनी सांगितले आहे.

महाविदयालय मोताळा व प्रेस श्री शिवाजी कला वाणिज्य विज्ञान काळात अनेकांना पहलेली रक्ताची कुलब मोताळा च्या संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालय मोताळा व प्रेस आवश्यकता व कोरोना आजाराची कलव मोताळा च्या संयुक्त विद्यमाने येणारी संभाव्य तिसरी लाट या आयोजित करण्यात आलेल्या सर्वाचा विचार करीत राष्ट्रपीता आहे कोविड महामारीच्या काळात रक्तदान शिबारात महाविद्यालयात महात्मा गांची व माजी पंतप्रधान मातृतीर्थं बुलडाणा जिल्हा सह प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी, लाल बहादुर शास्त्री यांच्या जयंती राज्यभरात अनेक ठिकाणी रक्ताची प्रेस कलब सदस्य, राष्ट्रीय सेवा निमित्त विदायक कार्य म्हणून टंचाई भासू लागली जगभरात योजनेचे व राष्ट्रीय छात्र सेनेचे सदरचे रक्तदान शिबिराचे घोंघावत असलेल्या कोरोनारूयी विदयार्थी मोठया संख्येने सहभागी आयो जन वेत्र्ले असल्याचे संकटामुळे या रक्तदान शिविरांना होऊन रक्तदान करणार आहेत. जित महाविद्यालयाचे प्राचार्य हॉ सुनील

News Cutting:- Blood Donation Camp organized on the occasion of Birth Anniversary of Father of Nation Mahatma Gandhi and Former Prime Minister Lal Bahadur Shastri on 01/10/2021.

Blood donation-students and Teachers

Blood donation- students and Teachers

News Cutting:- On the occasion of the 146th birth anniversary of Karmyogi Sant Gadgebaba, medicines, food and fruits were distributed to the lepers of Leprosy Dham at Chavardha by NSS and Department of Economics on 23/02/2022

on 01/12/2021.

लोकमत न्यूज नेटवर्क मोताळा : स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, मोताळा येथे येथे प्राचार्य ड्रॉ. सुनील पांडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली नुकतेच शिबिराचे लसीकरण आयोजन करण्यात आले होते. शिबिराचे आयोजन प्राथमिक आरोग्य केंद्र, बोराखेडी, राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग, राष्ट्रीय छात्र सेना, विद्यार्थी कल्याण विभाग आणि विद्यार्थी बँक यांच्यातर्फे करण्यात आले. अध्यक्षस्थानी वाणिज्य विभागप्रमुख प्रा. डॉ. सुनील मामलकर, तर कोरोना लसीकरण चमूमध्ये बोराखेडी प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील सुजाता अहिरे आरोग्यसेविका, वैशाली दोडे आशा वर्कर तायडे सुपरवायझर आणि शेख कार्यक्रमाचे आयोजन केले. इक्बाल शेख रशीद आरोग्यसेवक या शिबिराचा विद्यार्थ्यांनी मोठ्य यांची उपस्थिती होती. या शिबिरात संख्येने लाभ घेतला तर जे वंचित राहले बोराखेडी येथील सरपंच शालिनी राजू वाकोडे, प्रा नंदा मास्कर, प्रा. अविनाश

मेहेरकर, डॉ. प्रवीण ठेंग, डॉ. अभय ठाकूर, प्रा. आशिष चौधरी, डॉ. अरुण गवारे, प्रा. शुभम साखरे, डॉ. सुप्रिय बेहेरे यांची प्रमुख उपस्थिती होती विद्यार्थी कल्याण विभागाचे समन्वयव प्रा. विजय धुमाळ, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे त्यांच्यासाठी पुन्हा शिबिर घेण्यात येणार असल्याची माहिती आहे.

Hello Buldhana Page No. 2 Oct 28, 2021 Powered by: erelego.com

News Cutting: COVID-19 Camp organized by NSS department at shri Shivaji college Motala.

During the N.S.S. Camp. Prof. N.R. Rahate Sir (Inchrge Phy.Edu.) giving Yoga practice to the students and share about benefits of Yoga.

Students doing yoga during N.S.S. Camp.

News Cutting: - During the N.S.S. Camp on 25.03.2022 the staff of General Civil Hospital Motala H.I.V. AIDS & Epidemic awareness program was completed.

Blood group and H.I.V AIDS detection camp was done on 25.03.2022.

Blood group and H.I.V AIDS detection camp was done on 25.03.2022.

News Cutting: - National Voters Day was celebrated in the college on 25 January 2022. A pledge was taken for public awareness of National Voters Day.

Red Ribbon Club was established in shri Shivaji College, Motala on 9 October 2021. The main objective of this club is to create awareness about AIDS.

Voter Awareness Program was conducted on 27 November 2021.

Activity Conducted for Environment and Sustainability

शिवाजी महाविद्यालयात राष्ट्रीय प्रदुषण नियंत्रण दिवस साजरा

मोताळाः स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे 'राष्ट्रीय प्रदुषण नियंत्रण अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ सुनील मामलकर हे व पर्यायाने मानवी जीवनावर विद्यार्थी उपस्थित होते.

होते. व्यासपीठावर प्रमुख पाहणे म्हणून डॉ अरुण गवारे, प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख डॉ अभय वनस्पतीशास्त्र विभागाच्या वतीने ठाकूर व डॉ राहुल उके उपस्थित ०२ डिसेंबर २०२१ रोजी होते. या प्रसंगी प्राचार्य डॉ सुनील दिवस'साजरा करण्यात आला. नियंत्रणासाठी स्वतःपासून येतो. 'सभोवती प्रदूषणाबाबत 'नो वेहिकल डे' काटेकोर पालन यशस्वितेसाठी प्रा.शुभम साखरे, जनजागृती करणे' ही २०२१ ची करण्याचे आवाहन केले. त्यानंतर

होणारे परिणाम यावर मत त्यक्त केले. कार्यक्रमाच्या शेवटी भोपाळ वायू दुर्घटनेत मृत्युमुखी पडले ल्याना आदरां जली वाहण्यात आली. या कार्यक्रमाचे मामलकर यांनी पृदुषण प्रास्ताविक व संचालन वनस्पती शास्त्र विभागप्रमुख डॉ प्रविण ठेंग भोपाळ वायू दुर्घटनेच्या स्मृति सुरुवात करत किमान एक दिवस यांनी केले व आभार डॉ चित्रा मध्ये हा दिवस साजरा करण्यात सायकलचा वापर करण्याचे तसेच मोरे यांनी मानले. कार्यक्रमाच्या प्रा. प्रतिक गायकी व प्रा. थिम आहे. या कार्यक्रमाच्या डॉ. अरुण गवारे व डॉ राहुल उके ब्राह्मणकर यांनी प्रयत्न केले. या यांनी प्रदूषणामुळे पर्यावरणावर कार्यक्रमाला महाविदयालयातील

News Cutting:- National Pollution Control Day was celebrated on December 2021 under Department of Botany. Principal Dr. S.W. Mamalkar sir gave information about pollution control.

श्री शिवाजी महाविद्यालयात' सेंद्रिय शेती अर्थात शाश्वतते कहे प्रवास विषयावर कार्यशाळा संपन्न

मोताळाःस्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे 'सेंद्रिय शेतीः शाश्वततेकडे प्रवास' या विषयावर ऑनलाईन कार्यशाळेचे वनस्पतिशास्त्र आयो जन विभागाच्यावतीने दिनांक ३० ऑगस्ट २०२१ रोजी प्राचार्य डॉ सुनील पांडे यांच्या मार्गदर्शनात करण्यात आले होते. या रोजगाराभिमुख शेती पूरक डॉ. सुनील मामलकर अध्यक्ष स्थानी कार्यशाळेचे प्रमुख वक्ते कृषी विइ शासनातर्फं सुरू असलेल्या होते. ही कार्यशाळा महाविद्यालयाचे ान केंद्र, बुलडाणा- १ जळगाव- योजनांची माहिती त्यांनी दिली. प्राचार्य डॉ. सुनील पांडे व आय. जामोद येथील वरिष्ठ वैज्ञानिक व मोफत सेंद्रिय खत निर्मिती क्यू. ए. सी. समन्वयक, प्रा. प्रमुख प्रा. विकास जी. जाधव हे प्रशिक्षनात सहभागी होण्याचे अविनाश मेहकर यांच्या प्रमुख तिचे फायदे इत्यादी माहिती तील विविध शाखेतील ८५ प्रमुख डॉ. प्रविण ठेंग हे होते. सविस्तर दिली. भविष्यात आपल्या विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला. संचालन डॉ. राहुल उके व आभार पायावर उभे राहण्यासाठी कार्यशाळेला वाणिज्य विभाग प्रमुख प्रा. शुभम साखरे यांनी मानले.

होते. त्यांनी सहभागी विद्यार्थ्यांना आवाहन त्यावेळी प्रा. जाधव यांनी उपस्थितीत पार पडली. कार्यशाळेचे सेंद्रिय शेती कशी केली जाते व केले. या कार्यशाळेला महाविद्यालया समन्वयक वनस्पतीशास्त्र विभाग

News Cutting: - Online Workshop on Organic Farming was conducted on 30th August 2021 under Department of Botany. The keynote speakers were Prof. Vikas G. Jadahv krishi Vigyan Kendra Buldhana gave information about how organic farming is done and its benefits.

मोताळा = स्थानिक श्री शिवाजी महाविद्यालयात सोमवार १३ जून रोजी श्री शिवाजी शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष हर्षवर्धन देशमुख यांच्या वाढदिवशी वृक्षारोपण व निसर्ग संवर्धन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी प्राचार्य डॉ.सुनील मामलकर यांच्या

Buldhana Edition Jun 14, 2022 Powered by :

येथील प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.सौ. वंदना काकडे यांच्या प्रमुख उपस्थतीत प्रा.डॉ.चित्रा मोरे व डॉ.अरुण गवारे यांनी पक्षांची कृत्रीम घरटी पाण्याची आणि अन्नाची पात्रे बसविणे तसेच मधुमाक्षिका युनिटची स्वच्छता अश्या निसर्ग संवर्धनात्मक बाबी राबविण्यात आल्या.

यावेळी डॉ.काकडे, प्रा.डॉ.प्रवीण ठेंग, प्रा.शुभम

2022 Page No. eReleGo.com

News Cutting: - On June 13, 2022, Tree plantation and conservation program was organized in the college on the occasion of the birthday of the President Shri Shivaji Education Societies Hon. Harshvardhan Deshmukh.

मोताळाः स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविदयालय मोताळा येथे ५००० रोपांची रोपवाटिकेची सुरुवात वनस्पतीशास्त्र विभागाच्या वतीने १ ऑक्टोबर ला करण्यात आली. सदर रोपवाटिकेचे उद्घाटन मा. प्राचार्य डॉ सुनील पांडे सर यांच्या हस्ते करण्यात आले. रोपवाटिकेचे उद्घाटन प्रेस कुलब मोताळा चे अध्यक्ष मा गणेश पाटील, प्रविण पाटील, जावेद खान,बब्बू खान, रहीम शाह, पंकज थिगळे, गणेश वाघ, राधेश्याम राठोड, सागर वानखडे, डॉ.सुनिल मामलकर,प्रा. सौ. नंदा मास्कर, लागवड, गांडूळखत निर्मिती चा हळू हळू विस्तार करून विविध प्रा.धीरज चन्नेकर,डॉ. अरुण गवारे, प्रा. विजय थुमाळ, श्री शिराळ प्रकल्पाचा समावेश आहे. कमवा सामाजिक उपक्रम राबविले जाणार प्रा. नागेश गट्टूवार ,प्रा. प्रतिक यांच्या प्रमुख उपस्थितीत संपन्न व शिका या संकल्पाने अंतर्गत असल्याची माहिती प्रा डॉ राहुल गायकी, डॉ.आशिष चौधरी,प्रा.दादा

झाले. वनस्पतिशास्त्र विभागाच्या रोपवाटिकेचा उपक्रम राबविला उके व प्रा शुभम साखरे याँनी मनगटे, डॉ. सुप्रिया बेहेरे, श्री वतीने शेतीपूरक विविध उपक्रम जाणार असल्याची माहिती दिली. या उद्घाटन प्रसंगी प्रा. सोनुने उपस्थित होते या राबवत आहे यामध्ये सेंद्रिय शेती वनस्पतीशास्त्र विभागप्रमुख प्रा डॉ दिनेश ढगे प्रा.पुरुषोत्तम चाटे,डॉ. उद्घाटनासाठी महाविद्यालया तील प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम, मशरूम प्रविण ठेंग यांनी दिली. रोपवाटिके चित्रा मोरे, प्रा.भास्कर भिसे, सर्व घटकांनी अथक परिश्रम घेतले.

News Cutting: - Plantation started on 1st October 2021 on behalf of Department of Botany in Shivaji College. Nursery was inaugurated by Principal Dr. S.H. Pande.

ळाची गरज : डॉ वंदना काकडे

१४ जून (गुड इव्हिनिंग सिटी) स्थानिक श्री शिवाजी महाविद्यालयात आज सोमवार दिनांक १३ जून २०२२ रोजी वृक्षारोपण व निसर्ग संवर्धन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. संस्थेचे अध्यक्ष हर्षवर्धन देशमुख यांच्या वाढदिवस वृक्षारोपण करून आगळ्या वेगळ्या पध्दतीने साजरा करण्यात आला. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.सुनील मामलकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तसेच जिजामाता

महाविद्यालय बुलडाणा येथील प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.वंदना काकडे यांच्या प्रमुख उपस्थती होती. यावेळी प्रा.डॉ.चित्रा मोरे, डॉ.अरुण गवारे यांनी पक्ष्यांची कृत्रिम घरटी, पाण्याची आणि अन्नाची पात्रे बसविणे आणि मधुमाक्षिका युनिटची स्वच्छ्ला अश्या निसर्ग संवर्धनात्मक बाबी विद्यार्थ्यांच्या मार्फत उपक्रम राबविले नैसर्गिक बाबी तसेच मानवी हस्तक्षेपामुळे निसर्ग कोपलाय प्रदूषण, शद्ध हवा पाणी अन्न याची कमतरता तापमान वाढ यातून ते दिसत आहे. त्यामुळे बदलत्या काळात निसर्ग संवर्धन ही काळाची गरज आहे असे प्रतिपादन डॉ.वंदना काकडे यांनी केले. वनस्पतीशास्त्र

विभागाद्वारे प्रा.डॉ.प्रवीण ठेंग, प्रा शुभम साखरे यांच्या पुढाकाराने आणि प्रा.डॉ.सावळे यांच्या प्रमुख उपस्थितीत वृक्षारोपण तसेच वृक्षसंवर्धन विद्यार्थ्यांच्या सहकार्यातून करण्यात आले. आपल्या महाविद्यालयात वृक्षारोपण, वृक्षसंवर्धेन तसेच निसर्ग संवर्धनाच्या चळवळीत शिक्षक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी तसेच विद्यार्थ्यांचा वाढता सहभाग आपल्याला समाधान देणारा आहे. असे प्राचार्य डॉ सुनील मामलकर यावेळी म्हणाले सदरच्या निसर्ग संवर्धन चळवळीत महाविद्यालयाचे प्राचार्य शिक्षक शिक्षकेत्तर कर्मचारी तसेच विद्यार्थ्यां मोठ्या संख्येने उपस्थित होते

News Cutting: - On June 13, 2022, A tree plantation and conservation program was organized in the college. Chief Guest Dr. Vandana Kakade (Jijamata Mahvidyalay Buldhana) said that nature conservation is the need of the hour in changing times.

श्री शिवाजी महाविद्यालयात मधुमक्षिका पालन प्रकल्पाचे उदघाटन

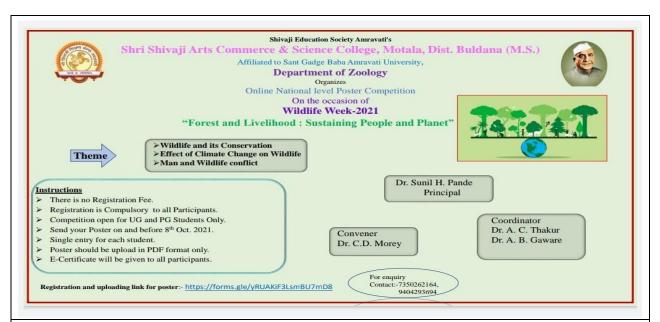
मोताळाःस्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात प्राणिशास विभागाअंतर्गत महाविद्यालयात मधुमक्षिका पालन प्रकल्पाचे उदघाटन करण्यात आले . मधमाशी पालन हा शेतीवर आधारित कृषी पुरक उपक्रम आहे. शेतकरी अतिरीक्त उत्पन्न मिळवण्यासाठी हा उदयोग करु शकतात. मधमाश्या फुलांमधील मकरंदाचे मधामध्ये रुपांतरण करतात आणि त्यांना पोळयाच्या कप्यांमध्ये साठवून ठेवतात. जंगलांमधून मध उद्योग एक टिकाऊ उद्योग म्हणून पासूनच शेतीशी निगडित, या प्रात्याक्षिके कारण्यासबंधीची

गोळा करण्याचा उद्योग उदयास येत आहे. मध, पोलन, व्यवसायाचे महत्व महाविद्यालया माहिती श्री विष्णू कुमार जंगले दीर्घकाळापासून अस्तित्वात आहे. बी व्हेनम, प्रोपोलिस, रॉयल जेली तील प्राचार्य डॉ.सुनील पांडे सचिव हनी बी केअर क्लस्टर प्रा.शुभम साखरे तसेच मध आणि त्यापासून बनवलेल्या आणि मेण ही मधमाशी पालनातून सरानी विद्यार्थाना समजावून जळगाव व गजानन तिरुमल यांनी महाविद्यालयातील प्राध्यापक वृंद, उत्पादनांची बाजारपेठेतील मागणी मिळणारी आर्थिकदृष्ट्या महत्वाची सांगितले. तसेच या प्रकल्पाची महाविद्यालयात देण्यात आली. वाध्त असल्याने मधमाशी पालनाचा उत्पादने आहेत. विदयार्थी दशे महत्वपूर्ण माहिती तसे च अशा प्रकारचे विदयार्थी केद्रित मोठया संख्येने उपस्थित होते .

विविध प्रकल्प महाविदयालयात प्राणिशास्र विभागातर्फे आयोजित केल्या जातात. या प्रकारच्या प्रकल्पामळे विदयार्थाना प्रात्यक्षिक स्वरूपात माहिती मिळते व स्वतःच्या पायावर भविष्यात उभे राहण्यासाठी मार्ग मिळतो. महाविद्यालयातील आशा प्रकारच्या आभ्यासपूरक उपक्रमा मुळे विध्यार्थ्यां मध्ये उद्योजकता व स्वयंरोजगार भावना विकसित होईल . कार्यक्रमाला प्राणिशास्र विभाग प्रमुख डॉ. अभय ठाकूर, डॉ. अरुण गवारे, डॉ. चित्र मोरे डॉ. प्रवीण ठेंग, डॉ. राहुल उके, शिक्षकेतर कर्मचारी तसेच विद्यार्थी

News Cutting: - A bee-keeping unit was inaugurated under the Department of Zoology in the college.

Brochure: - During the celebration of Wildlife week 2 to 8 /10/2021 under the Department of Zoology, an online competition was conducted.

News Cutting:- World Sparrow Day was celebrated on March 20, 2022 under the Department of Zoology. Students made artificial nests and water containers and planted them in the college.

शिवाजी महाविद्यालयात चिमणी दिन साजरा

देशोत्रती वृत्तसंकलन...

बुलडाणा 🔳 श्री शिवाजी कला ग्राणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे २० मार्च रोजी जागतिक चिमणी दिवस साजरा करण्यात आला, प्राणीशास्त्र विभागाच्यावतीने आयोजीत कार्यक्रमात बीएससीच्या विद्यार्थ्यांनी चिमण्यांसाठी कुत्रिम घरटी व जलपात्र बनवून महाविद्यालय परिसरात लावले.

सकाळच्या वातावरणामध्ये चिव-चीव करणारी चिमणी सर्वांना माहिती आहे. आजच्या फोरजीच्या जमान्यात चिमण्यांची संख्या खुप कमी झाली आहे. भारतात जवळपास सर्वीकडे सर्वात जास्त संख्येने सापडणारा, विणीचा हंगाम वर्षभर असू शकणारा, माणसाच्या जवळपास

झाडं नाहीत, वळचणी नाही. जंगलात तिच्या घरट्यासाठी छोटीशी जागा सुध्दा आयोजन प्राणीशास्त्र विमागाचे प्रमुख नाही. जगमराच्या तज्ज्ञांच्या अभ्यासानुसार 'चिमणी जगायला राहणारी आणि त्यामुळे नेहमी हवी' याची जाणीव होऊन सन

महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. सुनिल मामालकर यांनी. कार्यक्रामचे प्रा.डॉ.अमय ठाकूर, प्रा.डॉ.चित्रा मोरे, प्रा. डॉ.अरुण गवारे यांनी केले

World Sparrow Day was celebrated on March 20, 2022 by the Department of Zoology.

सेंद्रिय शेती आरोग्यदायी जीवनासाठी आवश्यक -श्री कपिल कंकाळ

मोताळा:- २७ मार्च ला श्री शिवाजी महाविद्यालय मोताळा येथील रासेयो विभागाच्या विशेष श्रमसंस्कार शिबिराच्या सहाव्या दिवशी दत्तकग्राम खरबडी ता.मोताळा जि. बुलडाणा येथे दपारच्या बौद्धिक सत्रात सेंद्रिय शेती व युवकांना संधी या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात होते. आले कार्यक्रमात प्रमुख वक्ते म्हणून बोलतांना मा. कृषी अधिकारी मोताळा श्री सचिन मोरे व

श्री कपिल कंकाळ यांनी विचारण्यात आले. खत निर्मिती करून जैविक मार्गदर्शन करत केले.

केवळ सेंद्रिय शेतीच नव्हे तर उत्तर दिल्यावर दिव्या खराटे व युवकांना विविध प्रकारच्या गणेश भात्रकर यांना बक्षीस गौरविण्यात खत निर्मिती युवकांनी करावी आले.अमृतधारा द्ध संकलन व युवकांनी संधीचा फायदा केंद्र खरबडी चे अध्यक्ष घ्यावा असे मार्गदर्शन त्यांनी तुकाराम पाटील यांनी सद्धा शेतीला जोड व्यवसाय म्हणून मा. कृषी अधीकारी शेलापूर असतांना मूलांना काही प्रश्न दृग्ध व्यवसाय कसा करावा या

विषयी मार्गदर्शन केले.अध्यक्ष स्थानावरून प्राध्यापक पराग ब्राम्हणकर सर तर्फे यांनी सेंद्रिय खते कसे तयार प्रास्ताविक गणेश भातुरकर व करावी व त्यांचा कसा उपयोग आभारप्रदर्शन करावा या विषयी मार्गदर्शन लांजुळकर ह्याने केले. या केले.तसेच मान्यवरांचे तायडे,दिव्या खराटे व शालिनी अरुण गुळे यांनी स्वागत गीत सादर गट्टवार,प्रा.भिसे करून स्वागत केले. यावेळी मनगटे श्री पुरुषोत्तम कुयटे व मंचावर प्रा.प्रतीक गायकी,प्रा विशेष श्रमसंस्कार शिबिरातील धीरज चन्नेकर यांची उपस्थिती सर्व स्वयंसेवक उपस्थित होते. होती. प्रथम प्रतीमा पुजन व शेवटी राष्ट्रगीताने कार्यक्रमाचा पाहण्याचे स्वागत करून कार्यक्रमाची सुरुवात करण्यात

आली. बोलतांना छत्रपती शिवाजी महाराज ग्रप प्रदीप डिकार तर आलेल्या कार्यक्रमात गावकरी,डॉ. चित्रा निकिता मोरे,प्रा.पुरुषोत्तम चाटे,डॉ. गवारे,प्रा.नागेश प्रा.दादा समारोप करण्यात आला.

Guest Speaker Shri Kapil Kankal sir (Agriculture officer, Motala) sharing the knowledge about Organic Farming.

तरुण 🏖 भारत

Akola Main | 2022-06-01 | Page- 9 epaper.tarunbharat.net

श्री शिवाजी महाविद्यालयात सीड बॉल निर्मिती कार्यशाळा

• मोताळा, ३१ में
स्थानिक श्री शिवाजी कला,
वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय
मोताळा येथे ३० में रोजी प्राचार्य
डाँ. सुनील मामलकर यांच्या
मार्गदर्शनात एकदिवसीय सीछ बाँल
निर्मिती कार्यशाळेचे आयोजन
करण्यात आले होते. कार्यक्रमाचे
आयोजन वनस्प्रतीशास्त्र विभाग व
इको क्लब यांच्या संयुक्त विद्यमाने करण्यात आले.

करण्यात आल. या कार्यशाळेचे उद्घाटक प्रा. विजयकुमार धुमाळ व प्रमुख उपस्थितीत प्रा. चंदन राठोड व प्रा. नंदा मस्कर होते. ओसाड माळरानावर सुपीक माती व भारतियाचे सुरावि माता य अन्नद्रव्यांची कमतरता असल्याने त्या ठिकाणी बियांची उगवण होऊ शकत नाही. म्हणून अशा ठिकाणी सीड बॉलसारखा प्रभावी उपाय करून आपण वृक्षलागवड करू शकृतो. त्यासाठी माती व शेणखत् यांचे मिश्रण बनवून त्यात पाणी टाकून मळवून त्यामध्ये बी टाकले जाते व त्याला कोन्सा रॉकले

कार्यशाळेत सहभागी विद्यार्थी व शिक्षक

आकार दिला जातो, त्याला सीड बॉल म्हणतात. सीड बॉलमधील बी कुठलाही

खंड न पडता व मुळीची गाठ न बनता वृक्ष वाढते. निसगचि संतुलन राखण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी वृक्षलागवडीसाठी पुढाकार घ्यावा, मत प्रा. धुमाळ यांनी व्यक्त

विद्यार्थ्यांमध्ये वृक्षलागवडीच्या

बाबत जनजागृती घडवून आणणे व पर्यावरण संवर्धनासाठी विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित् करणे हा कार्यशाळेचा प्रात्साहित करण हा कायशाळेचा मुख्य उद्देश होता. कार्यशाळेचे समन्वयक वनस्पतीशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. प्रवीण ठेंग व् आयोजन सचिव प्रा. शुभम साखरे

या कार्यशाळेला प्रा. चित्रा मोरे, प्रा. भास्कर भिसे, प्रा. नागेश

गहुवार, प्रा. दादा मनगटे, प्रा. नीलेश रहाटे, प्रा. दिनेश ढंगे, प्रा. पुरुषोत्तम चाटे, प्रा. अरुण गवारे, धीरज वन्नेकर, प्रा. पराग ब्राह्मणकर, प्रा. प्रतीक गायकी व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यशाळेच्या यशस्वितसाठी गवह तसेच बी. एससी. भाग १ व २ च्या विद्यार्थी सहभागी ∢(तथा वृत्तसेवा)

News Cutting: - On May 30, 2022 a seedball making workshop was organized under the Department of Botany. Inauguration by Prof. Vijaykumar Dhumal.

Students participated in the Seed Ball Making Workshop

श्री शिवाजी महाविद्यालयात 'पर्यावरण पूरक रंग निर्मिती कार्यशाळा' संपन्न

देशोन्नती वृत्तसंकलन...

बुलडाणा ■ स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे आज १६ मार्च रोजी प्राचार्य डॉ.सुनील मामलकर यांच्या मार्गदर्शनात एकदिवसीय पर्यावरण पूरक रंग निर्मिती कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाचे आयोजन वनस्पतीशास्त्र विभाग व इको क्लब यांच्या संयुक्त विद्यमाने करण्यात आले.

या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ.सुनील

मामलकर, कार्यशाळेचे उद्घाटन प्रा.नंदा मास्कर व प्रमुख उपस्थितीमध्ये प्रा.विजयकुमार धुमाळ, प्रा.चंदन राठोड व आय. क्यू.ए.सी.समन्वयक प्रा.मेहेरकर हे होते. होळी सणाला फार मोठ्या प्रमाणात कृत्रिम रंगांचा सर्रास वापर केल्या जातो. हे रंग आपल्या आरोग्याला व पर्यायाने निसर्गाला हानिकारक आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये जनजागृती घडवून आणणे व त्यांना पर्यावरणपूरक रंग निर्मितीचे प्रशिक्षण देणे हा या कार्यशाळेचा उद्देश होता. कार्यशाळेत तयार केलेला रंग सर्व उपस्थितांना भेट म्हणून देण्यात आला. पर्यावरणपूरक रंग वापरणे ही काळाची गरज असल्याचे मत कार्यशाळेच्या उद्घाटक प्रा.नंदा मस्कर यांनी व्यक्त केले. पर्यावरणपूरक रंग वापरण्याचे आवाहन यावेळी प्राचार्य डॉ.सुनील मामलकर यांनी केले.

कार्यशाळेचे समन्वयक वनस्पतीशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.प्रविण ठेंग व आयोजन सचिव प्रा.शुभम साखरे हे होते. या कार्यशाळेला प्रा.दिनेश ढगे, प्रा.पुरुषोत्तम चाटे, प्रा.डॉ. अभय ठाकूर, प्रा.अरुण गवारे, प्रा.चित्रा मोरे, प्रा.भास्कर भिसे, प्रा.नागेश गट्ट्वार, प्रा.दादा मनगटे, प्रा.निलेश रहाटे, धीरज चन्नेकर, प्रा.डॉ.सुप्रिया बेहेरे, प्रा.पराग ब्राह्मणकर, प्रा. प्रतीक गायकी व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. (प्रतिनिधी)

News Cutting:- In the college on 16th March 2022 under the guidance of Principal Dr. Sunil Mamalkar a one day Eco-friendly colour preparation workshop was organized under the department of Botany.

Students participated in the Eco-friendly color preparation workshop.

Students made natural colour in the workshop and packed it and sold it to teaching staff of the college and at tahsil office at low price.

सेंद्रिय शेती आरोग्यदायी जीवनासाठी आवश्यक -श्री कपिल कंकाळ

मोताळा:- २७ मार्च ला शिवाजी महाविद्यालय मोताळा येथील रासेयो विभागाच्या विशेष श्रमसंस्कार शिबिराच्या सहाव्या दिवशी दत्तकग्राम खरबडी ता.मोताळा जि. बुलडाणा येथे दपारच्या व्याख्यानाचे करण्यात

श्री कपिल कंकाळ यांनी विचारण्यात आले. आयोजन खत निर्मिती करून जैविक देऊन

बौद्धिक सत्रात सेंद्रिय शेती व केवळ सेंद्रिय शेतीच नव्हे तर उत्तर दिल्यावर दिव्या खराटे व युवकांना संधी या विषयावर युवकांना विविध प्रकारच्या गणेश भातुरकर यांना बक्षीस गौरविण्यात होते. खत निर्मिती युवकांनी करावी आले.अमृतधारा दध संकलन कार्यक्रमात प्रमुख वक्ते म्हणून व युवकांनी संधीचा फायदा केंद्र खरबडी चे अध्यक्ष बोलतांना मा. कषी अधिकारी घ्यावा असे मार्गदर्शन त्यांनी तकाराम पाटील यांनी सद्धा मोताळा श्री सचिन मोरे व केले. मार्गदर्शन करत शेतीला जोड व्यवसाय म्हणून मा. कृषी अधीकारी शेलापूर असतांना मूलांना काही प्रश्न दुग्ध व्यवसाय कसा करावा या

प्राध्यापक पराग ब्राम्हणकर सर तर्फे यांनी सेंद्रिय खते कसे तयार प्रास्ताविक गणेश भात्रकर व करावी व त्यांचा कसा उपयोग आभारप्रदर्शन करावा या विषयी मार्गदर्शन लांजुळकर ह्याने केले. या केले.तसेच मान्यवरांचे तायडे,दिव्या खराटे व शालिनी अरुण गुळे यांनी स्वागत गीत सादर गट्टवार,प्रा.भिसे करून स्वागत केले. यावेळी मनगटे श्री पुरुषोत्तम कुयटे व मंचावर प्रा.प्रतीक गायकी,प्रा विशेष श्रमसंस्कार शिबिरातील धीरज चन्नेकर यांची उपस्थिती सर्व स्वयंसेवक उपस्थित होते. होती. प्रथम प्रतीमा पुजन व शेवटी राष्ट्रगीताने कार्यक्रमाचा पाहण्याचे स्वागत करून समारोप करण्यात आला. कार्यक्रमाची सुरुवात करण्यात

विषयी मार्गदर्शन केले.अध्यक्ष आली. सत्राचे संचालन बोलतांना छत्रपती शिवाजी महाराज ग्रप प्रदीप डिकार तर आलेल्या कार्यक्रमात गावकरी,डॉ. चित्रा निकिता मोरे,प्रा.पुरुषोत्तम चाटे,डॉ. गवारे,प्रा.नागेश प्रा.दादा

News Cutting:- During the N.S.S. Camp on 27 March 2022 Hon. Agriculture officer Kapil Kankal informed the students about organic farming.

Raksha bandhan Was celebrated by tying rakhis to trees under the Department of Botany. While tying the rakhi, the principal of the college Dr. Sunil Pandey and Dr. Sunil Mamalkar.

Students of the college planted trees in the college and at home under Majhi Vasundhara Program Organized by Environment and climate change Department, Govt. of Maharashtra

Students of the college planted trees in the college and at home under Majhi Vasundhara.

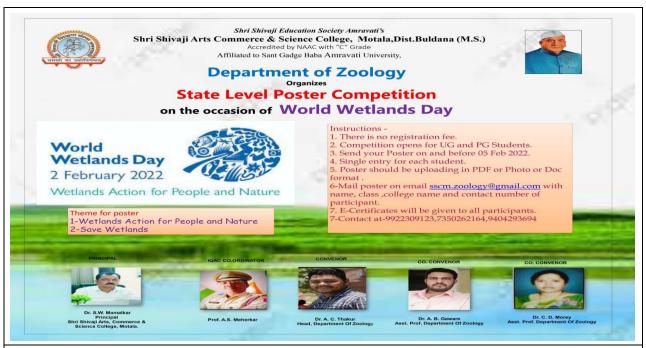

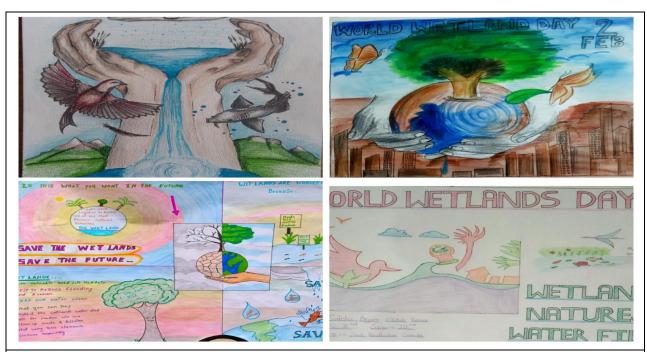

Department of zoology organized "Drawing sketch posters on the occasion of National Pollution Prevention Day on 2nd December, 2021.

Brochure:- A state level poster competition was held on the occasion of World Wetland Day on 2 February 2022 under zoology Department. The topic of the poster was 1) wetlands action for people and nature, 2) Save Wetlands.

On the occasion of "World Wetland Day" on dated 02/02/2022 Dept. of zoology organized online state level poster competition. The Theme of competition was "Wetlands Action for people and Nature".

शिवाजी महाविद्यालयात राष्ट्रीय प्रदुषण नियंत्रण दिवस साजरा

बुलडाणा, ४ डिसेंबर (गुड इव्हिनिंग सिटी)ः स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे वनस्पतीशास्त्र विभागाच्या वतीने ०२ डिसेंबर २०२९ रोजी राष्ट्रीय प्रदुषण नियंत्रण दिवस साजरा करण्यात आला. भोपाळ वायू दुर्घटनेच्या स्मृति मध्ये हा दिवस साजरा करण्यात येतो. सभोवती प्रदूषणाबाबत जनजागृती करणे ही २०२९ ची थिम आहे. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.सुनील मामलकर हे होते. व्यासपीठावर प्रमुख पाहुणे म्हणून डॉ.अरुण गवारे, प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.अभय ठाकूर व डॉ.राहुल उके उपस्थित होते. या प्रसंगी प्रा.डॉ.सुनील मामलकर यांनी प्रदूषण नियंत्रणासाठी स्वतःपास्न स्रुवात

करत किमान एक दिवस सायकलचा वापर करण्याचे तसेच नो वेहिकल डे काटेकोर पालन करण्याचे आवाहन केले. त्यानंतर डॉ. अरुण गवारे व डॉ.राहुल उके यांनी प्रदूषणामुळे पर्यावरणावर व पर्यायाने मानवी जीवनावर होणारे परिणाम यावर मत व्यक्त केले. कार्यक्रमाच्या शेवटी भोपाळ वायू दुर्घटनेत मृत्युमुखी पडलेल्याना आदरांजली वाहण्यात आली. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक व संचालन वनस्पतीशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.प्रविण ठेंग यांनी केले व आभार डॉ.चित्रा मोरे यांनी मानले. कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी प्रा.शुभम साखरे, प्रा. प्रतिक गायकी व प्रा. ब्राह्मणकर यांनी प्रयत्न केले. या कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील विद्यार्थी उप-स्थित होते.

News Cutting:- National Pollution Day was celebrated in in the college on 02 December 2021.

Activity Conducted for Professional Ethics

News Cutting:- International Human Rights Day was celebrated in the college on 10th December 2022 Botany, Zoology and N.S.S. Department. Chief guest Adv. Jitendra Kothari gave information according to human rights.

शिवाजी महाविद्यालयात शिक्षक दिन साजरा

मोताळा, ६ सप्टेंबर (गुड इव्हिनिंग सिटी): स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे दिनांक ५ सप्टेंबर २०२२ रोजी शिक्षक दिन साजरा करण्यात आला. गुरु ब्रह्मा, गुरुर्विष्णु, गुरुर्वेवो महेश्वर:। गुरुः साक्षात परब्रह्म तस्मैः श्री गुरुवेः नमः।' भारतीय संस्कृतीत आईनंतर सर्वात महत्त्वाचे स्थान आहे ते गुरुला.त्यामुळे शिक्षक दिनाला भारतीय संस्कृतीत अधिक महत्त्व आहे.भारताचे दुसरे राष्ट्रपती ऑं सर्वपृत्ती राधाकृष्णन यांचा जन्मदिवस म्हणजेच, ५ सप्टेंबर हा दिवस शिक्षक दिन म्हणून साजरा करण्यात येतो. शिक्षण क्षेत्रातील योगदानाबद्दल त्यांनी आपली येगळी ओळख निर्माण केली होती. शिक्षक दिनाच्या दिवशी विद्यार्थी आपल्या गुरुजनांबद्दल आदराची आणि कृतज्ञतेची भावना व्यक्त करतात. तसेच शिक्षकांच्या भूमिकेचे महत्त्व आणि भविष्यातील पिढ्यांच्या जागरुकतेसाठी हा दिवस साजरा केला जातो. स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय येथे राष्ट्रीय सेवा योजना व विद्यार्थी विकास कल्याण समिती यांच्या संयुक्त विद्यानो महाविद्यालयात दिनांक ५ सप्टेंबर रोजी शिक्षक दिनाच्या निमित्ताने स्वयंशासन रावविण्यात आले. विद्यार्थीना शालेय प्रशासनाचा अनुभव यावा, त्यांच्यात नेतृत्व गुण विकसित व्हावे यासाठी स्वयंशासन रावविण्यात व्हाव यासाठी स्वयंशासन रावविण्यात व्हाव यासाठी स्वयंशासन रावविण्यात आले. विद्यार्थींन राववंग्राया प्रशासनाचा अनुभव यावा, त्यांच्यात नेतृत्व गुण विकसित व्हावे यासाठी स्वयंशासन रावविण्यात देते. या एका दिवसाच्या कार्यक्रमामुळे त्यांच्या

जीवनात नेहमीची एक आठवण राहते. बरोबर आपल्या सहकारी मित्रांना शिकवल्याचा बराबर आपल्या तहुच्या हाता । जो अनुभव मिळतो त्यातून त्यांना बरेच काही शिकायला मिळते. या वेळी डॉ.सर्वपह्ली शिकायला मिळते. या वेळी डॉ.र राधाकृष्णन यांच्या प्रतिमेचे पूजन अभिवादन करण्यात आले. प्राचार्य डॉ गजानन जाधव यांनी स्वयंशासनातील विदयार्थी प्राचार्य फरदिन रवान यांचे अभिनंदन महाविद्यालयातील विद्यार्थी फरदिन खान, सना महावधालवाताल विद्याचा नगरित जा, राज्य कौसर, सलेहा तब्बासुम्म खान, अबू सालेह शेख, वैष्णवी कुकडे, शुभम आठवले, रिझवान शाह, प्रतीक्षा कुकडे, वैष्णवी खर्चे, सेजल अहिरे, वैष्णवी एनास्कर, वैभव पाचपोर, कोमल डीकर, शुभांगी गवई, पूनम कोलते, पूनम आठवले, गौरव खराते यानी एक दिवसीय अबू सालह चे रिझवान आठवल, गारव खरात यांना एक दिवसीय स्वयंशासन राबविलं.महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.गजानन जाधव यांच्या मार्गदर्शनात, राष्ट्रीय सेवा योजना व विद्यार्थी विकास कल्याण समिती यांच्या संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालयात आयोजित शिक्षक दीन साजरा करण्यात आला. रासेयो कार्यक्रम अधिकारी प्रा.दादा मनगटे, प्रा. डॉ.सुनिल मामलकर, प्रा.अविनाश मेहेरकर, प्रा. पुरुषोत्तम चाटे, डॉ.चित्रा मोरे, डॉ.अभय ठाकूर, प्रा.पराग ब्राह्मणकर, प्रा.भास्कर भिसे, प्रा.नागेश गडुवार, प्रा.निलेश रहाटे, प्रा.अरुण गवारे, डॉ.प्रवीण ठेग तसेच महाविद्यालयातील डॉ. प्रवीण ठेग तसेच महाविद्यालयातील प्राध्यापक, विद्यार्थी तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते.

News Cutting:- On 5 September 2022 Teacher's Day was celebrated in the college on the occasion of Dr. Sarvpalli Jayanti. Students of the college participated in the program.

श्री शिवाजी महाविद्यालय मोताळा येथे डॉ. पंजाबराव देशमुख जयंती उत्सवाला प्रारंभ

देशोन्नती वृत्तसंकलन...

मोताळा ■ २५ डिसेंबर ला स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे स्वतंत्र भारताचे पहिले कुशीमंत्री तथा श्री शिवाजी शिक्षण संस्था अमरावती चे संस्थापक अध्यक्ष शिक्षणमहर्षी, कृषीरत्म डॉ. पंजाबराव उपाख्य भाऊसाहेब देशमुख यांच्या जयंती उत्सवानिमित्त महाविद्यालयात

विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आहे. यामध्ये २५ डिसेंबर ला सकाळी ध्वाजारोहण करण्यात आले. त्यानंतर डॉ पंजाबराव उपाख्य भाऊसाहेब देशमुख यांच्या प्रतिमेचे पूजन करण्यात आले. कार्यक्रमात अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. सुनील मामलकर हे होते तर प्रमुख उपस्थिती मध्ये जयंतीउत्सव आयोजक प्रा.विजय धुमाळ हे होते. यांचेळी कार्यक्रमात महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापकवृंद व शिक्षकेत्तर कर्मचारी आणि विद्यार्थी मोठ्या

संख्येने उपस्थित होते. प्रतिमा पूजनाच्या कार्यक्रमानंतर आयोजित विविध स्पर्धांमध्ये विद्यार्थ्यांनी उस्फूर्तपणे सहभाग नोंदविला. यामध्ये रांगोळी स्पर्धा, पुष्परचना स्पर्धा, पोस्टर स्पर्धा आणि डिश डेकोरेशन स्पर्धा इत्यादींचे आयोजन क्रण्यात आले होते.

या जयंती उत्सवानिमित्त रिववारला सक्तळी १०.०० वा. वत्तृत्व स्पर्धा , निबंध स्पर्धा, माजी विद्यार्थी मेळावा व विविध क्रीडा स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे सोमवारला समारोपीय कार्यक्रमांमध्ये अध्यक्ष महाविद्यालय विकास समितीचे सदस्य व्ही. टी. देशमुख प्रमुख मार्गदर्शक ओमप्रकाश देशमुख व प्रमुख उपस्थिती मध्ये मा. प्राचार्य डॉ. निलेश गावंडे यांची उपस्थिती राहणार आहे. त्याचप्रमाणे तीन दिवस जयंती उत्सव सोहळ्यात विविध कार्यक्रमात कोविड- १९ चे नियम पाळून संपन्न करण्यात येणार आहे. (ता.प्र.)

News Cutting:- On 25 December 2021 Dr. Panjabrao Deshmukh Jayanti was celebrated. During the Jayanti various competitions were organized.

On 25 December 2021 Dr. Panjabrao Deshmukh Jayanti was celebrated.

दैनिक आपला गुजरात रिववार दिनांक २० फेब्रुवारी २०

माजी विद्यार्थ्यांना शिवच

ला स्थानिक श्री शिवाजी महाविद्यालय मोताळा येथे इतिहास विभाग व राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने छत्रपती शिवाजी महाराज यांची ३९२ वी जयंती साजरी करण्यात आली.

या कार्यक्रमात अध्यक्ष सुनिल मामलकर होते. त्यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणात छत्रपती शिवाजी महाराज अठरा पगड जातीला सोबत घेऊन बहुजनांचे स्वराज्य निर्माण करणारे राजे होते असे

निमित्ताने महाविद्यालयात वृक्षारोपण करून व माजी विदयार्थां ना शिवचरित्राचे पुस्तके भेट देण्यात आले. या कार्यक्रमात प्रास्ताविक प्रा. विजय धुमाळ यां नी वेड्ले . या कार्यक्रमाचे संचाठन प्रा. पुरुषोत्तम चाटे यांनी केले तर स्थानी महाविदयालयाचे प्राचार्य आभारप्रदर्शन डॉ.अरुण गवारे यांनी केले. या कार्यक्रमात प्रा. नागेश गट्टूवार यांनी छायाचित्रण केले तर कार्यक्रमात पा दिनेश दंगे पा भास्कर भिसे प्रा.धिरज चन्नेकर,प्रा. दादा मनगटे,माजी विद्यार्थी श्री

जुनारे तर शिक्षकेत्तर कर्मचारी पुरुषोत्तम कुयटे, श्री वासुदेव धुरंदर यांची उपस्थिती होती.

News Cutting: - On February 19, 2022, principal Dr. Sunil Mamalkar, Prof. Vijay Dhumal & N.S.S Officer Purushattam Chate gifting a Shivcharitra book to alumni on the occasion of Shiv Jayanti.

जेल्हा बुलडाणा

मंगळवार दिनांक १९ एप्रिल २०२२

●िकंमत. ३ रु. ●पष्ट ८

आंबेडकर यांच्या जयंतीनिमित्त निबंध स्पर्धा

नडाणा (प्रतिनिधी) स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय येथे ६ एप्रिल ते १६ एप्रिल २०२२ या कालावधी मध्ये सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग महाराष्ट्र राज्य यांचे शासन सामाजिक उपरोक्त विषयाच्या अनुषंगाने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक समता

या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. त्या अनुषंगाने ७ एप्रिल ते १३ एप्रिल २०२२ रोजी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या विचारांवर आधारित निबंध स्पर्धा प्राचार्य डॉ. एस. डब्ल्यू. मामलकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली आयोजित करण्यात आली होती. यामध्ये ''माझे संविधान

विषय ठेवण्यात आला होता. त्यासाठी शब्द मर्यादा १२०० इतकी देण्यात आली

होती. निबंध मराठी, हिंदी, इंग्रजी या तिन्ही भाषेमध्ये लिहण्याची मुभा देण्यात आली होती. स्पर्धेमध्ये एकूण १५ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. त्या मध्ये प्रथम क्रमांक. महिमा सुनील अहिरे (बि. एस्सी. भाग-१), द्वितीय क्रमांक – मंगेश श्रीकृष्ण हरींमकार (बि. काम भाग १), तर तृतीय क्रमांक- अबू साहेल उमेर (बि. एस्सी भाग २) या विद्यार्थ्यांनी पटकवला. कार्यक्रमाचे आयोजन आय. सी. सी. समनव्यक प्रा. नंदा मास्कर व डॉ. चित्रा मोरे यांनी केले.

News Cutting:- 7 April to 13th April 2022 essay competition was organized on the occasion of Dr. Babasaheb Ambedkar Jayanti. Essay topic was my constitution my pride. All faculties' students participated in the essay competition.

Marathi Bhasha Gauray Din celebrated on 28.02.2022.

वर्तमानात गुगल सर्वश्रेष्ठ गुरू:पत्रकार विचारवंत जयंत

मोताळा (प्रतिनिधी) स्थानिक श्री महाविद्यालय विकास समिती शिवाजी महाविद्यालय मोताळा गजाननराव पुंडकर साहेब व राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग व श्री शिवाजी शिक्षण संस्था अमरावती उपाध्यक्ष तथा अध्यक्ष उद्यमशील पिढी निर्माण होण्यासाठी

युवक बिरादरी यांच्या संयुक्त विधानसभा मदारसंघाचे विद्यमान मा.आशुतोष शिकें सर म्हणाले

नवनवीन संकल्पनाचा अंगीकार युवकांनी करणे आवश्यक उदघाटक म्हणून बुलडाणा आहे.विदर्भ समन्वयक मा.गौरव इंगळे सर यांनी युवक बिरादरीची विद्यमाने २३ऑगष्टला एकदिवसीय आमदार हर्षवर्धन सपकाळ आणि कार्यपद्धती सांगितली.संचालन कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्रा. विजयकुमार धुमाळ सर आले होते. कार्यशाळेचा विषय- प्राचार्य डॉ.एच.जी.पाटील सर प्रास्ताविक प्रा. गणेश किरोचे आणि 'युवकासमोर्रील सामाजिक व उपस्थित होते. या विचार पिठावरून आभार प्रा.पुरुषोत्तम चाटे यांनी आर्थिक आव्हाने हा होता. युवक प्रमूख वक्ते म्हणून बोलताना मानले. ही कार्यशाळा यशस्वी बिरादरी राष्ट्रीय पातळीवरची सुप्रसिद्ध पत्रकार व विचारवंत करण्यासाठी प्रा.सौ. मस्कर संस्था १९७४ पासुन युवकांमध्ये मा.जयंत माईनकर सर म्हणाले में इम,प्रा. आविनाश में हेरकर सविधानिक मूल्यांची रुजवणूक) राष्ट्रासमोर आज अनेक आव्हाने) सर,प्रा.ढगे सर तसचे सर्व तासिका हावी तसेच आर्थिक साक्षरता व आहेत ती समर्थपणे पेलण्यासाठी तत्वावर प्राध्याकवृंद व शिक्षकेत्तर राष्ट्रनिर्माण कार्यासाठी युवकामधून युवकांमध्ये जागृती निर्माण होणे कर्मचारी, रासेयो स्वयंसेवक, नेतृत्व उभे राहावे या उद्दात हेतूने गरजेचे आहे. आज तंत्रज्ञानाच्या राष्ट्रीय छात्र सेना विद्यार्थी यांनी संस्था कार्यरत आहे. या युगामध्ये गुगल सर्वश्रेष्ठ गुरू अथक परिश्रम घेतले.या कार्यक्रमा कार्यक्रमात प्रमुख पाहुणे म्हणून आहे.महासंचालक युवक बिरादरी ला मोठ्या संख्येने विद्यार्थी अथक परिश्रम घेतले. या कार्यक्रमा उपस्थित होते. शेवटी राष्ट्रगीताने कार्यक्रमाची सांगता झाली.

News Cutting:- The workshop was organized on 23 August 2022 during the N.S.S. Camp. The topic was social and economic challenger facing the youth. Journalist Jayant Mainkar was the keynote speaker.

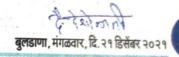

सप्टेंबर ला स्थानिक श्री शिवाजी कला,वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे समाजभूषण, दलितमित्र पढरीनाथ पाटील यांची ११८ वी जयंती साजरी करण्यात आली. कार्यक्रमात अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. सुनिल पांडे सर होते.त्यांनी अध्यक्षीय भाषणात प्रत्येक महापुरुषाची जयंती व पुण्यतिथी साजरी केल्यामुळे आपल्याला सकारात्मक ऊर्जा मिळते. प्रमुखवक्ते म्हणून बोलताना डॉ. सुनिल मामलकर सर यांनी पंढरीनाथ पाटील यांचा संपूर्ण जीवनपरीचय

अतिशय व्यवस्थित पणे माइला कार्यकमा प्रास्ताविक व संचालन प्रा. सौ. नंदा मास्कर यांनी केले. आभारप्रदर्शन डॉ.प्रविण ठेंग यांनी केले. या कार्यक्रमात प्रा. अविनाश मेहेरकर,प्रा. पुरुषोत्तम चाटे,प्रा. दिनेश ढगे,डॉ. चित्रा मोरे,प्रा. भास्कर भिसे, प्रा. नागेश गट्टूवार, प्रा. दादा मनगटे,प्रा. निलेश राहाटे,प्रा. धिरज चन्नेकर,डॉ. आशिष चौधरी,प्रा. पराग ब्राम्हणकर, प्रा. शुभम साखरे,डॉ . राहुल उके,डॉ अरुण गवारे,श्री पुरुषोत्तम कुयटे,श्री महादेव सोन्ने यांची उपस्थिती होती.

News Cutting:- The 118th birth anniversary of Dalitmitra Pandharinath Patil was celebrated in the college on 20 September.

श्री शिवाजी कला वाणिज्य महाविद्यालयात संत गाडगे महाराज

देशोत्रती वृत्तसंकलन...

मोताळा 🔳 स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने संत गाहगेबाबा यांची ६५ वी पुण्यतिथी व राष्ट्रीय सेवा योजना उद्घबोधन वर्गाचे आज २० डिसेंबर रोजी

आयोजन करण्यात कार्यक्रमाची सुरुवात श्रमदानाने करण्यात आली. तर आयोजित कार्यक्रमात

यांच्या प्रतिमेचे पुजन करुन

अभिवादन करण्यात आले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे डॉ.सुनिल मामलकर हे होते. तर प्रमुख वक्ते म्हणून डॉ.भरत जाघव उपस्थित होते. तर प्रमख अतिथी म्हणून प्रा.विजय

धुमाळ, प्रा.चंदन राठोड व प्रा.डॉ.चित्रा मोरे यांची उपस्थिती

होती. यावेळी डॉ.भरत जाघव यांनी विद्यार्थ्यांना राष्ट्रीय सेवा योजनेचे उद्दिष्ट व महत्व आणि उच्चशिक्षण घेत असतांना आपले ध्येय निश्चित केले पाहिजे या संदर्भात मार्गदर्शन केले. प्राचार्य डॉ.सुनिल मामलकर यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे उद्धबोधन म्हणजे गाडगेबाबा यांच्या दशसूत्री संदेशाचे अनुसरून करणे

होय असे मत मांहले पा विजय धुमाळ यांनी विद्यार्थ्यांना सुसंस्कृत घडविण्याचे काम राष्ट्रीय सेवा योजना करते, असे मत मांडले.

प्रा.पुरुषोत्तम चाटे यांनी प्रास्ताविक केले. संचालन कृ. शालिनी परी व क.संजना हेलोडे यांनी तर आभार प्रदर्शन क्राधिका भगत हिने केले. (ता.प्र.)

News Cutting: - Saint Gadge Baba Maharaj's death anniversary was celebrated on December 20, 2021.

'NSS is laboratory that develops personality, skills of youths'

THE National Service Scheme (NSS) Department of local Shall

THE National Service Scheme (NSS) Department of local Shri Shivaji College of Arts. Commerce and Science. Motala, organised a programme to mark the 65th death anniversary of Sant Gadge Baba.

The Principal of the college Dr Sunil Mamalkar and Dr Bharat Jadhav of the college were present as the keynote speakers. Prof Vijay Dhumal, Prof Chandan Rathod and NSS Woman Programme Officer Dr Chitra More were present on the dais.

Bharat Jadhav guided the students on the objectives and importance of the National Service Scheme and their goal while pursuing higher education. Dr Mamalkar stated that the motive of NSS is to follow the ten point message of Gadge Baba.

Prof Vijay Dhumal said that NSS is a laboratory that develops personality and skills of students. Purushottam Chate, NSS Programme officer, in his introductory speech informed about

Guests present at the programmme

the NSS and its functioning. How it was launched and its progress till date was explained to the students. The programme was conducted by NSS volunteers Shalini Gule and Sanjana Helode. Ealier, the image of Dr Panjabrao Deshmukh and Sant Gadge Baba was worshiped. The guests were greeted with welcome songs.

Vishal Muke, Pawan Jadhav, Sheikh Asif, Amol Jadhav, Vishal Choubey, Gopal Lanjulkar, the NSS and its functioning. How

Pradip Dikkar, Tejas Ingle, Amol Jadhav, Nikita Wakode, Mahima Ahire, Sejal Ahire, Tanuja Khole, Rituja Johari, Divya Ratnaparkhi, Sakshi Sonune, Vaishnavi Rituja Johari, Divya Ratnaparkhi, Sakshi Sonune, Vaishnavi Kharche all the students strove hard for the success of pro-gramme. Prof Avinash Meherkar, Prof Dinesh Dhage, Prof Bhaskar Bhise, Prof Dheeraj Channekar, Dr. Arun Gaware, Dr Supriya Behere, Prof Parag Brahmarkar were present on the occasion.

News Cutting: - Saint Gadge Baba Maharaj's death anniversary was celebrated on December 20, 2021.

प्रतिनिधी । खुलडाणा

प्रतिनिधी । खुल्डाणा
राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या क्षम संस्कार
रिविरामुळे विद्याध्यिच्या सुत गुणांना
वाव मिळतो, असे प्रतिपादन श्री शिवाजी
रिश्तण संस्केचे सदस्य ओमप्रकाश
देशमुख यांनी केले.
स्तारामुखाया अमरावती विद्यापीठ
अमरावती द्वारा संलिनत श्री शिवाजी
रिश्तण संस्था अमरावती विद्यापीठ
अमरावती द्वारा संलिनत श्री शिवाजी
रिश्तण संस्था अमरावती द्वारा संल्वालित
श्री शिवाजी कला, वाणिष्य, विद्वान
पवकाच्या चरीने मेताळा राष्ट्रुक्वातील
संस्कार श्रिविराचे आंभोजन करण्यात
अले होते. २३ मार्च रोजी या शिवराचे
उद्धादन करण्यात आले. आल दिवस खालणाच्या चा शिवराची सुरवात
खालणाच्या चा शिवराची सुरवात
खालले. शिविराचे अमयोजन करण्यात
आले. शिवराचे अमयोजन करण्यात
आले. शिवराच अमयोजन करण्यात
श्रीवराच अस्तर अम्रीयाच विराय

तर प्रमुख पाहुणे म्हणून जि.ए.सदस्य ज्यांतर अंभप्रकाश देशमुख यानी ज्यां अधिक करें. विद्याच्या स्थितीचे माजी सन्पर्दी संजय पाटील्ड प्राचार्य डॉ. स्थाप्त स्थाप्त स्थाप्त डॉ. स्थाप्त स्थाप्त डॉ. स्थाप्त स्थाप्त डॉ. स्थाप्त अभित्र स्थाप्त स्थाप्त स्थाप्त अभित्र स्थाप्त स्थाप्त स्थाप्त अभित्र स्थाप्त स्थाप्त स्थाप्त स्थाप्त अभित्र स्थाप्त स्थाप्त स्थाप्त स्थाप्त अभित्र स्थाप्त स्थाप्त

News Cutting:- A guest lecture was organized during the National Service Scheme Camp on 24 March 2022. The keynote speaker was Omprakash Deshmukh, Member of Shri Shivaji Education Society Amravati.

प्रत्येक दत्तकग्राम संविधानग्राम व्हावे : डॉ.लक्ष्मण शिराळे

मोताळा, २५ मार्च (गुड इव्हिनिंग सिटी): स्थानिक श्री शिवाजी महाविद्यालय मोताळा येथी राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या पथकाद्वारे दत्त ग्राम खरबडी येथे दिनांक २४ मार्च २०२२ रोजी योग शिक्षक प्रा.निलेश

राहाटे यांच्या उपस्थित योगा क्लास घेण्यात आले नंतर गावात प्रभातफेरी काढून रासेयो स्वयंसेवकांनी व्यसनमुक्तीवर पथनाट्य सादर केले. दुपारच्या बौद्धिक सत्रात विदर्भ महाविद्यालय बुलडाणा येथील डॉ.लक्ष्मण शिराळे यांनी भारतीय अमृतमहोत्सवाच्या अनुषंगाने सविंधन जनजागृती अंतर्गत घर—घर संविधान गाव—गाव संविधान या विषयावर व्याख्यान दिले. या वेळी त्यांनी संविधानाच्या निर्मितीचा इतिहास, पार्श्वभूमी, संविधानातील कलमे व त्याचा मानवी जीवनाशी असलेला संबंध यावर विस्तृत प्रकाश टाकला. संविधान हा आपला राष्ट्रीय ग्रंथ असून त्याचे वाचन व माहिती सर्वांना व्हावी म्हणून प्रत्येक दत्ताकग्राम संविधानग्राम व्हावे असे प्रतिपादन केले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी मराठी विभागप्रमुख प्रा.नंदा मास्कर तर प्रमुख उपस्थिती प्रा.अविनाश मेहेरकर, प्रा.दादा मनगटे, प्रा.नागेश गडूवार, प्रा.पुरुषोत्तम चाटे यांची होती. यावेळी डॉ.चित्रा मोरे, डॉ.अरुण गवारे, प्रा.भास्कर भिसे, प्रा.निलेश राहाटे, संजय किनगे, मयूर किनगे वपस्थिती होती. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन राधिका भगत तर स्वागतगीत पह्नवी इंगळे व प्रास्ताविक निकता तायङे यांनी सादर केले तर आभार निकिता वाकोडे हिने केले कार्यक्रमाची सांगता भारतीय संविधानाच्या उद्देशिकचे सामूहिक वाचन करून करण्यात आली.

News Cutting:- On 24, March 2022 Dr. Laxman Shirale created public awareness on the issue of Ghar – Ghar Constitution Vilage – Vilage Constitution in N.S.S. Camp.

महाविद्यालयात राजमाता जिजाऊ व स्वामी विवेकानंद जयंती साजरी

मोताळा, १२ जानेवारी (गुड इव्हिनिंग सिटी): माता केवळ मायाळू नसून शक्ती असू शकते याचं सर्वांत मोठं उदाहरण म्हणजे माँसाहेब जिजाऊ आहे. राजमाता जिजाऊ यांनी प्रतिकूल परिस्थितीवर मात करून स्वराज्य निर्माण करणारे छत्रपती शिवाजी महाराज घडवले असुन स्वराज्य संकल्पनेची बी मातेनेच आपल्या शिवरायांच्या मनात पेरली. तुम्हाला स्वराज्य निर्माण करायचे आहे. असा प्रचंड आत्मविश्वास शिवरायांमध्ये निर्माण केला तसेच बालपणापासून त्यांना तयार केले असे प्रतिपादन प्राचार्य मामलकर यांनी आज बुधवार दिनांक १२ जानेवारी २०२२ रोजी स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयामध्ये भौतिकशास्त्र विभागद्वारे आयोजित राष्ट्रमाता जिजाऊ व स्वामी विवेकानंद

यांची जयंती प्रसंगी अध्यक्षस्थानावरून बोलतांना केले उपस्थित मान्यवरांच्या हस्ते जिजामाता व स्वामी विवेकानंद यांच्या प्रतिमेचे पूजन करण्यात आले सदरच्या कार्यक्रमाचे आयोजन भौतिकशास्त्र विमागाचे प्रा.पराग ब्राह्मणकर, प्रा.डॉ.सुप्रिया बेहेरे यांनी केले होते. कार्यक्रमाला प्रा.धुमाळ सर, प्रा.राठोड सर, प्रा.मिसे सर, प्रा.ठाकूर सर, प्रा.रहाटे सर, प्रा.ढगे सर, प्रा.डॉ. मोरे मंडम तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते.

News Cutting:- The birth anniversary of Rajmata Jijau and Swami Vivekananda was celebrated in the college on 12 January 2022 organized by Department of Physics.

News Cutting:- Guest lecture was organized by Department of Marathion the subject of Poetry sensitivity. Well- known poet Ghazalkar alumni Gopal Mapari was the keynote speaker on 28 August 2021.

लोक्समत

मोताळ्यात पार पडला सायबर क्राईमवरील वेबिनार

नियम पाळणे म्हणजे सायबर क्राइम टाळणे!

लोकमत न्यूज नेटवर्क मोताळा : येथील श्री शिवाजी कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालयात सायबर क्राइम या विषयावर बेबिनारचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी उपस्थितांना सायबर गुन्हे कसे घडतात. गुन्हा घडू नये म्हणून काय काळजी घेतली पाहिजे, याविषयी माहिती देण्यात आली.

डिजिटल क्रांतीच्या युगामध्ये आज अँड्रॉइड मोबाइल सर्वांच्या हातामध्ये पोहोचलेला आहे. जास्तीत जास्त ऑनलाइन व्यवहार करण्यावर भर देण्यात येत आहे. त्यामुळे सायबर क्राइमचे धोक जास्तीत जास्त वाढलेले आहेत. याविषयी विद्यार्थी, पालक आणि शिक्षक वर्ग यांना जागृत करण्यासाठी महाविद्यालयांमध्ये सायबर क्राइम या विषयावर वेबिनारचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाला प्रमुख वक्ते म्हणून अमरावती येथील सायबर क्राइम

विभागाचे एपीआय रवींद्र साहारे यांनी सायबर क्राइमच्या माध्यमातून कशाप्रकार गुन्हे घडतात. आपल्याला क्षणिक मोहाला बळी पाडून आपली फसवणूक कशी केली जाते. त्याविषयी आपण सजग राहण्यासाठी कोणत्या बाबींचा वापर केला णाहिजे. विशेषतः मुलींच्या संदर्भात अशा काही घटना घडल्यानंतर स्वतः त्यांनी जागरूक राहून आमच्या सायबर क्राइम सेलशे संपर्क साधला पाहिजे. त्यांचे नाव.

माहिती गोपनीय ठेवली जाते आणि अशा प्रकरणाची जर आपण तकार केली नाही तर वारंवार या घटना घडत राहतात आणि आपल्यावर सायबर क्राइनाव्या माध्यमातून हल्ला होत राहतो. त्याला परतून लावण्यासाठी आपण नेहमी सुरक्षित वेबसाइट्या आणि योग्य त्या पासवर्डचा वापर करूनच इंटरनेटची हाताळणी करणे गरजेचं आहे, असं मत त्यांनी व्यक्त

पासवर्ड कोणालाही सांगू नका

या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.सुनील पांडे यांनी विद्यार्थ्यानी इंटरनेट, फेसबुक व्हॉट्सॲप, मोबाइल याचा वापर करत असताना सुरक्षितता पाळली पाहिजे. आपला पासवर्ड इतरांना न सांगता तो गुपित ठेवण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे, जेणेकरून आपली फसवणूक होणार नाही. आपल्या अकाउंट हॅंक झाल्यानंतर त्याची माहिती पोलीस किंवा सायबर सेल दिली पाहिजे. जेणेकरून आपली य आपल्या मित्रांची फसवणूक होणार नाही अशी दक्षता सर्वानी घ्यावी, असे मत व्यक्त केले.

फसवणूक वाढली!

सायबर गुन्हेगार कोरोनानंतर पुन्हा एकदा सक्रीय झाले आहेत. सध्या ते ऑनलाइनच्या माध्यमातून नागरिकांची फसवण्क करीत आहेत. तेव्हा नागरिकांनी अनोळखी व्यवत्तीला बँकेंचे डिटेल्स सांगू नये, अनोळखी व्यक्तीला फोनवर वैयक्तिक माहिती शेअर करु नये जेणे करुन तुमची फसवण्क होणार नाही असे मार्गदर्शन करण्यात आले.

Hello Buldhana Page No. 3 Oct 31, 2021 Powered by: erelego.com

News Cutting: - On 30 october 2021 webinar on Cyber Crime was organized in the college under the Department of Physics. The key speaker, Ravindra Sahare of the cyber-crime Department, gave information about how crimes are committed through cyber.

Activity Conducted for Gender Sensitization 2020-21

Keynote speaker

Mrs. Prashali D. Kale
Assistant Police Inspector
Rajapeth Police Station, Amravati City

State Level Webinar On

"Women Safety & Role of Police"

Date: 26/8/2021 & Time: 12:30 pm

Organised By

IQAC & Internal Complaint Committee (ICC)
Shri Shivaji Arts, Commerce & Science College Motala,
District: Buldana (M.S.)

Women Safety and Role of Police Thursday, August 26 · 12:30 – 1:30pm Google Meet joining info

Video call link: https://meet

.google.com/nga-qcyk-wnt

Brochure: - State level webinar was organized on 26th August 2021, by Internal Complaint Committee Cell & IQAC.

News Cutting: - Online guest lecture on Women's Safety and Role of Poilice was conducted on 26 August 2021 by Internal Cell Committee. Guest Speaker API Amravati, Prashali Kale gave information about women safety and role of police.

जागतिक महिला दिवसानिमित्त श्री शिवाजी कला,वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे ऑनलाईन वक्तृत्व स्पर्धा

मोताळा (प्रतिनिधी)ः

नुकतेच दिनांक ८ मार्च ला स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविदयालय मोताळा येथील रसायनशास्त्र विभागाकडून आंतरराष्ट्रीय महिला दिनाच्या निमित्ताने ऑनलाईन वक्तृत्व स्पर्धेचे आयोजन केले. प्राचार्य डॉ.सुनिल मामलकर सर यांच्या मार्गदर्शनाप्रमाणे ही स्पर्धा कोविड-१९ च्या प्रादुर्भावाचा विचार सहभागी विद्यार्थ्यांनी आपल्या आयोजित करण्यात आली. या करून जिल्हास्तरीय ऑनलाईन वक्तृत्वाची चुणूक दाखिवली. ऑनलाईन वक्तृत्व स्पर्धं चे वक्तृत्व स्पर्धा आयोजित केली. महिलां ची आयोजन रसायनशास्त्र विभाग त्यामध्ये बहुसंख्य विद्यार्थ्यांनी प्रगतीकरण्यासाठी प्रमुख प्रा. भास्कर भिसे व संयोजक सहभाग घेतला. प्रा. सौ. मास्कर मॅडम व डॉ. चित्रा मोरे मॅडम तसेच आयोजक पातळीवर महिला संधी, तील प्रा. निलेश राहाटे व प्रा. नागेश सबली करण, अन्याय व सर,प्रा. अविनाश मेहेरकर सर व गटद्वार,तांत्रिक डॉ. सुप्रिया बेहेरे मॅडम यांनी केले. शिक्षण व आरोग्य आदी विषयावर प्राध्यापक वृंदाचे सहकार्य लाभले.

सहाय्य अत्याचार,आर्थिक साक्षरता, प्रा.पुरुषोत्तम चाटे सर व सर्व

3-1911 कार्यक्रमाची खरी गरज आहे.या देशातील व जागतिक वक्तृत्व स्पर्धे साठी महाविद्यालया विजय ध्माळ प्रा.

News Cutting: - Online elocution competition was on 8th March 2021 on the occasion of National Women's Day. The theme of elocution competition was women's opportunities, empowerment, injustice and progression, financial literacy, education and health.

Activity Conducted for Human Values 2020- 2021

Kargil Vijay Divas Celebrated on 26 July 2021. Organized by NCC Dept.

Kargil Vijay Divas Celebrated on 26 July 2021. Organized by NCC Dept.

दें सापला भूगरात - २८-१२- 2020

पंजाबराव देशमुख जयंतीनिमित

मोताळा (प्रतिनिधी):२७ डिसेंबर स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा,जि. बुलडाणा येथे स्वतंत्र भारताचे पहिले कृषिमत्री तथा श्री शिवाजी शिक्षण संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष डॉ पंजाबराव उपाख्य भाऊसाहेब देशमुख यांच्या जयतीनिमित्त २५- २७ डिसेंबर दरम्यान विविध कार्यक्रमां चे आयोजन करून भाऊसाहेबांना अभिवादन करण्यात आले. २५ डिसेंबर ला सकाळी ९.०० वाजता संस्थे वा ध्वजाचे ध्वजारोहण आयोजन करण्यात आले. त्यामध्ये रक्तदान कार्यक्रमाचे आयोजन केले. या कार्यक्रमात महाविद्यालया

आले. त्यानंतर ऑनलाईन पोस्टर प्रझेंटेशन जिल्हा सामान्य राणयलाय वे प्रावार्य डॉ सुनिल मामलकर विद्यार्थां वी उपस्थिती होती. भाऊसाहेबांच्या प्रतिमेचे पूजन स्पर्धा, रागोळी स्पर्धा, निबंध स्पर्धा बुलडाणा येथील टीम च्या सर अध्यक्षस्थानी होते प्रमुख रक्तदान शिबीर यशस्वी करण्या करून हारार्पण करण्यात आले व घेण्यात आल्या. २७ डिसेंबर ला सहकायीने व राष्ट्रीय सेवा योजना उपस्थिती मध्ये प्रा. चुमाळ सर,प्रा. साठी समीर शेख प्रतीक पाचपांडे. राष्ट्रगीताने कार्यक्रमाची सांगता भाऊसाहेब जयंती निमित्त व , राष्ट्रीय छात्र सेना विभाग यांच्या सौ. मास्कर मॅडम, प्रा. मेहेरकर सर विशाल वले, विपक्त इंगळे, अविनाश करण्यात आली. २६ डिसेंबर ला महाराष्ट्र शासनाने वेञ्लेल्या संयुक्त विद्यमाने घेण्यात आले. यांची होती. या कार्यक्रमाला मेडकर व विजय दक्वी या रासेयो

ठेंग, प्रा. भिसे, प्रा. राहाटे, प्रा. मनगटे. प्रा साखरे ,प्रा. चन्नेकर, प्रा ब्राह्मणकर,प्रा गायकी ,डॉ. ठाक्र हॉ गवारे हॉ बेहरे हॉ मोरे डॉ उके, प्रा बनकर श्री शिराळ, श्री देशम्ख,श्री क्यटे,श्री खाडे, श्री धुरंधर, श्री गवई यांची उपस्थिती होती. कार्यक्रमाचे सूत्र संचालन रासेयो कार्यक्रम अधिकारी प्रा चाटे यांनी केले तर आभार प्रा.गटदुवार यांनी मानले. कार्यक्रमाला राष्ट्रीय सेवा योजना स्वयं सेवक व राष्ट्रीय छात्र सेनेच्या विविध ऑनलाईन कार्यक्रमाचे आव्हानाला प्रतिसाद म्हणून एकूण २५ रक्तदात्यांनी रक्तदान महाविद्यालयातील प्राध्यापक प्रा ढो स्वयंसेवकांनी अथक परिश्रम घेतले.

News Cutting: - Blood Donation Camp was organized on 27-12-2020 on the occasion Birth Anniversary of Dr. Panjabrao Alias Bhausaheb Deshmukh by N.S.S. Department.

Blood Donation Camp was organized on 27-12-2020 on the occasion of Birth Anniversary of Dr. Panjabrao Alias Bhausaheb Deshmukh by N.S.S. Department.

Road Safety awareness rally was organized on 15 January 2021.

Road Safety awareness rally was organized on 15 January 2021.

Activity Conducted for Environment and Sustainability 2020-2021

जागतिक पर्यावरण दिना निमित्त राज्यस्तरीय वेबिनार चे आयोज

बुलडाणा, ६ जून (गुड इव्हिनिंग सिटी)ः स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे दिनांक ०५ जून २०२१ रोजी जागतिक पर्यावरण दिवसाच्या निमित्ताने प्राणिशास्त्र विभागातर्फे राज्यस्तरीय वेबीनार चे आयोजन करण्यात आले आहे.दरवर्षी ५ जून रोजी जागतिक पर्यावरण दिन साजरा करण्यात येतो. पर्यावरणाबाबत लोकांमध्ये जागरुकता निर्माण व्हावी यासाठी या दिवसाचा महत्त्व आहे. मनुष्य आणि पर्यावरण यांचं दिवस अतूट नातं आहे. निसर्गाशिवाय मनुष्य जीवन शक्य नाही. परंतु माणूस आपल्या स्वार्थासाठी पर्यावरणाला हानी पोहोचवत आहे. वृक्षतोड होतेय, समुद्र-नद्या प्रदूषित केल्या जात आहेत. १९७२ पासून जागतिक पर्यावरण दिवस साजरा करण्यात येत आहे. संयुक्त राष्ट्राने १९७२ पासून ५ जून हा जागतिक पर्यावरण दिवस साजरा

पर्यावरण दिन म्हणून पाळला जातो. या वर्षी कोरोनाचा वाढता प्रादर्भाव लक्षात घेता या वर्षी स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालयात प्राणिशाश्त्र विभागातर्फे ऑनलाईन वेबिनारचे आयोजन करण्यात आले आहे, तरी महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनी या वेबीनार मध्ये आपला सहभाग नोंदवावा असे आव्हान महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.सुनील मामलकर सर आणि प्राणिशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ.अभय सी. ठाकूर यांनी केले आहे , कार्यक्रमासाठी अकोला येथील डॉ.मिलिंद शिरभाते हे प्रमुख व्याख्याते आहेत तर प्रमुख अतिथी डॉ. गुल्हाने सर आहेत, कार्यक्रमाचे आयोजन डॉ. अरुण बी. गवारे , डॉ. चित्रा डी. मोरे यांनी केले आहे. हा वेबीनार ११ जून रोजी घेण्यात येणार आहे.

News Cutting:- Online webinar on world Environment Day was organized on 05 July 2021 by the Department of Zoology.

श्री शिवाजी महाविद्यालयात

देशोन्नती वृत्तसंकलन...

मोताळा

श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व मोताळा, विज्ञान महाविद्यालय बुलढाणा येथे प्राणिशास्त्र विभागाच्या जागतिक वन्यजीव वतीने दिनाचे अवचैत्य साधून 'वन्यजीव आणि त्यांचे मेहरकर सर यांनी जागतिक वन्यजीव या विषयावर स्वंबर्धन' वेबिनारचे आयोजन ३ मार्च रोजी करण्यात आले गेले होते कॉविड-१९ चा प्रादुर्भाव लक्षात घेता वेबिनार ऑनलाईन पद्धतीने गूगल मीट च्या माध्यमातून घेण्यात आला. कार्यक्रमाला अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयातील इंग्रजी विषयाचे प्राध्यापक तथा आय क्यू ये सी संचालक

अविनाश मेहरकर सर यांची उपस्थिती होती. तसेच प्रमुख वक्ते म्हणून प्रा. डॉ. आर व्ही बहादूरे सर सहाय्यक प्राध्यापक, वसंतराव नाईक महाविद्यालय धारणी, अमरावती यांची उपस्थिती होती.

अध्यक्षीय भाषणामध्ये प्रा. अधिनाश यांचे महत्व आणि त्यांचे कार्य पटवून दिले. प्रमुख वक्ते प्रा. डॉ. आर व्ही बहादुरे सरांनी मेळघाटातील वन्यजीव आणि तेथील स्थानिक लोकांकडून त्याचे होणारे संरक्षण या विषयावर सविस्तर मार्गदर्शन आणि त्याचे महत्त्व पटवून

कार्यक्रमाचे आयोजन प्राणिशास्त्र संख्येने उपस्थित होते. (ता.प्र)

विभागाचे विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. अभय ठाकूर यांनी तर सूत्रसंचालन व आभार प्रा. डॉ. अरुण गवारे यांनी केले प्रमुख वत्त्यांचा परिचय प्रा. डॉ. चित्रा मोरे मॅडम यांनी केला.

कार्यक्रमाची तांत्रिक बाजू प्रा. भास्करराव भिसे, प्रा. निलेश रहाटे, प्रा. नागेश गडूवार, घ्रा. दादा मनगटे, प्रा. डॉ. राहुल उके यांनी सांभाळली. कार्यक्रम आयोज नासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. सुनील मामलक्द्र सर याचे मार्गदर्शन लॉभले. महाविदयालयातील कार्यक्रमाला प्राध्यापक तसेच संशोधक विध्यार्थी, महाविद्यालयातील विध्यार्थी मोठ्या

Sat, 06 March 2021

the https://deshonnati.digitaledition.in/c/58888330

News Cutting:- Online National Wildlife Day was celebrated in the college. Keynote speaker Prof. Dr. R.V. Bahadure (Vasantrao Naik Mahavidyalay Dharani said the importance of World Wildlife Day on 3 March 2021.

बुलडाणा, १५ जून (गुड इव्हिनिंग सिटी) :स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे दिनांक ११ जून २०२१ रोजी जागतिक पर्यावरण दिवसाच्या निमित्ताने प्राणिशास्त्र विभागातर्फे राज्यस्तरीय वेबीनार चे आयोजन करण्यात आले होते.दरवर्षी ५ जून रोजी जागतिक पर्यावरण दिन साजरा करण्यात येतो, पर्यावरणाबाबत लोकांमध्ये जागरुकता निर्माण व्हावी यासाठी या दिवस-ाचा महत्त्व आहे. पर्यावरण आपल्यासाठी खप महत्वाचे आहे कारण या पर्यावरणातून मानवाला आवश्यक असलेल्या गोष्टी प्राप्त होतात जसे की फळ, फल, भोजन, इंधन इ . त्याचप्रमाणे सर्व सजीव सृष्टीला आणि मानवाला जीवन जगण्यासाठी अत्यंत आवश्यक अस-लेले शुद्ध ऑक्सिजन हे पर्यावरणातूनच मिळते. तसेच पर्यावरण आपल्याला पिण्यासाठी व दैनंदिन वापरासाठी उपयुक्त असलेले पाणी, घरे बांधण्यासाठी लाकुड इ. सर्व काही देते. याचा उपयोग मानव आपल्या दैनंदिन जीवनामध्ये करतो. पर्यावरण आपणांस आवश्यक अस-लेले संसाधने पुरवते. सर्व सजीव व त्यांच्या भोवतीचे

पर्यावरण एकात्मपणे परावलंबी असतात. मानवाचे जीवन हे पंच-तत्वांवर अवलंबून आहे. जसे की भूमी, जल, अग्री, आकाश आणि वायू, मानव हा पर्यावरणातील अविभाज्य घटक आहे. कारण मानवाने आपल्या बुद्धिमत्तेचा वापर करून या पर्यावरणाकडून आपल्याला हवा तसा विकास करून घेतला आहे. परंत आज आधुनिकीकरण पर्यावरणाला हानी पोहचवत आहे. पर्यावरण आणि मानव यांचे परस्पर संबंध नेहमी बदलत असतात. आधुनिक तंत्रज्ञानापूर्वी मानव अतिशय साध-पणाने आयुष्य जगत होता. पण जसजशी माणसाची प्रगती होत गेली तसतशी माणसाने पर्यावणाचा ऱ्हास करायला सुरुवात केली. आज मोठ्या प्रमाणात लोकसंख्याही वाढत आहे. लोकसंख्या वाढत असल्यामळे मानवाच्या गरजाही मोठ्या प्रमाणावर वादल्या आहेत. मानव घरे बांधण्यासाठी जंगलतोड तसेच वृक्षांची तोड करू लागला त्यामुळे प्राण्यांचे आयुष्य धोक्यात आले आहे. जंगल तोड झाल्यामुळे मानवाची वस्ती वादू लागली आणि पर्यावरणाचा समतोल बिघडु लागला आहे. त्यामुळे अनेक प्रद्-

षणाच्या समस्यासुद्धा उद्भवू लागल्या आहेत.पर्यावरणा विषयी सखोल माहिती डॉ.शिरभाते सरांनी विद्यार्थ्यांना दिली. या वर्षी कोरोनाचा वाढता प्रादुर्भाव लक्षात घेता या स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालयात प्राणिशास्त्र विभागातर्फे ऑनलाईन वेबिनारचे आयोजन करण्यात आले होते. डॉ. गुल्हाने सर यांनी प्रमुख उपस्थिती दर्शवित विद्यार्थ्यांना पर्यावणप्रेमी कसे बनावे हे समजावन सांगितले, त्याचप्रमाणे महाविद्यालयाचे प्राचार्ये डॉ.सूनील मामलकर सर यांनी विद्यार्थ्यांना पर्यावरणाविषयी अमृत्य मार्गदर्शन केले . कार्यक्रमाचे सुत्रसंचालन प्राणीशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. अभय ठाकुर यांनी केले , तसेच डॉ. चित्रा मोरे आणि डॉ. अरुण गवारे यांनी कार्यक्रमाचे आयोजन केले. महाविद्यालयाचे ज्येष्ठ प्रा. अविनाश मेहेरकर यांनी कार्यक्रमाचे आभार प्रदर्शन केले .तसेच या कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील सर्वे प्राध्यापक वर्ग उपस्थित होते , त्याचप्रमाणे इतर महाविद्यालयातील प्राध्यापक वर्ग आणि विद्यार्थी यांनी आपली बहमूल्य उपस्थिती या कार्यक्रमासाठी दर्शविली.

News Cutting: Guest lecture was organized on 11 June 2021 under Department of Zoology on the occasion of World Environment Day. Dr. Milind Shirbhate gave in depth information on environment.

जागतिक पर्यावरण दिवस निमित्त श्री.शिवाजी महाविद्यालयात राज्यस्तरीय वेबिनार चे

मोताळाःस्थानिक श्री शिवाजी आपल्या स्वार्धासाठी पर्यावरणाला आयोजन करण्यात आले आहे , तरी जीवन शक्य नाही. परंतु माणूस विभागातर्फे ऑनलाईन वेबिनारचे जून रोजी घेण्यात येणार आहे.

कला, वाणिज्य व विज्ञान हानी पोहोचवत आहे. वृक्षतोड महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनी या महाविद्यालय मोताळा येथे दिनांक होतेय, समुद्र-नद्या प्रदूषित केल्या वेबी नार मध्ये आपला सहभाग ०५ जून २०२१ रोजी जागतिक जात आहेत. १९७२ पासून नोंदवावा असे आव्हाहन पर्यावरण दिवसाच्या निमित्ताने जागतिक पर्यावरण दिवस साजरा महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. विभागातर्फं करण्यात येत आहे. संयुक्त राष्ट्राने सुनील मामलकर सर आणि राज्यस्तरीय वेबीनार चे आयोजन । १९७२ पासून ५ जून हा जागतिक । प्राणिशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. करण्यात आले आहे. दरवर्षी ५ जून पर्यावरण दिवस साजरा करण्याचं अभय सी. ठाकूर यांनी केले आहे रोजी जागतिक पर्यावरण दिन जाहीर केलं. तेव्हापासून दरवर्षी , कार्यक्रमासाठी अकोला येथील साजरा करण्यात येतो. ५ जून हा जागतिक पर्यावरण दिन डॉ.मिलिंद शिरभाते हे प्रमुख पर्यावरणाबाबत लोकांमध्ये म्हणून पाळला जातो. या वर्षी व्याख्याते आहेत तर प्रमुख जागरकता निर्माण व्हावी यासाठी कोरोनाचा वाध्ता प्रादुर्भाव लक्षात अतिथी डॉ. गुल्हाने सर आहेत, या दिवसाचा महत्त्व आहे. मनुष्य घेता या वर्षी स्थानिक श्री शिवाजी कार्यक्रमाचे आयोजन डॉ. अरुण आणि पर्यावरण यांचं दिवस अतूट कला , वाणिज्य आणि विज्ञान बी. गवारे , डॉ. चित्रा डी. मोरे नातं आहे. निसर्गाशिवाय मनुष्य महाविद्यालयात प्राणिशाश्त्र यांनी केले आहे . हा वेबीनार ११

News Cutting: - Guest lecture was organized on 11 June 2021 under Department of Zoology on the occasion of World Environment. Dr. Milind Shirbhate gave in depth information on environment.

Brochure: - Online Essay competition was organized by Department of Zoology on the occasion of Biodiversity Day on 25 May 2021.

News Cutting: - State level essay competition was organized by Department of Zoology on 22 May 2021.

डार्विन्सचे विज्ञानातील योगदान विषयावर व्याख्यानचे आयोजन

मोताळाःस्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान विस्ततपणे मार्गदर्शन वेज्ले महाविद्यालय मोताळा येथे दिनांक डार्विनच्या 'ओरिजिन ऑफ १२फेड्स्वारी २०२१ रोजी स्पिसीज ,उत्क्रांतीचा सिद्धांत उत्क्रांतीचा सिद्धांत मांडणारे याविषयावर भर दिला. कार्यक्रमाचे मोताळा येथील महाविद्यालय उत्क्रांतीचे जनक चार्ल्स डार्विन अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. एस.डब्लू. यांच्या जन्मदिना निमित्त मामलकर सर यांनी डार्विनचा माहिती स्वतः च देत आहेत. हे प्राणिशास्त्र विभागाने गेस्ट सिद्धांत म्हणजे प्राण्यांचा सर्व शक्य झाले नवीन माहिती लेक्चरचे आयोजन केले होते. निसर्गाशी जुळवून घेण्याचा प्रवास तंत्रज्ञानाने. व्याख्यानाचा विषय डार्विन चे विइ असे विषद केले. विद्यार्थ्यांना गानातील योगदान हा होता यासाठी मार्गदर्शन करताना त्यांनी काही वनस्पतीशास्त्र विभागाने झाडाच्या प्रमुख वक्ते डॉ. मिलिंद व्ही. लुप्त होत गेलेल्या प्राण्यांविषयी नावाच्या प्लेट्स तयार केल्या आहेत गायकवाड, प्राणिशास्त्र विभाग थोडक्यात विचार व्यक्त केले. प्रमुख, कै. दुर्गा क. बनमेरु विज्ञान कार्यक्रमाचे आभार डॉ अरुण गवारे व कुळा सोबत एक क्यू. आर. कोड महाविद्यालय लोणार हे होते. यांनी मानले कार्यक्रमाच्या लावला आहे, ज्याला स्कॅन केले करण्यात आला आहे. त्यासोबत कार्यक्रमाचे आयोजन प्राणिशास्त्र यशस्वितेसाठी वनस्पतीशास्त्र असता त्या झाडाविषयी संपूर्ण त्या झाडाचे विभाग प्रमुख डॉ. अभय सी. ठाकूर विभाग प्रमुख डॉ प्रवीण अ. ठेंग, माहिती आपल्याला बघता येते. आपल्याला बघता येते. ही सर्व व्याख्याते डॉ. गायकवाड सरांनी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. यासारख्या बाबींचा समावेश

डार्विनच्या उत्कांती विषयावर

देतात स्वतः ची माहिती

श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथील उपक्रम

स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविदयालय परिसरातील झाडे आता स्वतः ची

महाविद यालयाती ल ज्यावर त्या झाडाचे शास्त्रीय नाव

छायाचित्र यांनी केले, कार्यक्रमाचे संचालन डॉ. राहुल डब्लू, उके, प्रा. शुभम माहितीमध्ये शास्त्रीय नाव, कुळ, माहिती पि.डी.एफ. रूपामध्ये डॉ स्निनल मामलकर यांचा ,संयोजक डॉ.अरुण बी. गवारे,तर एस. साखरे सर यांनी तांत्रिक अधिवास, जगामध्ये कोठेकोठे उपलब्ध होते. माहिती तंत्रज्ञान मार्गदर्शनात काम वेठ्छे. प्रमुख वक्त्यांची ओळख डॉ.चित्रा बाजू सांभाळली. कार्यक्रमाला आध्ळतो, फुलांचा कालावधी, खास क्षेत्राचा वापर करून एका नवीन विद्यार्थ्यां मध्ये या क्यू. आर. डी. मोरे यांनी केली. प्रमुख प्राध्यापक वर्ग व विद्यार्थी वैशिष्टे व औषधी गुणधर्म/ उपयोग पद्धतीने झाडांणविषयी माहिती कोड सह नावाच्या पाद्यांचा उपलब्ध करण्यासाठी वनस्पती

ठेंग, प्रा शुभम साखरे व डॉ राहुल उके यांनी महाविद्यालयाचे प्राचार्य

News Cutting: - Identify information about trees, Department of Botany making name plates and applied to the trees containing Q.R. code. After scanning the code, the complete information of the tree will be downloaded in PDF.

श्री शिवाजी महाविद्यालयात वन संवर्धन दिन साजरा

लखन पाटील

मोताळा : स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे दिनांक २३ जुलै ला वन संवर्धन दिन साजरा करण्यात कन्या वन समृद्धी योजनेचा लाभ घेण्याचे केले आवाहन थोरात साहेब यांनी केले. वनस्पतीशास्त्र विभाग व संयुक्त विद्यमाने एम. ओ. आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाला प्रमुख

थोरात साहेब, वनक्षेत्रपाल, सामाजिक वनीकरण वनक्षेत्र मोताळा उपस्थित होते. यु. अंतर्गत या कार्यक्रमाचे प्रा सौ. नंदा मास्कर मॅडम, साहेबांनी

मा. थोरात साहेबांचे वृक्ष देऊन स्वागत केले.तर थोरात साहेबांनी सामाजिक यावेळी कार्यक्रमाचे अध्यक्ष वनीकरण विभागाच्या वतीने सामाजिक वनीकरण विभाग मा. प्राचार्य डॉ स्नील पांडे सर मा. प्राचार्य डॉ स्नील पांडे परिक्षेत्र मोताळा यांच्या तर प्रा. डॉ सुनील मामलकर सर यांना ताम्हण/ जारुळ वृक्ष वनविभागाच्या प्रा. अविनाश मेहरकर यांची विविध योजनांविषयी माहिती

समृद्धी 'योजनेचा घेण्यासाठी समाजात जनजागृती करावी असे आवाहन केले. या योजने भिसे, प्रा. पराग ब्राह्मणकर, अंतर्गत ज्या कुटुंबात कन्यारत्न प्रा. हिरनवाळे, प्रा. दादा जन्माला आले त्या कुटंबाला सर, प्रा. विजय धुमाळ सर, भेट दिले. यावेळी मा. थोरात ५ फळवृक्ष व ५ सागवान वक्ष सामाजिक वनीकरण विभागामार्फत मोफत देण्यात मोरे मॅडम, प्रा. रामेश्वर प्रमुख उपस्थिती होती.या दिली व महाविद्यालयीन येतात अशी माहिती त्यांनी कार्यक्रमात प्राचार्य साहेबांनी विद्यार्थ्यांनी ''कन्या वन दिली. यावेळी राष्ट्रीय छात्र विद्यार्थी उपस्थित होते.

सेनाच्या व राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या महाविद्यालयाच्या वृक्षरोपट्याचे वाटप करण्यात आले. या प्रसंगी पुरुषोत्तम चाटे, प्रा.दिनेश ढगे.प्रा. डॉ प्रविण ठेंग. डॉ राहल उके, प्रा. श्भम साखरे, प्रा. नागेश गट्टवार, डॉ अभय ठाकर. अरुण गवारे, प्रा. भास्करराव मनगटे, प्रा. निलेश रहाटे, प्रा. प्रतिक गायकी, प्रा.डॉ सप्रिया बेहरे मॅडम, डॉ चित्रा बनकर व महाविद्यालयाचे

News Cutting:- Forest Conservation Day was celebrated in the college under the Department of Botany on 23 July 2021. The chief Guest was forest Ranger Vishwas Thorat.

Tree plantation on 26.07.2021 on the occasion of Kargil Vijay Divas by N.C.C Students.

Tree plantation on 24.07.2021 on the occasion of Kargil Vijay Divas by N.C.C Students.

Activity Conducted for Ethics 2020-2021

श्री शिवाजी महाविद्यालयात महापरिनिर्वाण दिन साजरा

मोताळाः ६ डिसेंबर ला स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविदयालय मोताळा येथे भारतीय घटनेचे शिल्पकार तथा महामानव ,ज्ञानसर्य डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचा ६४ वा महापरिनिर्वाण दिन साजरा करण्यात आला. प्राचार्य .डॉ एस.डबल्यू. मामलकर सरांनी बाबासाहेबांच्या प्रतिमेचे पूजन व हारार्पण केले.आपल्या भाषणात बाबासाहेबांनी आपले संपूर्ण आयुष्य दिलत,शोषित, वंचित ,आर्थिक शिक्षणासाठी, जाती-पातीचे बंधन बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या मांडले. या कार्यक्रमात उपस्थीत कार्यक्रमात प्रमुख उपस्थिती म्हणून तोडण्यासाठी ,प्रत्येक माणसाला दुरदृष्टिकोणाची फलश्रुती आहेअसे सर्व प्राध्यापक वृंद व शिक्षकेत्तर प्रा. भास्कर भिसे ,प्रा. निलेश राहाटे, माणुस म्हणून जगण्याचा अधिकार मत मांडले. तर प्रमुख वक्ते म्हणून कर्म चारी देण्यासाठी, घटना निर्मिती, बोलतांना रासेयो कार्यक्रम बाबासाहेबांच्या प्रतिमेला चननेकर,श्री पुरुषोत्तम कुयटे, श्री शेती,शेतकरी, मजुर, नादीजोड अधिकारी प्रा.पुरुषोत्तम चाटे यांनी अभिवादन केले. या कार्यक्रमाचे संजय किंनगे व श्री वासुदेव खाडे प्रकल्प या व अशा अनेक गोष्टीसाठी वर्तमान काळात यशस्वीपणे जीवन संचालन डॉ. अरुण गवारे यांनी यांची होती कार्यक्रमाचे आभार खर्ची केले. त्यामुळे आज आपला जगण्यासाठी बाबासाहेबांच्या केले. कार्यक्रमाचे नियोजन प्रा. दादा प्रा. नागेश गटट्वार यांनी मानले.

लो कां साठी, पादाक्रांत करत आहे. ही सर्व किमया प्रेरणा देत राहील असे विचार सुभाष धुरंदर यांनी केले. या यां नी

देशा विकासाची नवं नवी शिखरे विचारांची ऊर्जा आपल्याला सदैव मनगटे,प्रा.पराग ब्राह्मणकर व श्री स्ध्वा डॉ.राह्ल

News Cutting: 64th Mahaparinirvan Day was celebrated in the college on 6 December 2020.

डार्विन्सचे विज्ञानातील योगदान विषयावर व्याख्यानचे आयोजन

मोताळाः स्थानिक श्री शिवाजी डार्विनच्या उत्क्रांती विषयावर कला, वाणिज्य व विज्ञान विस्तृतपणे मार्गदर्शन वेठले. महाविद्यालय मोताळा येथे दिनांक डार्विनच्या 'ओ रिजिन ऑफ १२फेंड्स्वारी २०२१ रोजी स्पिसीज ,उत्क्रांतीचा सिद्धांत उत्क्रांतीचा सिद्धांत मांडणारे याविषयावर भर दिला. कार्यक्रमाचे उत्क्रांतीचे जनक चार्ल्स डार्विन अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. एस. इब्लू. प्राणिशास्त्र विभागाने गेस्ट सिद्धांत म्हणजे प्राण्यांचा लेक्चरचे आयोजन केले होते. निसर्गाशी जुळवून घेण्याचा प्रवास व्याख्यानाचा विषय डार्विन चे विङ् असे विषद केले. विधार्थ्याना गनातील योगदान हा होता यासाठी मार्गदर्शन करताना त्यांनी काही प्रमुख वक्ते डॉ. मिलिंद व्ही. गायकवाड, प्राणिशास्त्र विभाग प्रमुख,कै. दुर्गा क. बनमेरु विज्ञान कार्यक्रमाचे आभार डॉ अरुण गवारे महाविद्यालय लोणार हे होते. कार्यक्रमाचे आयोजन प्राणिशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. अभय सी. ठाकूर यांनी केले, कार्यक्रमाचे संचालन डॉ. राहुल डब्लू. उके, प्रा. ,संयोजक डॉ. अरुण बी. गवारे,तर प्रमुख वक्त्यांची ओळख डॉ.चित्रा बाजू सांभाळली. कार्यक्रमाला डी.मोरे यांनी वेञ्ली. प्रमुख व्याख्याते डॉ. गायकवाड सरांनी

स्पिसी ज', उत्क्रांती चा सिद्धांत उत्क्रांतीचे जनक चार्ल्स डार्विन अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. एस.डब्लू. यांच्या जन्मदिना निमित्त मामलकर सर यांनी डार्विनचा प्राण्यां चा लुप्त होत गेलेल्या प्राण्यांविषयी थोडक्यात विचार व्यक्त केले. यांनी मानले.कार्यक्रमाच्या यशस्विते साठी वनस्पती शास्त्र विभाग प्रमुख डॉ प्रवीण अ. ठेंग, एस. साखरे सर यांनी तांत्रिक प्राथ्यापक वर्ग व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

News Cutting:- Department of Zoology organized Guest lecture on Darwin's contribution to science on 12 February 2021.

शिवाजी महाविद्यालय मोताळात ऑनलाईन व्याख्यान

Attitude Matters A lot अर्थात वृत्ती खूप महत्त्वाची आहे:सचीन बुरघाटे

मोताळाः २५ ऑगस्ट ला स्थानिक आपण वावरत असलो तर श्री शिवाजी कला,वाणिज्य व विङ आपली प्रगती नक्की होते.आपण ान महाविदयालय मोताळा येथे को णत्या ऑनलाइन पद्धतीने आंतराष्ट्रीय आलो, आपली परिस्थिती कशी आहे ख्याती चे वक्ते व मानव या गोष्टीला काही महत्व नसते तर विकासाकरिता कटिबद्ध आपली असलेल्या अस्पायर अकॅडमी चे मिळविण्यासाठी असलेली तीव संचालक मा. सचिन बुरघाटे इच्छाशक्ती व प्रमाणिक प्रयत्न यांचे झूम ॲंप द्वारे ऑनलाइन आवश्यक असतात. शेवटी त्यांनी लाईव्ह व्याख्यान आयोजित विद्यार्थ्यांच्या प्रश्नांचे व शंकांचे बुरघाटे सर यांनी आयुष्यात प्रास्ताविक प्रा. अविनाश मेहेरकर मास्कर, वृत्तीला फार महत्व असते या सर यांनी वेठले. अध्यक्षीय

एखादी विचार असणाऱ्या लोकसमूहात मध्ये डॉ. सुनिल मामलकर, पहिली बैठक व्यवस्था श्री प्रापुरुषोत्तम चाटे यांनी केले. ३

करण्यात आहे होते. सचिन त्यानी निरसन केले. कार्यक्रमाचे प्रा. विजय धुमाळ,प्रा. सौ. नंदा पुरुषोत्तम कुयटे, श्री सुभाष व

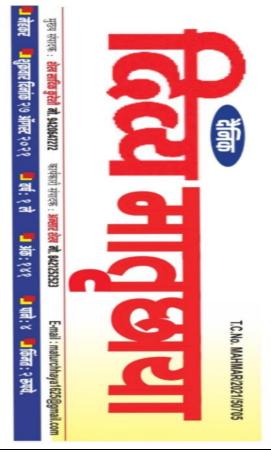
यां ची होती. धुरंधर, श्री वासुदेव खाडे यांनी ह कार्यक्रमात तांत्रिक व्यवस्था केली.कार्यक्रमाला महाविद्यालया ३ विषयावर बोलतांना आयुष्यात मनोगतात प्राचार्य डॉ.सुनिल प्रा.नागेश गट्टूवार, प्रा.प्रतिक तील सर्व प्राध्यापक वृंद राष्ट्रीय र अडचणी असंख्य येतात त्यांना पांडे सर यावेळी सरांनी सचिन गायकी,प्रा. निलेश राहाटे, प्रा. सेवा योजना व राष्ट्रीय छात्र सेनेचे 🕺 संधी मानून आपली प्रगती कसा घडला यावर प्रकाशझोत भास्करराव भिसे,डॉ.चित्रा विद्यार्थी उपस्थित होते. आभार हं करायची असते. सकारात्मक टाकला.तर प्रमुख उपस्थिती मोरे.प्रा.दादा मनगटे यांनी प्रदर्शन रसेयो कार्यक्रम अधिकारी 🥫

वनात एंड

अजहर शाह

मोताळा: दि-25 ऑगस्ट ला स्थानिक श्री शिवाजी कला,वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे ऑनलाइन पद्धतीने आंतराष्ट्रीय ख्यातीचे वक्ते व मानव विकासाकरिता कटिबद्ध असलेल्या अस्पायर अकॅडमी चे संचालक *मा. सचिन बुरघाटे* यांचे झूम अँप द्वारे ऑनलाइन लाईव्ह व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते.सचिन बुरघाटे सर यांनी आयुष्यात वृत्तीला फार महत्व असते या विषयावर बोलतांना आयुष्यात अडचणी असंख्य येतात त्यांना संधी मानून आपली प्रगती करायची असते. सकारात्मक विचार असणाऱ्या लोकसमूहात आपण वावरत असलो तर आपली प्रगती नक्की होते.आपण कोणत्या वातावरणातून आलो,आपली परिस्थिती कशी आहे या गोष्टीला काही महत्व नसते तर आपली एखादी गोष्ट मिळविण्यासाठी असलेली तीव्र इच्छाशक्ती व प्रमाणिक प्रयत्न आवश्यक असतात. शेवटी त्यांनी विद्यार्थ्यांच्या प्रश्नांचे व शंकांचे त्यानी निरसन केले.कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा.अविनाश मेहेरकर सर यांनी केले.अध्यक्षीय मनोगतात प्राचार्य डॉ.सुनिल पांडे सर यावेळी सरांनी सचिन कसा घडला यावर प्रकाशझोत टाकला.

News Cutting: - Online guest lecture was organized in the college on 25th August 2021. The topic of the lecture was "Attitude Matters A lot". The Guest speaker Aspire Academy Director Sachin Burghate.

Activity Conducted for Gender Sensitization 2019-20

Beti Bachao Beti Padhav program was conducted in the college on 24 Feb 2020

Students participating and asking questions during Beti Bachao Beti Padhao program.

A chain of Integrated Child Protection Scheme (ICPS) was created in the college in Beti Bachao Beti Padhao program.

News Cutting: - A tribute was paid to Dr. Priyanka Reddy in the college on 28 November 2019.

घटनाचा सर्व स्तरातून निषेध झाला कार्य क्रमाला प्रा.सौ.मस्कर संख्ये ने उपस्थित होते.

करण्यात आला व श्रद्धां जली अर्पण) वाईट कृत्य करणाऱ्या नराधमां ना हा ि द्या ल या ता ि ल करण्यात आली. या प्रसंगी अध्यक्ष काशी ची शिक्षा झाली पाहिजे प्राध्यापक,शिक्षकेत्तर कर्मचारी, म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य .त्यानंतर सामूहिक श्रद्धांजली रासेयो स्वयं मसेवक,

हाँ. एच.जी.पाटील. यांनी आशा अर्पण करण्यात आली.या

महाविद्यालयातील विद्यार्थी मोठ्या

Activity Conducted for Human Values 2019-20

श्री शिवाजी महाविद्यालयाच्या वतीने ४० कुटूंबाना अन्नधान्य वितरीत

मोताळाःकोरोना आजाराचा प्रादुर्भाव व संसर्ग रोखण्यासाठी पाचळा टप्प्यातील लॉकडाऊन वाढविण्यात आले.देश भरातील सर्वच कामे ठप्प पडली असुन मोल-मजुरी करून आपल्या कुटुंबाचा उदरनिर्वाह करणाऱ्या वर उपासमारीची वेळ । आली आहे देशभरात कोरोना । आजाराचा प्रादुर्भाव दिवसेंदिवस वाढत असुन दिवसा काठी कोरोनाच्या रुग्णा मध्ये झपाट्याने ा वाढ होत आहे कोरोनाच्या प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी लॉकडाऊन व संचारबंदी लागू करण्यात आली उ आहे त्यामुळे हाथवर काम करून पोट भरणाऱ्या गरज् ना अनुषंगाने आज मंगळवार ९ जुन २०२० रोजी श्री शिवाजी शिक्षण

संस्था अमरावती द्वारा संचालित श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विइ आले यावेळी महाविद्यालयाचे गान महाविद्यालयाच्या प्राध्यापक, प्राचार्य डॉ.सुनील मामलकर, प्राध्यापीका व कर्मचाऱ्यांच्या शहरातील प्रतिष्ठित नागरिक उपासमारीची वेळ आली आहेत्या वतीने मोताळा शहरातील ४० अशोक दादा पाटील, शरदचंद्र कुटुं बाच्या घरी जाउन सोशल पाटील, डॉ संजय पाटील, प्राध्यापक

धान्याच्या किट चे वाटप करण्यात डिस्टन्स चे पालन करीत अन्न व कर्मचारी वृंद उपस्थित होते.

News Cutting:- Food was distributed to the needy families during the COVID-19 period. 9 June 2020.

महाविद्यालयाच्या वतीने ४० कुटुंबाना अन्नधान्य वाटप

मोताळा, ९ जून (गुड इव्हिनिंग सिटी): कोरोना आजाराचा प्रादर्भाव व संसर्ग रोखण्यासाठी पाचव्या टप्प्यातील लॉकडाऊन वाढविण्यात आले असून राज्यात लॉकडाउन सह संचारबंदी लाग् आहे कोरोना आज-ाराने जगभरात थैमान घातले असतांना लॉकडाउन च्या परिस्थिती मध्ये देश भरातील सर्वच कामे ठप्प पडली असन मोल-मज्री करून आपल्या कुटुंबाचा उदरनिर्वाह करणाऱ्या वर उपासमारीची

हाथवर काम करून पोट भरणाऱ्या गरज् ना उपासमारीची वेळ आली अनुषंगाने त्या मंगळवार ९ जुन २०२० रोजी श्री शिवाजी शिक्षण संस्था अमरावती द्वारा संचालित श्री शिवाजी कला म हा विद्याल याच्या प्राध्यापक,प्राध्यापीका कर्मचाऱ्यांच्या वतीने मोताळा शहरातील ४० क्ट्रंबाच्या घरी

वेळ आली आहे देशभरात कोरोना आजाराचा प्रादुर्भाव दिवसेंदिवस वाढत असून दिवसा काठी कोरोनाच्या रुग्णा मध्ये झपाट्याने वाढ होत आहे कोरोनाच्या प्रादर्भाव रोखण्यासाठी लॉकडाऊन व संचारबंदी लागु करण्यात आली आहे त्यामुळे जाउन सोशल डिस्टन्स चे पालन करीत अन्न धान्याच्या किट चे वाटप करण्यात आले यावेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ-सुनील मामलकर, अशोक पाटील, शरदचंद्र पाटील, डॉ-संजय पाटील, प्राध्यापक व कर्मचारी वृंद उपस्थित होते.

News Cutting: - Food was distributed to the needy families during the COVID-19 period. 9 June 2020.

Food Grain Packets were distributed to the needy families during the COVID-19 period. 9 June 2020.

Food Grain Packets were distributed to the needy families during the COVID-19 period. 9 June 2020.

शिवाजी कला महाविद्यालयात कोरोना जनजागृती

मोताळा (प्रतिनिधी)ः स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य आणि विइ गन महाविद्यालय येथील प्राणिशाश्त्र विभागातर्फे बीएससी भाग दोन च्या विद्यार्थ्यांनी लोकांमध्ये कोरोना विषयी जागृगता निर्माण करण्यासाठी पोस्टर तयार करण्यात आले होते. घरी राहून सोशल मीडिया चा वापर करून लोकांना घरी राहण्याचा संदेश देण्यात आला. तसेच प्राणिशाश्त्र विभागातर्फे कोरोना बाबत जनजागृती करण्यासाठी कोरोना विषयी प्रश्नमंजुषा तयार करण्यात आली होती. ही प्रश्नमंजुषा स्पर्धेत जवळपास ५०० हुन अधिक लोकांनी घरी बसूनच आपला सहभाग नोंदविला आणि कोरोना विषयी माहिती मिळवून घेतली. या स्पर्धंच्या सर्व स्पर्धकांना महाविद्यालयातर्फे आणि प्राणिशाष्ट्रत्र विभागातर्फे

ऑनलाईन प्रमाणपत्र सुद्धा देण्यात आले. या स्पर्धं चे आयोजन महाविद्यालयाच्या प्राचार्य डॉ. प्राणिशाश्त्र विभाग प्रमुख प्रा. डॉ.

आणि प्रा. डॉ. अरुण गवारे यांनी एच. जि. पाटील यांच्या अभय ठाकूर, प्रा. डॉ. चित्रा मोरे मार्गदर्शनाखाली वेठले.

News Cutting:- Students of the college created different types of posters during the Corona period and Spread awareness about it.

National Service Scheme Volunteers collected funds for the flood victims and contributed to the Chief Minister's Relief Fund.

National Service Scheme Volunteers collected funds for the flood victims and contributed to the Chief Minister's Relief Fund.

National Service Scheme Volunteers collected funds for the flood victims and contributed to the Chief Minister's Relief Fund.

During the NSS Camp, Blood group, Hemoglobin and HIV AIDS of the students were checked.

During the NSS Camp, Blood group, Hemoglobin and HIV AIDS of the students were checked.

Pulse polio vaccination awareness was created during the NSS Camp.

श्री शिवाजी कला,वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात रासेयो तर्फे करोना विषाणू जनजागृती कार्यक्रम्

मोताळाःस्थानिक श्री शिवाजी कला,वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने करोना विषाण् विषयी जाणीवजागृती करण्यासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एच.जी.पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला.संपूर्ण जगात थैमान घातलेल्या संसर्गजन्य आजाराविषयी माहिती म्हणून

महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना आजाराविषयी आपल्या कुटुंबाला, कार्यक्रमात बैठक व्यवस्था रसायन ऑडिओ-व्हीडिओ उपकरणाद्वारे समाजाला आणि गावाला जागरूक शास्त्र विभागतील प्रा.नागेश माहितीपर कार्यक्रम आयोजित करून या संकटाला सामोरे जाण्याचे गट्टूवार व तांत्रिक साहाय्य भैतिक केळा.विद्यार्थ्यांना या आजाराची आव्हान वेञ्ळे. कार्यक्रमात शास्त्र विभागातीळ प्रा.राम बनकर जाणीव व्हावी ,त्याची लक्षणे व उपाय महाविद्यालयाचे प्राध्यापक सर यांनी सहकार्य केले.आभार आणि खबरदारी विषयी उपयुक्त वृंद्र,शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विद्यार्थी प्रदर्शन रासेयो कार्यक्रम अधिकारी

टिप्स दिल्या.विद्यार्थ्यांना या मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.या प्रा.पुरुषोत्तम चाटे यांनी केले.

राष्ट्रीय सेवा योजनेच्यावतीने मोताळा येथे कोरोना विषाणू जनजागृती कार्यक्रम

मोताळा, १२ मार्च (गृड इब्हिनिंग सिटी) : आज दिनांक १२ मार्च रोजी स्थानिक श्री शिवाजी कला,वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने करोना विषाण् विषयी

जाणीवजागृती करण्यासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य हाँ. एच.जी.पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला.संपूर्ण जगात थैमान घातलेल्या संसर्गजन्य आजाराविषयी माहिती म्हणून महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना ऑडिओ-व्हीडिओ उपकरणाद्वारे माहितीपर कार्यक्रम आयोजित केला. विद्यार्थ्यांना या आजाराची जाणीव

व्हावी,त्याची लक्षणे व उपाय आणि खबरदारी विषयी उपयुक्त टिप्स दिल्या, विद्यार्थ्यांना या आजाराविषयी क्ट्रंबाला, समाजाला जाणि गावाला जागरूक करून या संकटाला सामोरे जाण्याचे आव्हान केले. कार्यक्रमात महाविद्यालयाचे प्राध्यापक वृंद,

शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उप-स्थित होते. या कार्यक्रमात बैठक व्यवस्था रसायन शास्त्र विभागतील प्रा.नागेश गट्टवार व तांत्रिक साहाय्य भैतिक शास्त्र विभागातील प्रा.राम बनकर सर यांनी सहकार्य केले. आभार प्रदर्शन रासेयो कार्यक्रम अधिकारी प्रा.पुरुषोत्तम चाटे यांनी केले.

News Cutting:- CORONA Virus awareness program was organized in the college by NSS Department on 12 March 2020.

Voter awareness rally was organized from the college on 25 January 2020.

College students helping blind and disabled person to reach polling booth to vote.

World AIDS awareness rally was organized from the college on 30 November 2019.

श्री शिवाजी महाविद्यालयात राष्ट्रीय शेतकरी दिवस साजरा

मोताळा (प्रतिनिधी)स्थानिक श्री शिवाजी महाविद्यालयात आज २३ डिसेंबर ला राष्ट्रीय शेतकरी दिवस साजरा करण्यात आला या कार्यक्रमात अध्यक्ष स्थानी मराठी विभाग प्रमुख प्रा.सौ.मस्कर मॅडम, प्रमुख वक्ते प्रा. धुमाळ सर म्हणाले की एकत्र कुटुंब पद्धती चा ऱ्हास ही

शेतकरी आत्महत्या होण्यामागे प्रमुख विद्यार्थ्यांनी शिक्षण घेतांना आपल्या विभाग प्रमुख प्रा. चाटे सर यांनी कारण आहे.विदयार्थ्यांनी आपल्या गरजा मर्यादित ठेवल्या पाहिजे.या केले तर संचालन बी.ए. भाग १ आई विडलांचा आदर - सत्कार केला कार्यक्रमात बी.ए. भाग ३ चे विद्यार्थी चा विदयार्थी विजय दळवी यांनी पाहिजे. अध्यक्ष पदावरून बोलतांना दिलीप पवार आणि रवींद्र सातव केले तर आभार प्रदर्शन कु. मापारी प्रा.मास्कर मॅडम म्हणाल्या की आणि बी.ए. भाग १ चा विद्यार्थी हिने केले .कार्यक्रमात प्रमुख शेतकरी अनेक संकटाचा सामना दीपक इंगळे यांनी शेतकरी दिवसा उपस्थिती प्रा. मेहेरकर सर व सर्व करतो .परंतु अस्मानी व सुलतानी निमित आपले मनोगत व्यक्त केले. प्राध्यापक वृंद आणि विद्यार्थी

संकटांनी त्यांचा घात होतो. सर्व कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक अर्थशास्त्र मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

National Farmers Day was celebrated in the college on 23rd December 2019.

HIV AIDS Awareness program was conducted in the college by N.S.S Department 20 August 2019

A lecture on voting awareness program organized under the NSS Department on 19 October 2019.

श्री शिवाजी कला,वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात रासेयो तर्फे करोना विषाणु जनजागुती कार्यक्रम

मोताळाःस्थानिक श्री शिवाजी कला,वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने करोना विषाणू विषयी जाणीवजागृती करण्यासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एच.जी.पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला.संपूर्ण जगात थैमान घातलेल्या संसर्गजन्य आजाराविषयी माहिती म्हणून महाविदयालयीन विद्यार्थ्यांना ऑडिओ-व्हीडिओ उपकरणाद्वारे माहितीपर कार्यक्रम आयोजित करून या संकटाला सामोरे जाण्याचे गट्टूवार व तांत्रिक साहाय्य भैतिक केला.विद्यार्थ्यांना या आजाराची जाणीव व्हावी,त्याची लक्षणे व उपाय महाविद्यालयाचे आणि खबरदारी विषयी उपयुक्त टिप्स दिल्या.विद्यार्थ्यांना

आजाराविषयी आपल्या कुटुंबाला, समाजाला आणि गावाला जागरूक आव्हान वेग्ले. कार्यक्रमात प्राध्यापक वृंद,शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विद्यार्थी या मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.या प्रा.पुरुषोत्तम चाटे यांनी केले.

कार्यक्रमात बैठक व्यवस्था रसायन शास्त्र विभागतील प्रा.नागेश शास्त्र विभागातील प्रा.राम बनकर सर यांनी सहकार्य केले.आभार प्रदर्शन रासेयो कार्यक्रम अधिकारी

News Cutting:- CORONA Virus awareness program was organized in the college by NSS Department on 12 March 2020.

Activity Conducted for Environment & Sustainability 2019-20

सोड बाल निम

एक पाऊल वृक्षसंवर्धनाकडे:

सकाळ वृत्तसेवा

मोताळा, ता. १८ : येथील श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात बायोलॉजिकल सोसायटी आणि ग्रीन आर्मी यांच्या संयुक्त विद्यमाने बुधवारी ऑनलाईन सीड बॉल निर्मिती कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. प्राचार्य डॉ. सुनील मामलकर यांच्या मार्गदर्शनात सदर कार्यशाळा घेण्यात आली.

विद्यार्थ्यांमध्ये वृक्षारोपण आणि वृक्षसंवर्धनाची आवड निर्माण करणे

ठाकूर यां विशद केल बॉल बनव् ते वनस्पित प्रवीण ठेंग

श्री शिवाजी कला वाणिज्य व व विज्ञान महाविद्यालयाच्या ३० विद्यार्थ्यान जागतिक पर्यावरण दिनानिमित्त आपापल्या दारी केले वृक्षारोप

मोताळाःस्थानिक श्री शिवाजी कला उद्देश म्हणजे जगातील प्रत्येक वनस्पतीशास्त्र आणि प्राणीश आपापल्या घरी तीस विद्यार्थ्यांनी करण्यासाठी आज सभा, संमेलने, प्रवीण ठेंग तसेच प्राणिशास्त्र वि झाडे लावून जागतिक पर्यावरण आणि चर्चासत्रे आयोजित करणे प्रमुख डॉ.अभय ठाकूर य दिवस साजरा केला. जगातील १०० हे महत्त्वाचे आहे. विद्यार्थी दशेत विद्वयार्थ्यांना योग्य मार्गदर पेक्षा जास्त देशांमध्ये दिनांक ५ पर्यावरणाविषयी जनजागृती ही केले तसेच दोन्ही विभागात जुन हा दिवस जागतिक पर्यावरण अत्यंत महत्त्वाची आहे. याच प्राध्यापक प्रा साखरे सर, डॉ दिवस म्हणून उत्साहात साजरा संकल्पनेचा हेतू लक्षात घेऊन श्री सर,डॉ गवारे सर आणि डॉ र केल्या जातो. या दिवसाचा मुख्य शिवाजी

वाणिज्य व व विज्ञान माणसांमध्ये पर्यावरणाविषयी विभागातर्फे विद्यार्थ्यांमध्ये इ महाविद्यालयात दिनांक ५ जून जनजागृती करणे आणि संपूर्ण आणि प्राण्यांविषयी माहिती ग् रोजी जागतिक पर्यावरण दिना राष्ट्राने पर्यावरणाविषयी पुधकार कलासरूम आणि इंटर निमित्त वनस्पतिशास्त्र आणि घेणे असा आहे. जागतिक पर्यावरण माध्यमातू न देण्यात आर प्राणीशास्त्र विभागातर्फे आयोजित दिवस हा जगात वेगवेगळया संकल्पने साठी स्थानिक महाविद्यार कार्यक्रमांतर्गत महाविद्यालयातील पद्धतीने साजरा करण्यात येतो. तील प्राचार्य डॉ. मामलकर सर अ विज्ञान विभागातील विद्यार्थ्यांनी पर्यावरणाविषयी जनजागृती वनस्पतीशास्त्र विभाग प्रमुख

महाविद्यालयात मॅडम यांची सहकार्य लाभ

श्री शिवाजी महाविद्यालयात'सीड बॉल निर्मिती का

कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविदयालयात 'बायोलॉजिकल सोसायटी आणि ग्रीन आर्मी' यांच्या संयक्त विदयमाने ऑनलाईन सीड बॉल निर्मिती कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. महाविदयालयाचे पाचार्य डॉ मामलकर सर यांच्या मार्गदर्शनात सदर कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते.

ते वनस्पतीसशास्त्र विभाग प्रमुख विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्र देण्यात मार्च कार्यशाळेचे संयोजक प्रा साखरे प्रादुर्भाव लक्षात घेता कार्यशाळा अनुपस्थित आहेत. परंतु करण्याकरीता आवाहन करण्यात

गूगल कुलास रूम व व्हॉटसअप सारख्या माध्यमाच्या मदतीने पूर्ण करण्यात आले. कार्यशाळेच्या यशस्वीतेसाठी डॉ गवारे, डॉ मोरे व डॉ उके यांनी परिश्रम घेतले. दरवर्षी पर्यावरणाचा समतोल व संतुलन टिकून ठेवण्यासाठी वृक्ष लागवड ही प्रत्येक काळाची गरज आहे व वक्ष ही मानवासाठी निसर्गाने दिलेलं एक अनमोल विदयार्थ्यां मध्ये वृक्षारोपण आणि सर हे होते. कार्यशाळेला विदयार्थी वरदान आहे म्हणून जागतिक वृक्षसंवर्धनाची आवड निर्माण करणे मोठ्या संख्येने सहभागी झाले पर्यावरण दिनानिमित्त हा या आयो जनामागील उद्देश होते, त्यामधील शुभम जैस्वाल या महाविदयालय परिसरात राष्ट्रीय होता.सीड बॉल ची संकल्पना विदयार्थ्याने सर्वाधिक ५०१ सीड सेवा योजना व राष्ट्रीय छात्र सेना प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख प्रा डॉ बॉल बनवून प्रथम क्रमांक या विभागाच्या वतीने अभय ठाकूर सरांनी विशव केली. पटकावला. कार्यशाळेच्या शेवटी वृक्षारोपणाचे आयोजन करण्यात

वुक्षबीज फेकण्यापेक्षा सीड बॉल प्रश्नमंजुषा चे आयोजन करण्यात येते. परंतु यावर्षी जागतिक सामाजिक अंतर राखण्याच्या बनवून फेकने किती महत्वाचे आहे. आले होते. सहभागी सर्व कोरोणाच्या महामारी मुळे गेल्या दृष्टिकोनातून महाविद्यालयीन महिन्यापास्न विदयार्थ्यांना आपल्याच घरी राहन, प्रा डॉ प्रविण ठेंग सरांनी सांगितले. आले. को विड १९ विषाणूचा महाविद्यालयातील विद्यार्थी आपल्याच गावामध्ये वृक्षारोपण

News Cutting:- Seedball making workshop was organized under the Department of Botany.

Tree Plantation by Principal Dr. H.G. Patil Sir with Guests.

Raksha Bandhan Was celebrated by tying Rakhis to trees under the Department of NSS. While tying the rakhi, the principal of the college Dr. H.G. Patil and Sau. N.N. Maskar.

Poster presentation competition was conducted under the Department of NSS and Economics.

Tree plantation in the campus of college under the department of NSS.

नैसर्गिक रंग वापराबाबत कार्यशाळा संपन्न

मोताळाःस्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात प्राणि शास्त्र व वनस्पती शाश्त्र विभागाच्या तर्फे आयोजित एक दिवसीय नैसर्गिक रंग तयार करण्या साठी कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. रासायनिक रंगांचा अतिरेक वापर व त्याचे मानवाला होणारे हानिकारक परिणाम कमी व्हावे यासाठी ही कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती.या कार्यशाळे मध्ये प्राणिशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. अभय ठाकूर व वनस्पती शास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. प्रवीण ठेंग यांनी विद्यार्थ्यांना रासायनिक रंगानी होणारे दुष्परिणाम सांगितले व विद्यार्थ्यांना नैसर्गिक रंग वापरण्याचे फायदे व त्या रंगांना तयार कसे करावे हे प्रात्यिक्षाक करून दाखिवले. या कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.एच. जी.पाटील सर, प्रा. गट्टूवार सर,प्रा.मनगटे सर, प्रा.बनकर सर यांची प्रमुख उपस्थिती होती.या कार्यशाळे द्वारे विद्यार्थ्यांना नैसर्गिक रंगाचे महत्व कळाले.

News Cutting:- One day natural colour preparation workshop was organized under the department of Zoology and Botany under the guidance of Principal Dr. H.G. Patil.

शिवाजी महाविद्यालयात राष्ट्रीय प्रदूषण नियंत्रण दिन

मोताळा (प्रतिनिधी)

स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविदयालय, मोताळा येथे २ डिसेबर रोजी राष्ट्रीय प्रदूषण नियंत्रण दिवस साजरा करण्यात आला.

या कार्य क्रमाला महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ एच. जी. पाटिल सर उपस्थित होते. महाविदयालयातील रासेयो विभाग आणि विज्ञान विभाग यांच्या संयुक्त आणि महाविदयालयीन परिसर प्रा. नागेश गट्टूवार, प्रा. भास्कर डॉ प्रविण ठेंग व डॉ अभय ठाकुर करण्यात आला. यावेळी स्वयंमसेव,महाविद्यालयातील यांनी प्रदूषणामूळे होणारे प्रा.पी.आर.चाटे,प्रा.धुमाळ, प्रा. विद्यार्थी यांनी कार्यक्रम यशस्वी दुष्परिणाम यावर मत व्यक्त केले डॉ अरुण गवारे,प्रा. डॉ मोरे मॅडम, करण्यासाठी अथक परिश्रम घेतले.

विदयमाने महाविद्यालयातील प्लास्टिक मुक्त करण्याचा संकल्प भिसे, प्रा. निलेश रहाटे, प्रा. विद्यार्थी यांनी प्लास्टिक गोळा करण्यात आला. त्यानंतर दादासाहेब मनगटे आणि प्रा. डॉ करून प्लास्टिक चा वापर न विद्यार्थ्यांनी महाविदयालयीन राहुल उके सर्व प्राध्यापक वृंद, करण्याचा संकल्प केला. यावेळी परिसरातील प्लास्टिक कचरा जमा शिक्षकेत्तर कर्मचारी,रासेयो

News Cutting:- National Pollution Control Day was celebrated on 02 December 2019 under Department of NSS and Science. Principal Dr. H.G. Patil sir gave information about pollution control.

Activity Conducted for Ethics 2019-20

News Cutting:- Chatrapati Shivaji Maharaj Jayanti was celebrated in the college on 19 February 2020. The guest lecture was organized during the Jayanti. As the keynote speaker was Dr. Vishnu Padwal, Shri Shivaji College Chikhali.

गांधी एक शाश्वत विचार -प्रा. विजयकुमार धुमाळ

उलगडला व विध्यार्थी ते महात्मा राहणी उच्च विचार सारणी यावर स्थानिक श्री शिवाजी कसे बनले याविषयी विस्तृत मात मांडले.कार्यक्रमाचे महाविद्यालय मोताळा येथे महात्मा विवेचन केले. लाल बहादूर शास्त्री प्रास्ताविक प्रा.पुरुषोत्तम चाटे गांधी व लाल बहादूर शास्त्री याची वांच्या विषयी डॉ. संतोष सांगळे वांनी केले. संचालन बी.ए.भाग जयंती साजरी करण्यात आली. महा भावलेले शास्त्री यावर १ चा विद्यार्थी दळवी यांनी केले या कार्यक्रमात अध्यक्ष स्थानी बो ठतां ना त्याचे नैतिक, तर आभार बी.ए.भाग १ चा प्राचार्य डॉ. एच. जी.पाटील प्रमुख अध्यात्मिक, राष्ट्रवादी कर्तव्यदक्ष, विद्यार्थी सुरहकर यांनी वक्ते म्हणून प्रा. विजय धुमाळ व प्रामाणिक आशा विविध गुणांवर मानले.कार्यक्रमाला प्रा. मेहेरकर डॉ. संतोष सांगळे उपस्थित होते. प्रकाश टाकला अध्यक्ष म्हणून सर,प्रा,गवारे सर,प्रा मनगटे राष्ट्रपिता गांधी यांच्यावर बोलतांना प्राचार्य डॉ. पाटील सर सर,स्वच्छ भारत मिशन ग्रुप बोठताना प्रा.धुमाळ सरांनी यांनी गांधीजी चे निभन्य पाने आणि रासेयो स्वयंसेवक

गांधीजी चा संपूर्ण जीवन प्रवास वागणे व शास्त्री याची साधी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

News Cutting: - The birth anniversary of Mahatma Gandhi and Lal Bahadur Shastri was celebrated in the college on 2 October 2019. Guest speakers was prof. Vijay Dhumal and dr. Santosh Sangale.

मोताळा येथील श्री शिवाजी महाविद्यालयात संविधान दिन साजरा

मोताळाःस्थानिक श्री शिवाजी महाविद्यालयात संविधान दिवस साजरा करण्यात आठा. य कार्यक्रमाला अध्यक्ष स्थानं महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ एच.जी.पाटील व प्रमुख वक्ते म्हणून रासेयो कार्यक्रम अधिकारी प्रा.पुरुषोत्तम चाटे उपस्थित होते.

अध्यक्ष स्थानी बोलताना प्राचार्य केला.त्यांना डॉ. पंजाबराव देशमुख प्रा.मेहेरकर सर.प्रा.ढगे सर.प्रा. म्हणाले की आज या देशात संविधान स्वतंत्र भारताचे पहिले कृषिमंत्री यांचे किरोचे सर प्रा. देशानख सर प्रा. मोरे लागू होऊन ७० वर्ष पूर्ण झाली.या मोलाचे सहकार्य लाभले नाही तर हे में इम्,प्रा.बनकर, डॉ.ठाकूर, घटनेच्या जोरावर आपण आपल्या संविधान होय बा व नाही बा याच प्रा.मनगटे,डॉ.रहाटे,प्रा. चेनेकर,डॉ. भारत देशाची प्रगती करू पठडीत राहिले असते.तसेच शेवटी उईके हॉ बेहरे पा. बाह्मणकर. शक्लो प्रमुख वक्ते म्हणून बोलतांना संविधानाच्या उद्देशपत्रिकेचे सामूहिक प्रा. बढे ,प्रा. पाटील , प्रा. किंनगे प्रा.चाटे सर यांनी डॉ. बाबासाहेब वाचन करून कार्यक्रमाचे आभार मॅहम प्रा.टेकाळे मॅहम प्राध्यापक वृंद आंबेडकर यांनी घटना हिहतांना प्रा.बनकर सर यांनी मानले या आणि रासेयो स्वयंमसेवक व कोणताही घटक वंचित ठेवला नाही कार्यक्रमात महाविद्यालयातील महाविद्यालयातील विद्यार्थी आणि

सर्वाना न्याय देण्याचा प्रयत्न प्रा.धुमाळ सर,प्रा.मास्कर मॅडम, ज्ञिवकेत्तर कर्मचारी उपस्थित होते.

News Cutting:- Constitution Day was celebrated in the college on 26 November 2019. On constitution Day, the purpose of the constitution was read out.

Kranti Day was celebrated in the college on 9th August 2019. Prof. Vijay Dhumal, Head of history department, was the keynote speaker.

News Cutting: - Constitution Day was celebrated in the college on 26 November 2019. On constitution Day, the purpose of the constitution was read out.

Activity Conducted for Gender Sensitization 2018-19

Women's Empowerment Campaign was conducted in the college 0n 21st may 2019.

Activity Conducted for Human Values 2018-19

During the N.S.S. Camp on 06.10.2018 the staff of General Civil Hospital Motala conducted H.I.V. AIDS & Epidemic awareness program. During the camp Blood Group and Hemoglobin was tested.

On January 28, 2019, a guest lecture on Yoga and Art of living was organized by Department of NSS. Guest speaker was Ankita Ravat, University of Haridwar.

On January 28, 2019, a guest lecture on Yoga and Art of living was organized by Department of NSS. Guest speaker was Ankita Ravat, University of Haridwar.

Activity Conducted for Ethics 18-19

The students of the college were shown the working method and how to use the EVM, VVPAT Machine through Tehsil Office Motala on 18 January 2019.

The students of the college were shown the working method and how to use the EVM, VVPAT Machine through Tehsil Office Motala on 18 January 2019.

The students of the college were shown the working method and how to use the EVM, VVPAT Machine through Tehsil Office Motala on 18 January 2019.

District level general knowledge competition was conducted on 22nd December 2018 under the Department of Economics in the college.

Activity Conducted for Human Values 2017-18

Voter awareness rally was organized from the college on 25 January 2018.

Voter awareness rally was organized from the college on 25 January 2018.

Students of NCC administering polio vaccine to children in PHC Motala near Bus stand on 28th January 2018.

Students of NCC administering polio vaccine to children in PHC Motala near Bus stand on 28th January 2018.

Kranti Day was celebrated in the college on 9th August 2018. Prof. Vijay Dhumal, Head of history department, was the keynote speaker.

Kranti Day was celebrated in the college on 9th August 2018. Prof. Vijay Dhumal, Head of history department, was the keynote speaker.

Army Day was celebrated Department of NCC on 15 January 2018.

National Voters' Day was celebrated in the college. Accordingly, a rally was taken out from the college on 25th January 2018.

Blood donation camp was organized at Kale hospital, Motala, on 30th October 2017.

Blood donation camp was organized at Kale hospital, Motala, on 30 October 2017.

Activity Conducted for Environment & Sustainability 17-18

Activity Conducted for Ethics 2017-18

19/1/2018